

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
ബ്രാഹ്മണം

പ്രഥമാഷ്ടകേ പ്രപാഠകഃ – 5 to 8

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

1. This replaces the earlier version 1.2 dated June 30, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till June 30, 2024.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0	dated 10th October 2017
2nd	Version Number	1.0	dated 30th November 2019
3rd	Version Number	1.1	dated 31st October 2020
4th	Version Number	1.2	dated 30th June 2021

Contents

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം.....	6
1.5 പ്രഥമാഷ്ടകേ പഞ്ചമഃ പ്രപാഠകഃ - നക്ഷത്രേഷ്ടികാണേയ	6
1.5.1 അനുവാകം 1 - നക്ഷത്രേഷ്ടികാമന്ത്രാഃ, വികൃതിരൂപചയനഗതാഃ	6
1.5.2 അനുവാകം 2 - കർമ്മാനുഷ്ഠാനാർഹഃ നക്ഷത്രരൂപഃ പുണ്യകാലഃ	9
1.5.3 അനുവാകം 3 - കർമ്മാനുഷ്ഠാനാർഹഃ ദിവസഭാഗരൂപഃ ഹേയോപാദേയകാല വിഭാഗഃ	13
1.5.4 അനുവാകം 4 - സോമശേഷഭൂതാ പാത്രസ്തുതിഃ. (ആധാരബ്രാഹ്മണശേഷഃ)	15
1.5.5 അനുവാകം 5 - ചാതുർമാസ്യശേഷാ വപനമന്ത്രാഃ, (രാജസൂയബ്രാഹ്മണം)	16
1.5.6 അനുവാകം 6 - ചാതുർമാസ്യശേഷാ വപനവിധിഃ (രാജസൂയബ്രാഹ്മണം)	19
1.5.7 അനുവാകം 7 - അഗ്നിചയനശേഷാ ഇഷ്ടകോപധാനമന്ത്രാഃ, തത്ര സംതത്യാഖ്യേഷ്ടികാമന്ത്രാഃ	23
1.5.8 അനുവാകം 8 - അഗ്നിചയനശേഷാ അഥർവശിരോഽഭിധാനാനാമിഷ്ടികാനാം മന്ത്രാഃ	23
1.5.9 അനുവാകം 9 - സോമശേഷഭൂതാ ഇഷ്ടയഃ. (ആധാരബ്രാഹ്മണം) 24	
1.5.10 അനുവാകം 10 - ത്രിവൃദാദിസ്തോമരൂപാണി സോമങ്ഗാനി. (ആധാരബ്രാഹ്മണം)	30
1.5.11 അനുവാകം 11 - സവനീയപശുപുരോധാശാഃ (ആധാരബ്രാഹ്മണം)	33
1.5.12 അനുവാകം 12 - സപ്തചരന്ദാംസി പ്രപഞ്ച്യന്തേ (ആധാരബ്രാഹ്മണം)	36
1.6 പ്രഥമാഷ്ടകേ ഷഷ്ഠഃ പ്രപാഠകഃ - രാജസൂയാനുബ്രാഹ്മണം.....	42
1.6.1 അനുവാകം 1 - അനുമത്യാദാ ഇഷ്ടയഃ	42
1.6.2 അനുവാകം 2-ചാതുർമാസ്യേ വൈശ്വദേവഹവിംഷി	47

1.6.3	അനുവാകം 3 - വൈശ്വദേവപർഗതാനി വിശേഷാൽഗാനി.....	50
1.6.4	അനുവാകം 4 - വരുണപ്രചാസാഃ.....	55
1.6.5	അനുവാകം 5 - തച്ഛേഷഃ.....	58
1.6.6	അനുവാകം 6 - സാകമേധാഃ.....	61
1.6.7	അനുവാകം 7 - തച്ഛേഷഃ.....	64
1.6.8	അനുവാകം 8 - പിതൃയജ്ഞഃ.....	67
1.6.9	അനുവാകം 9 - തച്ഛേഷഃ.....	71
1.6.10	അനുവാകം 10 - ത്ര്യംബകഹവിംഷി.....	76
1.7	പ്രഥമാഷ്ടകേ സപ്തമഃ പ്രപാഠകഃ - രാജസൂയാനുബ്രാഹ്മണം.....	81
1.7.1	അനുവാകം 1 - ശൂനാസീരീയേന്ദ്ര തൂരീയപഞ്ചാവതരീയാപാമാർഗഹോമാഃ.....	81
1.7.2	അനുവാകം 2 - ദേവികാവഹവിംഷി.....	85
1.7.3	അനുവാകം 3 - രത്തിനാം ഹവിംഷി.....	88
1.7.4	അനുവാകം 4 - ദേവസുവാം ഹവിംഷി.....	93
1.7.5	അനുവാകം 5 - അഭിഷേകാർത്ഥമപാംഗ്രഹഗ്രഹണം.....	95
1.7.6	അനുവാകം 6 - അഭിഷേകാർത്ഥജലസംസ്കാരഃ.....	98
1.7.7	അനുവാകം 7 - ദിഗ്യാസ്ഥാപനം.....	102
1.7.8	അനുവാകം 8 - അഭിഷേകഃ.....	105
1.7.9	അനുവാകം 9 - സ്ഥാരോഹണം. വിജയഃ.....	109
1.7.10	അനുവാകം 10 - ആസനേ സമുപവേശഃ സർവൈസ്സേവ്യത്വം ച.....	112
1.8	പ്രഥമാഷ്ടകേ അഷ്ടമഃ പ്രപാഠകഃ - രാജസൂയാനുബ്രാഹ്മണം.....	119
1.8.1	അനുവാകം 1 - സംസൂപാം ഹവിംഷി ദശ.....	119
1.8.2	അനുവാകം 2 - ദശപേയഃ.....	120
1.8.3	അനുവാകം 3 - ദിശാമവേഷ്ടയഃ, പശുബന്ധഃ, സാത്യദൂതഹവിംഷി ച.....	123
1.8.4	അനുവാകം 4 - പ്രയുജാം ഹവിംഷി ദ്വാദശ.....	125

1.8.5	അനുവാകം 5 – സൗത്രാമണിഃ, പശവഃ, ഹവീംഷി ച	127
1.8.6	അനുവാകം 6 – സൗത്രാമണിഃ, പശവഃ, ഹവീംഷി ച	130
1.8.7	അനുവാകം 7 – രാജസൂയസ്യാഗ്രേ കർതവ്യം പവിത്രാഖ്യമഗ്നിഷ്ടോമമഹഃ	133
1.8.8	അനുവാകം 8 – അഭിഷേചനീയേ സാമമന്ത്രവിശേഷഃ	134
1.8.9	അനുവാകം 9 – അഭിഷേചനീയവിഷയയോ രുകൃയോഃ സ്തുതിഃ	137
1.8.10	അനുവാകം 10 – വ്യുഷ്ടിദിരാത്രം രാജസൂയാന്തേ കർതവ്യം	138

=====

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

1.5 പ്രഥമാഷ്ടകേ പഞ്ചമ പ്രപാഠകേ - നക്ഷത്രേഷ്ടികാഞ്ചയ

1.5.1 അനുവാകം 1 - നക്ഷത്രേഷ്ടികാമന്ത്രാഃ,

വികൃതിരുപചയനഗതാഃ

T.B.1.5.1.1

അഗ്നേഃ കൃത്തികാഃ । ശുക്രം പരസ്താ-ജ്ജ്യാതി-രവസ്താത് ॥

പ്രജാപതേ രോഹിണീ ।

ആപഃ പരസ്താദോഷധയോ ഽവസ്താത് ॥

സോമസ്യേന്ദ്രകാ വിതതാനി । പരസ്താദ്വയന്തോ ഽവസ്താത് ॥

രുദ്രസ്യ ബാഹൂ । മൃഗയവഃ പരസ്താദിക്ഷാരോ ഽവസ്താത് ॥

അദിത്യൈ പുനർവസു ।

വാതഃ പരസ്താദാർദ്ര-മവസ്താത് ॥ 1 (10)

T.B.1.5.1.2

ബൃഹസ്പതേസ്തിഷ്ടഃ ।

ജുഹ്വതഃ പരസ്താദ്-യജമാനാ അവസ്താത് ॥

സർപാണാ-മാശ്രേഷ്ഠാഃ ।

അഭ്യാഗച്ഛന്തഃ പരസ്താ-ദഭ്യാന്യത്യന്തോ ഽവസ്താത് ॥

പിതൃണാം മഘാഃ ।

രു॒ദന്തഃ॑ പ॒രസ്താ॑-ദ॒പദ്ര॑ഷ്ടശോ॒ഽവസ്താ॑ത് ॥

അ॒ര്യ॒ഞഃ പൂ॒ർവേ॑ ഫ॒ല്യുനീ॑ ।

ജാ॒യാ പ॒രസ്താ॑-ദൃ॒ഷഭോ॑ഽവസ്താ॑ത് ॥

ഭഗ॒ന്യോത്ത॑രേ ।

വ॒ഹത॑വഃ പ॒രസ്താ॑ദ॒വഹ॑മാനാ അ॒വസ്താ॑ത് ॥ 2 (10)

T.B. 1.5.1.3

ദേ॒വസ്യ॑ സ॒വിതു॑ർ. ഹ॒സ്തഃ ।

പ്ര॒സ॒വഃ പ॒രസ്താ॑മ്-സ॒നി॒ര॒വസ്താ॑ത് ॥ ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ ചി॒ത്രാ ।

ഋ॒തം പ॒രസ്താ॑മ്-സ॒ത്യ-മ॒വസ്താ॑ത് ॥

വാ॒യോർ-നി॒ഷ്ട്യാ വ്ര॑തതിഃ । പ॒രസ്താ॑-ദ॒സി॒ദ്ധി-ര॒വസ്താ॑ത് ॥

ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നിയോ॑ർ വിശാ॒ഖേ ।

യു॒ഗാ॒നി പ॒രസ്താ॑ത്-കൃ॒ഷ്മാ॑ണാ അ॒വസ്താ॑ത് ॥

മി॒ത്ര॒സ്യാ-നൃ॑രാ॒ധാഃ ।

അ॒ഭ്യാരോ॑ഹത്-പ॒രസ്താ॑-ദ॒ഭ്യാരു॑ഡ-മ॒വസ്താ॑ത് ॥ 3 (10)

T.B. 1.5.1.4

ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ രോ॒ഹിണീ॑ ।

ശൂ॒ണത്-പ॒രസ്താ॑ത്-പ്ര॒തിശൂ॑ണ-ദ॒വസ്താ॑ത് ॥

നി॒ർഋ॑ത്യ-മൃ॒ല॒വർ.ഹ॑ണീ ।

പ്ര॒തി॒ഭ॒ഞ്ജന്തഃ॑ പ॒രസ്താ॑ത്-പ്ര॒തിശൂ॑ണന്തോ॒ഽവസ്താ॑ത് ॥

അപാം പുർവാ അഷാഡാഃ ।
 വർചഃ പരസ്താമ്-സമിതി-രവസ്താത് ॥
 വിശേഷാം ദേവാനാ-മുത്തരാഃ ।
 അഭിജയത്-പരസ്താ-ദഭിജിത-മവസ്താത് ॥
 വിഷ്ണോഃ ശ്രോണാ പൃച്ഛമാനാഃ ।
 പരസ്താത്-പൻമാ അവസ്താത് ॥ 4 (10)

T.B. 1.5.1.5

വസുനാഃ ശ്രവിഷ്ടാഃ । ഭൂതം പരസ്താദ്-ഭൂതിരവസ്താത് ॥
 ഇന്ദ്രസ്യ-ശതഭിഷക് ।
 വിശ്വവൃചാഃ പരസ്താദ്-വിശ്വക്ഷിതി-രവസ്താത് ॥
 അജസ്യൈകപദഃ പൂർവേ പ്രോഷ്ടപദാഃ ।
 വൈശ്യാനരം പരസ്താദ്-വൈശ്യാവസവ-മവസ്താത് ॥
 അഹേർബുദ്ധീയ-സ്യോത്തരേ ।
 അഭിഷിഞ്ചന്തഃ പരസ്താ-ദഭിഷുൻവന്തോഽവസ്താത് ॥
 പൃഷ്ണോ രേവതീ ।
 ഗാവഃ പരസ്താദ്-വമ്സാ അവസ്താത് ( ) ॥
 അശ്വിനോരശ്വയുജൗ । ഗ്രാമഃ പരസ്താമ്സേനാഽവസ്താത് ।
 യമസ്യോപദരണീഃ ।
 അപകർഷന്തഃ പരസ്താ-ദപവഹന്തോഽവസ്താത് ॥

"പുർണാ-പശ്ചാദ് {1}", "യത്തേ ദേവാ അദധുഃ" {2} || 5 (15)

(ആർദ്രമവസ്താദ് - വഹ്നാനാ അവസ്താ -

ദദ്യാരുഢമവസ്താത് - പന്ഥാ അവസ്താദ് - വഥ്സാ

അവസ്താത് പഞ്ച ച) (A1)

**1.5.2 അനുവാകം 2 - കർമാനുഷ്ഠാനാർഹഃ നക്ഷത്രരുപഃ
പുണ്യകാലഃ**

T.B. 1.5.2.1

യത് പുണ്യം നക്ഷത്രം । തദ്-ബദ് കുർവീതോപവൃഷ്ണം ।

യദാ വൈ സൂര്യ ഉദേതി । അഥ നക്ഷത്രം നൈതി ।

യാവതി തത്ര സൂര്യോ ഗച്ഛേത് । യത്ര ജഘന്യം പശ്യേത് ।

താവതി കുർവീത യത്കാരി സ്യാത് ।

പുണ്യാഹ ഏവ കുരുതേ ।

ഏവ ഹ വൈ യജേണഷും ച ശതദ്യുതും ച

മാഥ്സ്യോ നിരവസായയാം ചകാര || 6 (10)

T.B. 1.5.2.2

യോ വൈ നക്ഷത്രീയം പ്രജാപതിം വേദ ।

ഉദയോരേനം ലോകയോർ വിദുഃ । ഹസ്ത ഏവാസ്യ ഹസ്തഃ ।

ചിത്രാ ശിരഃ । നിഷ്ട്യാ ഹൃദയം । ഊരു വിശാഖേ ।

പ്രതിഷ്ഠാ ടനുരാധാഃ । ഏഷ വൈ നക്ഷത്രീയഃ പ്രജാപതിഃ ।

യ ഏവം വേദ । ഉദയോരേനം ലോകയോർ വിദുഃ । 7 (10)

T.B. 1.5.2.3

അ॒സി॒ശ്ചാ-മു॒ഷി॒ശ്ച ॥
 യാ॒ം കാ॒മയേ॑ത ദു॒ഹി॒തരം॑ പ്രി॒യാ സൃ॒ാദി॑തി ।
 താ॒ം നി॒ഷ്ട്യാ॒യാം ദദ്യാ॑ത് । പ്രി॒യൈ॒വ ഭ॑വതി ।
 നേ॒വ തു॒ പു॒നരാ॑ഗച്ഛതി ॥ അ॒ഭി॒ജി॒ന്നാമ॑ നക്ഷ॒ത്രം ।
 ഉ॒പരി॑ഷ്ടാ-ദ॒ഷാ॒ധാ॒നാം । അ॒വ॒സ്താ॒ശ്ചോ॒ണായൈ॑ ॥
 ദേ॒വാ॒സു॒രാഃ സം॑യ॒ത്താ ആ॑സന് ।
 തേ ദേ॒വാ॒സു॒സിൻ-നക്ഷ॑ത്രേ॒ഭ്യജ॑യന് । 8 (10)

T.B. 1.5.2.4

യദ॒ഭ്യജ॑യന് । തദ॒ഭി॒ജി॒തോ॒ഭി॒ജി॒ത്തം ।
 യം കാ॒മയേ॑താ-ന॒പ॒ജ്യം ജ॑യേദിതി ।
 തമേ॒തസിൻ-നക്ഷ॑ത്രേ യാ॒തയേ॑ത് ।
 അ॒ന॒പ॒ജ്യമേ॒വ ജ॑യതി । പാ॒പ॒പരാ॑ജിത-മി॒വ തു ॥
 പ്ര॒ജാ॒പതിഃ॑ പശു॒നസൃ॑ജത ।
 തേ നക്ഷ॑ത്രം നക്ഷ॑ത്ര-മു॒പാ॒തി॒ഷ്ഠന്ത॑ ।
 തേ സ॒മാ॒വ॒ന്ത ഏ॒വാ॒ഭ॒വന് ।
 തേ രേ॒വതീ॑-മു॒പാ॒തി॒ഷ്ഠന്ത॑ । 9 (10)

T.B. 1.5.2.5

തേ രേ॒വതൃ॒ാം പ്രാ॑ഭ॒വന് ।
 തസ്മാ॑ദ്-രേ॒വതൃ॒ാം പശു॑നാം കു॒ർവീ॑ത ।

യത് കിം ചാർവാചീനഃ സോമാത് |
 പ്രവ ഭവന്തി || സലിലം വാ ഇദമന്തരാസീത് |
 യദതരന് | തത് താരകാണാം താരകത്വം |
 യോ വാ ഇഹ യജതേ | അമൃഷ്ടം സലോകം നക്ഷതേ |
 തന്നക്ഷത്രാണാം നക്ഷത്രത്വം | **10 (10)**

T.B. 1.5.2.6

ദേവഗൃഹാ വൈ നക്ഷത്രാണി | യ ഏവം വേദ |
 ഗൃഹേവ ഭവന്തി || യാനി വാ ഇമാനി പൃഥിവ്യാശ്ചിത്രാണി |
 താനി നക്ഷത്രാണി | തസ്മാ-ദശ്ശീലനാമഃ-ശ്ചിത്രേ |
 നാവസ്യേന്ന യജേത | യഥാ പാപാഹേ കുരുതേ |
 താദൃഗേവ തത് || ദേവനക്ഷത്രാണി വാ അന്യാനി | **11 (10)**

T.B. 1.5.2.7

യമനക്ഷത്രാണുന്യാനി | കൃത്തികാഃ പ്രഥമം |
 വിശാഖേ ഉത്തമം | താനി ദേവനക്ഷത്രാണി |
 അനൂരാധാഃ പ്രഥമം | അപഭരണീ-രുത്തമം |
 താനി യമനക്ഷത്രാണി | യാനി ദേവനക്ഷത്രാണി |
 താനി ദക്ഷിണേന പരിയന്തി |
 യാനി യമനക്ഷത്രാണി | **12 (10)**

T.B. 1.5.2.8

താ॒ന്യു॒ത്തരേ॑ണ ॥ അ॒ന്യേഷാ॑-മ॒രാമ്സേ॑തി । തദ॑ന്യുരാ॒ധാഃ ।
 ജ്യേഷ്ഠമേഷാ॑-മ॒വധി॑ഷ്ഠേതി । തജേ॑ജ്യഷ്ഠഃ ॥
 മു॒ലമേഷാ॑-മ॒വ്യക്ഷാ॑മേതി । തൻ-മു॒ലവർ॑ഹണീ ।
 യ॒ന്നാസ॑ഹന്ത । തദ॑ഷാ॒ഡാഃ । യദ॑ശ്ലോ॒ണത് ॥ 13 (10)

T.B. 1.5.2.9

തപ്രോ॑ണാ । യദശ്യ॑ണോത് ।
 തപ്ര॑വിഷാഃ । യപ്ര॑ത-മദി॑ഷജ്യൻ । തപ്ര॑തദി॑ഷക് ।
 പ്രോ॒ഷ്ഠപദേ॑ഷ്യദ॒യപ്ര॑ന്ത । രേ॒വത്യാമ॑രവന്ത ।
 അ॒ശ്വയു॑ജോര॒യുഞ്ജ॑ത । അ॒പദ॑രണീ-ഷ്വ॒പാവ॑ഹൻ ।
 താ॒നി വാ ഏ॒താനി॑ യമ॒നക്ഷ॑ത്രാണി ( ) ॥
 യാ॒ന്യേവ॑ ദേ॒വനക്ഷ॑ത്രാണി ।
 തേഷു॑ കുർവീ॒ത യത്കാ॑രീ സ്യാത് ।
 പു॒ണ്യാഹ॑ ഏ॒വ കു॑രുതേ ॥ 14 (13) (ച॒കാ - ദൈ॒വം
 വേദോ॑ഭയോ॒ രേനം॑ ലോ॒കയോർ॑ വി॒ദ്യ - രജ॑യൻ - രേ॒വതീ
 മു॒പാതി॑ഷ്ഠന്ത - നക്ഷ॑ത്രത്വ - മ॒ന്യാനി॑ - യാ॒നി
 യമ॒നക്ഷ॑ത്രാ - ണ്യ॒ശ്ലോണ॑ദ് - യമ॒നക്ഷ॑ത്രാണി ത്രീ॒ണി ച॑)
 (A2)

1.5.3 അനുവാകം 3 - കർമാനുഷ്ഠാനാർഹഃ

ദിവസഭാഗരുപഃ ഹേയോപാദേയകാല വിഭാഗഃ

T.B. 1.5.3.1

ദേവസ്യ സവിതുഃ പ്രാതഃ പ്രസവഃ പ്രാണഃ ।
 വരുണസ്യ സായമാസവോഽപാനഃ ॥
 യത് പ്രതീചീനം പ്രാതസ്തനാത് ।
 പ്രാചീനച്ഛ് സങ്ഗവാത് ।
 തതോ ദേവാ അഗ്നിഷ്ടോമം നിർമിമത ।
 തത്-തദാത്തവീര്യം നിർമാർഗഃ ॥ മിത്രസ്യ സങ്ഗവഃ ।
 തത്-പുണ്യം തേജസ്വ്യഹഃ ।
 തസ്മാത്തർഹി പശവഃ സമായന്തി ॥
 യത് പ്രതീചീനച്ഛ് സങ്ഗവാത് । 15 (10)

T.B. 1.5.3.2

പ്രാചീനം മദ്ധ്യന്ദിനാത് । തതോ ദേവാ ഉക്ഥ്യം നിർമിമത ।
 തത്-തദാത്തവീര്യം നിർമാർഗഃ ॥
 ബൃഹസ്പതേർ മദ്ധ്യന്ദിനഃ । തത്-പുണ്യം തേജസ്വ്യഹഃ ।
 തസ്മാത്തർഹി തേക്ഷ്ണിഷ്ടം തപതി ॥
 യത്-പ്രതീചീനം മദ്ധ്യന്ദിനാത് ।
 പ്രാചീന-മപരാഹ്ണാത് ।

തതോ॑ ദേ॒വാഃ ഷോ॒ഡശീ॑നം നിരമിമത ।

തത്-തദാ॑ത്തവീര്യം നിർമാർഗഃ ॥ 16 (10)

T.B. 1.5.3.3

ഭഗ॑സ്യാപരാഹ്ണഃ । തത്-പു॑ണ്യം തേജ॑സ്വഹഃ ।

തസ്മാ॑ദപരാഹ്ണേ കുമാ॑ര്യോ ഭഗ॑മിച്ഛമാനാ-ശ്ചരന്തി ॥

യത്-പ്ര॑തീചീന-മപരാ॑ഹ്ണാത് । പ്രാ॒ചീന॑ഃ സാ॒യാത് ।

തതോ॑ ദേ॒വാ അ॑തിരാത്രം നിരമിമത ।

തത്-തദാ॑ത്തവീര്യം നിർമാർഗഃ ॥ വരു॑ണസ്യ സാ॒യം ।

തത്-പു॑ണ്യം തേജ॑സ്വഹഃ ।

തസ്മാ॑ത്തർഹി നാ॒ന്യതം॑ വേദേ॑ത് ॥ 17 (10)

T.B. 1.5.3.4

ബ്രാ॒ഹ്മണോ॑ വാ അ॒ഷ്ടാവി॑ഃ ശോ॒നക്ഷ॑ത്രാണാം ।

സമാ॑ന॒സ്യാഹ॑ഃ പഞ്ച॒ പുണ്യാ॑നി നക്ഷ॑ത്രാണി ।

ച॒ത്വാ॑ര്യശ്ശീ॒ലാ॑നി । താ॒നി ന॒വ ।

യച്ഛ॑ പ॒രസ്താ॑നക്ഷ॑ത്രാണാം യച്ഛാ॒വസ്താ॑ത് ।

താ॒ന്യേകാ॑ദശ । ബ്രാ॒ഹ്മണോ॑ ദ്വാ॒ദശഃ॑ ।

യ ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻമ॑ സ॒ംവത്സ॑രം വ്ര॒തം ച॑ർതി ।

സ॒ംവത്സ॑രേണൈ॒വാസ്യ॑ വ്ര॒തം ഗൃ॒പ്തം ഭ॑വതി ॥

സമാ॑ന॒സ്യാഹ॑ഃ പഞ്ച॒ പുണ്യാ॑നി നക്ഷ॑ത്രാണി ( ) ।

ചതാര്യശ്ലീലാനി । താനി നവ । ആഗേയീരാത്രിഃ ।
 ഐന്ദ്രമഹഃ । താന്യേകാദശ । ആദിത്യോദ്യാദശഃ ।
 യ ഏവം 'വിദ്വാൻമ 'സംവത്സരം 'വ്രതം ചരതി ।
 സംവത്സരേണവാസ്യവ്രതം ഗൃപ്തം ഭവതി ॥ 18 (18)
 (സംഗവാത് - ഷോഡശീനം നിർമിമത തത്ത്വാത്ത്വീര്യം
 നിർമാഗോ - വദേദ് - ഭവതി സമാനസ്യാഹഃ പഞ്ച
 പുണ്യാനി നക്ഷത്രാണ്യഷ്ടൗ ച) (A3)

1.5.4 അനുവാകം 4 - സോമശേഷഭൂതാ പാത്രസ്തുതി:

(ആദ്ധാരബ്രാഹ്മണശേഷം)

T.B. 1.5.4.1

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി ।
 കതി പാത്രാണി യജ്ഞം വഹന്തി ।
 ത്രയോദശേതി ബ്രൂയാത് । സ യദ്ബ്രൂയാത് ।
 കസ്താനി നിരമിമീതേതി । പ്രജാപതിരിതി ബ്രൂയാത് ।
 സ യദ്ബ്രൂയാത് । കൂതസ്താനി നിരമിമീതേതി ।
 ആത്മന ഇതി ।
 പ്രാണാപാനാദ്യാ-മേവോപാശ്ച-ശ്വന്തര്യമാൗ നിരമിമീത । **19 (10)**

T.B. 1.5.4.2

വയാനാ-ദുപാശ്ശുസവനം । വചഐന്ദ്രവായവം ।
ദക്ഷക്രതുദ്യാം മൈത്രവരുണ്ം । ശ്രോത്രദാശഗിനം ।

ചക്ഷുഃ ശുക്രാമൻമിനു । ആത്മന ആഗ്രയണം ।

അങ്ഗേഭ്യ ഉക്ഥ്യം । ആയുഷോ ധ്രുവം ।

പ്രതിഷ്ഠായാ ഋതുപാത്രേ ॥

യജ്ഞം വാവ തം പ്രജാപതിർ നിർമിമീത ( ) ।

സ നിർമിതോ നാഭ്രിയത സമപ്തീയത ।

സ ഏതാൻ പ്രജാപതി-രപിവാപാ-നപശ്യത് ।

താനിരവപത് । തൈർ വൈ സ യജ്ഞമപ്യവപത് ।

യദപിവാപാ ഭവന്തി ।

യജ്ഞസ്യ ധൃത്യാ അസംപ്തായ ॥ 20 (16)

(ഉപാഘൃതാന്തര്യാമൗ നിർമിമീതാ-മിമീത ഷട് ച) (A4)

**1.5.5 അനുവാകം 5 - ചാതുർമാസ്യശേഷാ വപനമന്ത്രാഃ,
(രാജസുയബ്രാഹ്മണം)**

T.B. 1.5.5.1

ഋതമേവ പരമേഷ്ടി । ഋതം നാത്യേതി കിം ചന ।

ഋതേ സമുദ്ര ആഹിതഃ । ഋതേ ഭൂമിരിയഘ ശ്രിതാ ।

അഗ്നിസ്തിഗ്മേന ശോചിഷാ । തപ ആക്രാന്ത-മുഷ്ണിഹാ ।

ശിരസ്തപസ്യാഹിതം । വൈശ്യാനരസ്യ തേജസാ ।

ഋതേനാസ്യ നിവർതയേ । സത്യേന പരിവർതയേ । 21 (10)

T.B. 1.5.5.2

തപസാഽസ്യാനുവർതയേ । ശിവേനാസ്യോപവർതയേ ।
 ശശ്മേനാസ്യാ-ഭിവർതയേ । തദ്യുതം തഥ് സത്യം ।
 തദ്-വ്രതം തച്ഛക്വേയം । തേന ശക്വേയം തേന രാദ്ധ്യാസം ॥
 യദ്-ഘർമഃ പര്യവർതയത് । അന്താൻ പൃഥിവ്യാ ദിവഃ ।
 അഗ്നിരീശാന ഓജസാ । വരുണോ ധീതിഭിഃ സഹ । 22 (10)

T.B. 1.5.5.3

ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിഃ സഖിഭിഃ സഹ ॥
 അഗ്നിസ്തീശ്മേന ശോചിഷാ । തപ ആക്രാന്ത-മൃഷ്ണിഹാ ।
 ശിരസ്തപസ്യാഹിതം । വൈശ്യാനരസ്യ തേജസാ ।
 ഋതേനാസ്യ നിവർതയേ । സത്യേന പരിവർതയേ ।
 തപസാഽസ്യാനുവർതയേ । ശിവേനാസ്യോപവർതയേ ।
 ശശ്മേനാസ്യാഭിവർതയേ । 23 (10)

T.B. 1.5.5.4

തദ്യുതം തഥ് സത്യം । തദ്-വ്രതം തച്ഛക്വേയം ।
 തേന ശക്വേയം തേന രാദ്ധ്യാസം ॥
 യോ അസ്യാഃ പൃഥിവ്യാസ്തപി । നിവർതയത്യോഷധീഃ ।
 അഗ്നിരീശാന ഓജസാ । വരുണോ ധീതിഭിഃ സഹ ।
 ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിഃ സഖിഭിഃ സഹ ॥

അഗ്നിസ്തിഗ്ദ്ധേന ശോചിഷാ ।

തപ ആക്രാന്ത-മുഷ്ണിഹാ ॥ 24 (10)

T.B. 1.5.5.5

ശിരസ്തപസ്യാഹിതം । വൈശ്യാനരസ്യ തേജസാ ।

ഋതേനാസ്യ നിവർതയേ । സത്യേന പരിവർതയേ ।

തപസാ ധ്വയാനുവർതയേ । ശിവേനാസ്യോപവർതയേ ।

ശഗ്ദ്ധേനാസ്യ-ഭിവർതയേ । തദ്യതം തഥ് സത്യം ।

തദ്-വ്രതം തച്ഛകേയം ।

തേന ശകേയം തേന രാദ്ധ്യാസം ॥ 25 (10)

T.B. 1.5.5.6

ഏകം മാസ-മുദസ്യജത് । പരമേഷ്ഠീ പ്രജാഭ്യഃ ।

തേനാഭ്യോ മഹ ആവഹത് । അമൃതം മർത്യാഭ്യഃ ।

പ്രജാമനു പ്രജായസേ । തദു തേ മർത്യാമൃതം ।

യേന മാസാ അർദ്ധമാസാഃ । ഋതവഃ പരിവർത്സരാഃ ।

യേന തേ തേ പ്രജാപതേ ।

ഈജാനസ്യ ന്യവർതയന് ॥ 26 (10)

T.B. 1.5.5.7

തേനാഹമസ്യ ബ്രഹ്മണാ । നിവർതയാമി ജീവസേ ॥

അഗ്നിസ്തിഗ്ദ്ധേന ശോചിഷാ । തപ ആക്രാന്ത-മുഷ്ണിഹാ ॥

ശിരസ്തപസ്യാഹിതം । വൈശ്യാനരസ്യ തേജസാ ।

ഋതേനാസ്യ നിവർതയേ । സത്യേന പരിവർതയേ ।
 തപസാ ഽസ്യാനുവർതയേ । ശിവേനാസ്യോപവർതയേ ( ) ।
 ശശ്മേനാസ്യാഭിവർതയേ । തദ്യതം തഥ്-സത്യം ।
 തദ്-വ്രതം തച്ഛകേയം ।
 തേന ശകേയം തേന രാദ്ധ്യാസം ॥ 27 (14)

(പരിവർതയേ - സഹാ-ഭിവർതയേ - ഉഷ്ണിഹാ -
 രാദ്ധ്യാസം-നുവർതയൻ-നുപവർതയേ ചതാരി ച) (A5)

1.5.6 അനുവാകം 6 - ചാതുർമാസശേഷാ വപനവിധി:
 (രാജസുയബ്രാഹ്മണം)

T.B. 1.5.6.1

ദേവാ വൈ യദ്-യജേണ ഽകുർവത । തദസുരാ അകുർവത ।
 തേഽസുരാ ഊർദ്ധ്വം പൃഷ്ഠേഭ്യോ നാപശ്യന് ।
 തേ കേശാനഗ്രേഽവപന്ത । അഥ ശ്ശശ്രൂണി ।
 അഥോപപക്ഷൗ । തതസ്തേഽവാഞ്ച ആയന് ।
 പരാഽഭവന് । യസ്യൈവം വപന്തി । അവാങ്ഭേതി । 28 (10)

T.B. 1.5.6.2

അഥോ പരൈവ ഭവതി ।
 അഥ ദേവാ ഊർദ്ധ്വം പൃഷ്ഠേഭ്യോ ഽപശ്യന് ।
 ത ഉപപക്ഷാവഗ്രേഽവപന്ത । അഥ ശ്ശശ്രൂണി ।
 അഥ കേശാൻ । തതസ്തേഽഭവന് । സുവർഗം ലോകമായന് ।

യ॒സ്യൈ॒വം വ॑പ॒ന്തി । ഭ॒വ॒ത്യാ॒ത്മ॒നാ ॥

അ॒ഥോ സു॒വർഗം॑ ലോ॒കമേ॒തി ॥ 29 (10)

T.B. 1.5.6.3

അ॒ഥൈ॒തൻ-മ॑നു॒ർ-വ॒ശ്വേ മി॑മു॒ന-മ॑പ॒ശ്യ॒ത് ।

സ ശു॒ശ്രൂ॒ണ്യഗ്രേ॑ഽവ॒പത॑ । അ॒ഥോ॒പ॒പ॒ക്ഷൗ॑ । അ॒ഥ കേ॒ശാൻ॑ ।

ത॒തോ വൈ॒ സ പ്രാ॑ജായ॒ത പ്ര॒ജയാ॑ പ॒ശുഭിഃ॑ ।

യ॒സ്യൈ॒വം വ॑പ॒ന്തി ।

പ്ര പ്ര॒ജയാ॑ പ॒ശുഭി॑ർ-മി॑മു॒നൈർ ജായ॑തേ ॥

ദേ॒വാ॒സു॒രാഃ സം॑യ॒ത്താ ആ॒സന് ।

തേ സം॑വ॒ർത്സ॑രേ വ്യാ॒യച്ഛ॑ന്ത ।

താൻ ദേ॒വാ-ശ്ചാ॑തു॒ർമാ॒സ്യൈ-രേ॒വാഭി॑ പ്രാ॒യു॒ഞ്ജത॑ । 30 (10)

T.B. 1.5.6.4

വൈ॒ശ്വദേ॒വേന॑ ച॒തുരോ॑ മാ॒സോഽവൃ॑ഞ്ജ॒തേന്ദ്രാ॑ജാനഃ ।

താ॒ണ്ണീർ.ഏ॒ന്നി ചാ॑വർ॒തയ॑ന്ത പ॒രി ച॑ ।

വ॒രുണ॑പ്ര॒ഘാ॒സൈ-ശ്ചാ॑തു॒രോ മാ॒സോഽവൃ॑ഞ്ജ॒ത

വ॒രുണ॑രാജാനഃ ।

താ॒ണ്ണീർ.ഏ॒ന്നി ചാ॑വർ॒തയ॑ന്ത പ॒രി ച॑ ।

സാ॒കമേ॒ധൈശ്ചാ॑തു॒രോ മാ॒സോഽവൃ॑ഞ്ജ॒ത സോ॑മരാജാനഃ ।

താ॒ണ്ണീർ.ഏ॒ന്നി ചാ॑വർ॒തയ॑ന്ത പ॒രി ച॑ ।

യാ സം॑വ॒ർത്സ॑ര ഉ॒പജീ॑വാ ഽ॒സീത് ।

താമേഷാ-മവൃഞ്ജത ।

തതോ ദേവാ അഭവന് । പരാഽസുരാഃ । 31 (10)

T.B. 1.5.6.5

യ ഏവം ഹിദാഘ-ശ്ചാതുർമാസ്യേർ-യജതേ ।

ദ്രോതൃവൃസ്യേവ മാസോ വൃക്താ ।

ശീർഷന്നി ച വർതയതേ പരി ച ।

യൈഷാ സംഘ്മ്സര ഉപജീവാ ।

വൃക്തേ താം ദ്രോതൃവൃസ്യ ।

ക്ഷുധാ ഽസ്യ ദ്രോതൃവൃഃ പരാഭവതി ॥

ലോഹിതായസേന നിവർതയതേ ।

യദാ ഇമാമഗ്നിർ. ഋതവാഗതേ നിവർതയതി ।

ഏതദേവൈനാഗ് രൂപം കൃതാ നിവർതയതി ।

സാ തതഃ ശഃ ശോ ഭൂയസി ഭവന്ത്യേതി । 32 (10)

T.B. 1.5.6.6

പ്രജായതേ ।

യ ഏവം ഹിദാൻ ലോഹിതായസേന നിവർതയതേ ।

ഏതദേവ രൂപം കൃതാ നിവർതയതേ ।

സ തതഃ ശഃ ശോ ഭൂയാൻ-ഭവന്നേതി । പ്രേവ ജായതേ ॥

ത്രേണ്യാ ശലല്യാ നിവർതയേത ।

ത്രീ॑ണി॒ ത്രീ॑ണി॒ വൈ॒ ദേ॒വാനാ॑മു॒ദ്ധാനി॑ ।

ത്രീ॑ണി॒ ഛന്ദാ॑ഽസി । ത്രീ॑ണി॒ സ॒വ്നാനി॑ ।

ത്രയ॑ ഇ॒മേ ലോ॒കാഃ । 33 (10)

T.B. 1.5.6.7

ഋ॒ദ്ധ്യാമേ॒വ തദ്-വീ॒ര്യ॑ ഏ॒ഷു ലോ॒കേഷു॑ പ്ര॒തി തി॑ഷ്ഠതി ॥

യ॒ച്ഛാതു॑ർമാ॒സ്യയാ-ജ്യാ॑ത്ഥനോ॒ നാവ॑ദ്യേത് ।

ദേ॒വേഭ്യ॑ ആ॒വൃ॒ശ്യേത॑ ।

ച॒തു॒ഷുച॒തു॒ഷു മാ॒സേഷു॑ നി॒വർ॑തയേത ।

പ॒രോക്ഷ॑മേ॒വ തദ്-ദേ॒വേഭ്യ॑ ആ॒ത്ഥനോ॑ഽവ॒ദ്യത്യു॑ന്നാ॒വ്ര॒സ്തായ॑ ॥

ദേ॒വാനാ॑ം വാ॒ ഏ॒ഷ ആ॒നീതഃ॑ ।

യ॒ച്ഛാതു॑ർമാ॒സ്യയാ॑ജീ ।

യ ഏ॒വം വീ॒ദ്വാ॒ന്നി ച॑ വ॒ർത॑യതേ പ॒രി ച॑ ।

ദേ॒വതാ॑ ഏ॒വാപേ॑തി ।

നാ॒സ്യ രൂ॒ദ്രഃ പ്ര॒ജാം പ॒ശു-ന॒ഭിമ॑ന്യതേ ( ) ॥ 34 (10)

(ഏ॒ത്യേ - ത്യ - യു॒ഞ്ജതാ॑ - സു॒രാ - ഏ॒തി - ലോ॒കാ -
മ॒ന്യതേ) (A6)

1.5.7 അനുവാകം 7 - അഗ്നിചയനശേഷം

ഇഷ്ടുകോപധാനമന്ത്രാഃ, തത്ര സംതത്യാഖ്യേഷ്ടുകാമന്ത്രാഃ

T.B. 1.5.7.1

ആയുഷഃ പ്രാണഃ സന്തനു । പ്രാണാദപാനഃ സന്തനു ।
 അപാനാദ് വ്യാനഃ സന്തനു । വ്യാനാച്ഛ്വേദഃ സന്തനു ।
 ചക്ഷുഷഃ ശ്രോത്രഃ സന്തനു । ശ്രോത്രാൻ മനഃ സന്തനു ।
 മനസോ വാചഃ സന്തനു । വാച ആത്മാനഃ സന്തനു ।
 ആത്മനഃ പൃഥിവീഃ സന്തനു ।
 പൃഥിവ്യാ അന്തരീക്ഷഃ സന്തനു ( ) ।
 അന്തരീക്ഷാദ്-ദിവഃ സന്തനു ।
 ദിവഃ സുവഃ സന്തനു ॥ 35 (12)

(അന്തരീക്ഷഃ സന്തനു ദേവഃ) (A7)

1.5.8 അനുവാകം 8 - അഗ്നിചയനശേഷം

അഥർവശിരോഽഭിധാനാനാമിഷ്ടുകാനാം മന്ത്രാഃ

T.B. 1.5.8.1

ഇന്ദ്രോ ദധീചോ അസ്ഥഭിഃ । വൃത്രാണ്യപ്രതിഷ്ഠതഃ ।
 ജഘാന നവതീർത്ഥ ॥ ഇച്ഛന്നശ്വസ്യ യച്ഛിരഃ ।
 പർവതേ-ഷ്വപശ്രിതം । തദ്-വിദച്ഛർയണാവതി ॥
 അത്രാഹ ഗോരമന്വത । നാമ ത്വഷ്ടൂരപീച്യം ।

ഇ॒ത്ഥാ ച॒ന്ദ്രമ॒സോ ഗൃ॒ഹേ ॥

ഇ॒ന്ദ്രമിദ്ഗാ॒മിനോ॑ ബൃ॒ഹത് । 36 (10)

T.B. 1.5.8.2

ഇ॒ന്ദ്രമർകേ॑ദി॒രർകി॑ൺഃ । ഇ॒ന്ദ്രം വാ॑ണീ॒രനു॑ഷത ॥

ഇ॒ന്ദ്ര ഇ॒ദ്ധര്യോഃ॑ സ॒ചാ । സം॒മിശ്ഠ്വ ആ॑വചോ॒യുജാ॑ ॥

ഇ॒ന്ദ്രോ വ॒ജ്രീ ഹി॑ര॒ണ്യയഃ॑ ॥ ഇ॒ന്ദ്രോ ദീ॒ർഘാ॑യ ച॒ക്ഷസേ॑ ।

ആ സൂ॒ര്യഃ രോ॑ഹയദ്-ദി॒വി । വി ഗോ॑ദി॒രദ്രി॑മൈരയത് ॥

ഇ॒ന്ദ്ര വാ॑ജേഷു നോ അ॒വ । സ॒ഹസ്ര॑ പ്ര॒ധനേഷു॑ ച । 37 (10)

T.B. 1.5.8.3

ഉ॒ഗ്ര ഉ॒ഗ്രാദി॑രു॒തിഭിഃ॑ ॥ തമി॒ന്ദ്രം വാ॑ജയാമ॒സി ।

മ॒ഹേ വൃ॒ത്രായ॑ ഹ॒ന്തവേ॑ । സ വൃ॒ഷാ വൃ॒ഷഭോ॑ ഭു॒വത് ॥

ഇ॒ന്ദ്രഃ സ॒ദാമ॑നേ കൃ॒തഃ । ഓജി॑ഷ്ടഃ സ ബ॒ലേ ഹി॑തഃ ।

ദ്യു॒തീ ശ്ലോ॒കീ സ സൗ॑മ്യഃ ॥ ഗി॒രാ വ॒ജ്രോ ന॑ സംഭൃ॒തഃ ।

സബ॒ലോ അ॑ന॒പചൃ॑തഃ ।

വ॒വക്ഷു॑-രു॒ഗ്രോ അ॑സ്ത്വൃ॒തഃ ( ) ॥ 38 (10)

(ബൃ॒ഹ - ചാ - സ്വൃ॑തഃ) (A8)

1.5.9 അനുവാകം 9 - സോമശേഷഭൂതാ ഇഷ്ടയഃ.

(ആദ്ധാരബ്രാഹ്മണം)

T.B. 1.5.9.1

ദേ॒വാസു॒രാഃ സംയ॑ത്താ ആ॒സന് ।

സ പ്ര॒ജാപ॑തി॒രിന്ദ്രം॑ ജ്യേഷ്ഠം പൃ॒ത്ഥ്വേ നൃ॑ധ॒ത്ത ।

നേദേനമസുരാ ബലീയാഃ സോഹനന്നിതി ।

പ്രഹോദോ ഹ വൈ കായാധവഃ ।

വിരോചനം സ്വം പുത്രമപ ന്യധത്ത ।

നേദേനം ദേവാ അഹനന്നിതി ।

തേ ദേവാഃ പ്രജാപതി-മുപസമേത്യോചുഃ ।

നാരാജകസ്യ യുദ്ധമസ്തി । ഇന്ദ്രമനിച്ചാമേതി ।

തം യജ്ഞക്രതുഭി-രന്യൈച്ചന് । **39 (10)**

T.B. 1.5.9.2

തം യജ്ഞക്രതുഭിർ നാനവിന്ദന് । തമിഷ്ടിഭി-രന്യൈച്ചന് ।

തമിഷ്ടിഭി-രനവിന്ദന് । തദിഷ്ടീനാ-മിഷ്ടിത്വം ।

ഏഷ്ടയോ ഹ വൈ നാമ ।

താ ഇഷ്ടയ ഇത്യാചക്ഷതേ പരോക്ഷേണ ।

പരോക്ഷപ്രിയാ ഇവ ഹി ദേവാഃ ॥

തസ്മാ ഏതമാഗ്നാവൈഷ്ണവ-മേകാദശകപാലം ദീക്ഷണീയം

നിരവപന് ।

തദപദ്രുത്യാതന്വത ।

താൻ പത്നീ സംയാജാന്ത ഉപാനയന് । **40 (10)**

T.B. 1.5.9.3

തേ തദം തമേവ കൃതോദദ്രവന് ||
 തേ പ്രായണീയമഭി സമാരോഹന് | തദപദ്രുതൃതന്വത |
 താ-ഞ്ചയന്ത ഉപാനയന് |
 തേ തദന്തമേവ കൃതോദദ്രവന് ||
 ത ആതിഥ്യമഭി സമാരോഹന് | തദപദ്രുതൃതന്വത |
 താനിധാന്ത ഉപാനയന് |
 തേ തദന്തമേവ കൃതോദദ്രവന് |
 തസ്മാദേതാ ഏതദന്താ ഇഷ്ടയഃ സന്തിഷ്ഠന്തേ || 41 (10)

T.B. 1.5.9.4

ഏവ ഹി ദേവാ അകുർവത | ഇതി ദേവാ അകുർവത |
 ഇത്യു വൈ മനുഷ്യാഃ കുർവതേ || തേ ദേവാ ഊചുഃ |
 യദാ ഇദമുച്ചൈർ-യജേന്തന ചരാമ |
 തന്നോഽസുരാഃ പാപ്മാഽനുവിന്ദന്തി |
 ഉപായ്ശൃപസദാ ചരാമ |
 തഥാ നോഽസുരാഃ പാപ്മാ നാനുവേമ്സ്യന്തീതി |
 ത ഉപായ്ശൃപസദ-മതന്വത |
 തിസ്ര ഏവ സാമീധേനീരനുച്യ | 42 (10)

T.B. 1.5.9.5

സ്രുവേണാഘാര-മാഘാര്യ ।
 തിസ്രഃ പരാചീ-രാഹുതീർ. ഹുത്യാ ।
 സ്രുവേണോപസദം ജുഹവാഞ്ചക്രൂഃ ।
 ഉഗ്രം വചോ അപാവധീം ത്വേഷം വചോ അപാവധീഃ
 സ്വാഹേതി ।
 അശനയാപിപാസേ ഹ വാ ഉഗ്രം വചഃ ।
 ഏനശ്ച വൈരഹത്യം ച ത്വേഷം വചഃ ।
 ഏതഃ ഹ വാവ തച്ചതുർദ്ധാവിഹിതം പാപ്മാനം ദേവാ
 അപജഘ്നീരേ ॥
 തഥോ ഏവൈതദേവം വിദ്യജമാനഃ ।
 തിസ്ര ഏവ സാമീധേനീരനുച്യ ।
 സ്രുവേണാഘാര-മാഘാര്യ । **43 (10)**

T.B. 1.5.9.6

തിസ്രഃ പരാചീരാഹുതീർ. ഹുത്യാ ।
 സ്രുവേണോപസദം ജുഹോതി ।
 ഉഗ്രം വചോ അപാവധീം ത്വേഷം വചോ അപാവധീഃ
 സ്വാഹേതി ।
 അശനയാപിപാസേ ഹ വാ ഉഗ്രം വചഃ ।

ഏ॒നശ്ച॑ വൈ॒രഹ॑ത്യം ച॒ ത്വേഷം॑ ഘ॒വചഃ॑ ।
 ഏ॒തമേ॒വ തച്ഛ॑തുർദ്ധാവിഹി॒തം പാ॒പ്തമാ॒നം
 യ॒ജമാ॑നോ സ്വഹതേ ॥
 തേ॒ടിനീ॑യൈവാഹഃ പശു॒മാ-ഽല॑ഭന്ത ।
 അ॒ഹ ഏ॒വ തദ്-ദേ॒വാ അ॒വർതി॑ പാ॒പ്തമാ॒നം
 മൃ॒ത്യുമ॑പജഹ്ണി॒രേ ।
 തേ॒നാഭി॑നീയേ॒വ രാ॒ത്രേഃ പ്രാ॑ചരന് ।
 രാ॒ത്രിയാ॑ ഏ॒വ തദ്-ദേ॒വാ അ॒വർതി॑ പാ॒പ്തമാ॒നം
 മൃ॒ത്യുമ॑പജഹ്ണി॒രേ ॥ 44 (10)

T.B. 1.5.9.7

തസ്മാ॑ഭി॒നീയൈ॒വാഹഃ॑ പശു॒മാല॑ഭത ।
 അ॒ഹ ഏ॒വ തദ്-യ॒ജമാ॑നോ സ്വർതി॑ പാ॒പ്തമാ॒നം
 ഭ്രാ॒ത്യവ്യാ॑നപനു॒ദതേ॑ ।
 തേ॒നാഭി॑നീയേ॒വ രാ॒ത്രേഃ പ്രാ॑ചരേത് ।
 രാ॒ത്രിയാ॑ ഏ॒വ തദ്-യ॒ജമാ॑നോ സ്വർതി॑ പാ॒പ്തമാ॒നം
 ഭ്രാ॒ത്യവ്യാ॑നപനു॒ദതേ॑ ॥
 സ ഏ॒ഷ ഉ॒പവ॑സ്മീയേ ഹ॒ൻ-ദി॑ദേ॒വത്യഃ॑ പശു॒രാല॑ഭ്യതേ ।
 ദ॒വം ഘ॒വാ അ॒സ്മിൻ ഘോ॑കേ യ॒ജമാ॑നഃ ।
 അ॒സ്ഥി॑ ച മാ॒ശ്വസം॑ ച ।

അസ്ഥി॑ ചൈ॒വ തേ॑ന മാ॒ഘ്സം॑ ച യ॒ജമാ॑നഃ സ॒ഘ്സ്കൂ॑രുതേ ॥

താ വാ ഏ॒താഃ പ॑ഞ്ച ദേ॒വതാഃ॑ ।

അഗ്നി॑ഷോമാ-വഗ്നി॑ർ-മി॒ത്രാവ॑രുണൗ ( ) । 45 (10)

T.B. 1.5.9.8

പഞ്ച॑പഞ്ചീ॒ വൈ യ॒ജമാ॑നഃ ।

തദ്മാ॒ഘ്സം സ॒സ്തവാ॑സ്ഥി മ॒ജ്ജാ॑ ।

ഏ॒തമേ॒വ തത്പ॑ഞ്ച॒ധാ വി॒ഹിത॑മാ॒ത്മാനം॑ വരു॒ണപാ॑ശാൻ-
മു॒ഞ്ച॑തി ।

ദേ॒ഷജ॑തായൈ നിർവ॑രുണ॒തായ॑ ॥

തച്ഛ॒സ്തപ്ത॑ദീ॒ശ്ശന്ദോ॑ഭിഃ പ്രാ॒തര॑ഹ॒ധയ॑ന് ।

തസ്മാ॑ഥ്ഛ॒സ്ത ച॑തുരു॒ത്തരാ॑ണി ച॒ന്ദാച്ഛ॑സി

പ്രാ॒തര॑നു॒വാകേ॑ ടനു॒ച്യന്തേ॑ ॥

തമേ॒തയോ॑-പ॒സമേ॒ത്യോ-പാ॑സി॒ദന് ।

ഉ॒പാ॑സൈ॒ശ്ശ ഗാ॑യ॒താ ന॑ര ഇ॒തി ।

തസ്മാ॑ദേ॒തയാ॑ ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒ന ഉ॒പ॒സദ്യഃ॑ ॥ 46 (9)

(ഐ॒ച്ചൻ - ന॒നയ॑ - സ്തീ॒ഷ്ഠന്തേ॑ - ടനു॒ച്യ - നു॒ച്യ

സ്രു॒വേണാ॑ഘാ॒രമാ॑ഘാ॒ര്യ - രാ॒ത്രിയാ॑ ഏ॒വ തദ് ദേ॒വാ അ॑വർ॒തിം

പാപ്മാ॑നം മൃ॒ത്യുമ॑പ॒ജ്ജിരേ॑ - മി॒ത്രാവ॑രുണൗ - +നവ് ച) (A9)

Special Korvai

(ദേവാ യജമാനോ ദേവാ ദേവാ യജമാനോ
 യജമാനോഽലഭന്ത പ്രാചരൽ ലഭേത പ്രചരേദാലഭന്താലഭേത
 മൃത്യുമപജഷ്ണിരേ ഭ്രാതൃവ്യാൻ)

**1.5.10 അനുവാകം 10 - ത്രിവൃദാദിസ്തോമരുപാണി
 സ്തോമാങ്ഗാനി. (ആദ്ധാരബ്രാഹ്മണം)**

T.B. 1.5.10.1

സ സമുദ്ര ഉത്തരതഃ പ്രാജാലദ്-ഭൃമൃന്തേൻ ।
 ഏഷ വാവ സ സമുദ്രഃ । യചാത്ഥാലഃ ।
 ഏഷ ഉ വേവ സ ഭൃമൃന്തഃ । യദേദൃന്തഃ ।
 തദേതത്-ത്രിശലം ത്രിപൂരുഷം ।
 തസ്മാത്-തം ത്രിവിതസ്തം ഖനന്തി ॥
 സ സുവർണരജതാഭ്യാം കൃശീഭ്യാം പരിഗൃഹീത
 ആസീത് ।

തം യദസ്യ അധ്യജന്യൻ । തസ്മാദാദിത്യഃ । **47 (10)**

T.B. 1.5.10.2

അഥ യഥ് സുവർണരജതാഭ്യാം കൃശീഭ്യാം പരിഗൃഹീത
 ആസീത് ।

സാഽസ്യ കൗശികതാ ॥

തം ത്രിവൃതാഽദി പ്രാസ്തവത । തം ത്രിവൃതാ ഷഭദത ।

തം ത്രിവൃതാ ഷഹരന് । യാവതീ ത്രിവൃതോ മാത്രാ ॥

തം പഞ്ചദശേനാഭി പ്രാസ്തുവത | തം പഞ്ചദശേനാദദത |
തം പഞ്ചദശേനാഹരന് |

യാവതീ പഞ്ചദശസ്യ മാത്രാ || 48 (10)

T.B. 1.5.10.3

തച് സ്വപദശേനാഭി പ്രാസ്തുവത | തച് സ്വപദശേനാദദത |
തച് സ്വപദശേനാഹരന് | യാവതീ സ്വപദശസ്യ മാത്രാ |
തസ്യ സ്വപദശേന ഹ്രിയമാണസ്യ തേജോ ഹരോഽപതത് |
തമേകവിച്ഛേനാഭി പ്രാസ്തുവത | തമേകവിച്ഛേനാദദത |
തമേകവിച്ഛേനാഹരന് | യാവത്യേകവിച്ഛശസ്യ മാത്രാ ||
തേ യത്-ത്രിവൃതാ സ്തുവതേ || 49 (10)

T.B. 1.5.10.4

ത്രിവൃതൈവ തദ്-യജമാനമാദദതേ |
തം ത്രിവൃതൈവ ഹരന്തി | യാവതീ ത്രിവൃതോ മാത്രാ |
അഗ്നിർ വൈ ത്രിവൃത് |
യാവദാ അഗ്നേർ ദഹതോ ധൂമ ഉദേത്യാനുവ്യേതി |
താവതീ ത്രിവൃതോ മാത്രാ | അഗ്നേരേവൈനം തത് |
മാത്രാച്ഛ് സായുജ്യച്ഛ് സലോകതാം ഗമയന്തി ||
അഥ യത്പഞ്ചദശേന സ്തുവതേ |
പഞ്ചദശേനൈവ തദ്-യജമാന-മാദദതേ || 50 (10)

T.B. 1.5.10.5

തം പഞ്ചദശേനൈവ ഹരന്തി ।
 യാവതീ പഞ്ചദശസ്യ മാത്രാ ॥ ചന്ദ്രമാ വൈ പഞ്ചദശഃ ।
 ഏഷ ഹി പഞ്ചദശ്യാമപക്ഷീയതേ ॥ പഞ്ചദശ്യാ-മാപൂര്യതേ ॥
 ചന്ദ്രമസ ഏവൈനം തത് ।
 മാത്രാച്ഛ് സായുജ്യച്ഛ് സലോകതാം ഗമയന്തി ।
 അഥ യഥ്സപ്തദശേന സ്തുവതേ ॥
 സപ്തദശേനൈവ തദ്-യജമാനമാദദതേ ।
 തച്ഛ് സപ്തദശേനൈവ ഹരന്തി । 51 (10)

T.B. 1.5.10.6

യാവതീ സപ്തദശസ്യ മാത്രാ ॥ പ്രജാപതിർ വൈ സപ്തദശഃ ।
 പ്രജാപതേരേവൈനം തത് ।
 മാത്രാച്ഛ് സായുജ്യച്ഛ് സലോകതാം ഗമയന്തി ।
 അഥ യദേകവിഷ്വശേന സ്തുവതേ ॥
 ഏകവിഷ്വശേനൈവ തദ്-യജമാന-മാദദതേ ।
 തമേകവിഷ്വശേനൈവ ഹരന്തി ।
 യാവതേകവിഷ്വശസ്യ മാത്രാ ॥
 അസൗ വാ ആദിത്യ ഏകവിഷ്വശഃ ।
 ആദിത്യസ്യൈവൈനം തത് । 52 (10)

T.B. 1.5.10.7

മാത്രാഽ സായുജ്യഽ സലോകതാം ഗമയന്തി || തേ കൃശ്യം |
 വൃഷ്ടന് | തേ അഹോരാത്രേ അഭവതാം |
 അഹരേവ സുവർണാഭവത് | രജതാ രാത്രിഃ |
 സ യദാദിത്യ ഉദേതി |
 ഏതാമേവ തഥ്സുവർണാം കൃശീമനു സമേതി |
 അഥ യദസ്മേതി |
 ഏതാമേവ തദ്-രജതാം കൃശീമനു സംവിശതി ( ) ||
 പ്രഹാദോ ഹ വൈ കായാധവഃ |
 വിരോചനഃ സ്വം പുത്രമുദാസ്യത് | സ പ്രദരോഭവത് |
 തസ്മാത് പ്രദരാദുദകം നാചാമേത് || 54 (13)
 (ആദിത്യഃ - പഞ്ചദശസ്യ മാത്രാ - സുവതേ -
 പഞ്ചദശേനൈവ തദ് യജമാനമാദദതേ - സപ്തദശേനൈവ
 ഹര-ന്യാദിത്യസ്യൈവനന്തദ്-
 വിശതി ചതാരി ച) (A10)

1.5.11 അനുവാകം 11 - സവനീയപശുപുരോധാശാഃ
 (ആദ്ധാരബ്രാഹ്മണം)

T.B. 1.5.11.1

യേ വൈ ചതാരഃ സ്തോമാഃ | കൃതം തത് |
 അഥ യേ പഞ്ച | കലിഃ സഃ | തസ്മാച്ചതുഷ്ടോമഃ |

തച്ചതുഷ്ടോമസ്യ ചതുഷ്ടോമതാം ॥

തദാഹുഃ । കതമാനി താനി ജ്യോതീഷി ।

യ ഏതസ്യ സ്തോമാ ഇതി ।

ത്രിവൃത്-പഞ്ചദശഃ സ്തപദശ ഏകവിപുശഃ । 54 (10)

T.B. 1.5.11.2

ഏതാനി വാവ താനി ജ്യോതീഷി । യ ഏതസ്യ സ്തോമാഃ ॥

സോഽബ്രവീത് । സ്തപദശേന ഹ്രിയമാണോ വ്യലേശിഷി ।

ഭിഷജ്യത മേതി । തമശിനൗ ധാനാഭി-രഭിഷജ്യതാം ।

പുഷാ കരണ്ടേന । ഭാരതീ പരിവാപേന ।

മിത്രാവരുണൗ പയസ്യയാ ॥ തദാഹുഃ । 55 (10)

T.B. 1.5.11.3

യദശിദ്യാം ധാനാഃ । പുഷഃ കരണ്ടഃ । ഭാരതൈ പരിവാപഃ ।

മിത്രാവരുണയോഃ പയസ്യാഽഥ ।

കസ്മാദേതേഷാപ് ഹവിഷാമിന്ദ്രമേവ യജന്തീതി ।

ഏതാ ഹ്യേനം ദേവതാ ഇതി ബ്രൂയാത് ।

ഏതൈർ. ഹവിർഭി-രഭിഷജ്യ-സ്തസ്മാദിതി ॥

തം വസവോഽഷ്ടാകപാലേന പ്രാതസ്സവനേ ഭിഷജ്യന് ।

രുദ്രാ ഏകാദശകപാലേന മാദ്ധ്യന്ദിനേ സവനേ ।

വിശ്വേ ദേവാ ദ്വാദശകപാലേന തൃതീയസവനേ ॥ 56 (10)

T.B. 1.5.11.4

സ യദഷ്ടാകപാലാൻ പ്രാതസ്സവനേ കൂര്യാത് ।
 ഏകാദശകപാലാൻ മാദ്ധ്യന്ദിനേ സവനേ ।
 ദ്വാദശകപാലാഃ സ്തൂതീയസവനേ ।
 വിപോമ തദ്-യജ്ഞസ്യ ക്രിയേത ।
 ഏകാദശകപാലാനേവ പ്രാതസ്സവനേ കൂര്യാത് ।
 ഏകാദശകപാലാൻ മാദ്ധ്യന്ദിനേ സവനേ ।
 ഏകാദശകപാലാഃ സ്തൂതീയസവനേ ।
 യജ്ഞസ്യ സലോമതായ ॥ തദാഹുഃ ।
 യദ് വസൂനാം പ്രാതസ്സവനം ( ) ।
 രുദ്രാണാം മാദ്ധ്യന്ദിനഃ സവനം ।
 വിശ്വേഷാം ദേവാനാം തൃതീയസവനം ।
 അഥ കസ്മാദേതേഷാഃ ഹവിഷാമിന്ദ്രമേവ യജന്തീതി ।
 ഏതാ ഹ്യേനം ദേവതാ ഇതി ബ്രൂയാത് ।
 ഏതൈർ. ഹവിർഭിരഭിഷജ്യഃ സുസ്മാദിതി ॥ 57 (15)
 (ഏകവിഷ്വശ - ആഹു - സ്തൂതീയസവനേ -
 പ്രാതസ്സവനം പഞ്ച ച) (A11)

1.5.12 അനുവാകം 12 - സപ്തമന്ദാസി പ്രപഞ്ചുന്തേ
(ആദ്ധാരബ്രാഹ്മണം)

T.B. 1.5.12.1

തസ്യാവാചോഽവപാദാ-ദബിഭയുഃ ।
തമേതേഷു സപ്തസു മന്ദഃ സ്വശ്രയൻ । യദശ്രയൻ ।
തച്ഛായന്തീയസ്യ ശ്രായന്തീയത്വം । യദവാദയൻ ।
തദ് വാരവന്തീയസ്യ വാരവന്തീയത്വം ॥
തസ്യാവാച ഏവാവപാദാദബിഭയുഃ ।
തസ്മാ ഏതാനി സപ്ത ചതുരുത്തരാണി മന്ദാഽസ്യുപാദധുഃ ।
തേഷാമതി ത്രീണ്യരിച്യന്ത ।
ന ത്രീണ്യുദഭവൻ । **58 (10)**

T.B. 1.5.12.2

സ ബൃഹതീമേവാ-സ്തൃശത് । ദാഭ്യാമക്ഷരാഭ്യാം ।
അഹോരാത്രാഭ്യാമേവ ॥ തദാഹുഃ ।
കത്വാ സാ ദേവാക്ഷരാ ബൃഹതീ ।
യസ്യാം തത് പ്രത്യുതിഷ്ഠത് । ദാദശ പൗർണ്ണമാസ്യഃ ।
ദാദശാഷ്ടകാഃ । ദാദശാമാവാസ്യാഃ ।
ഏഷാ വാവ സാ ദേവാക്ഷരാ ബൃഹതീ । **59 (10)**

T.B. 1.5.12.3

യസ്യാം തത് പ്രത്യുതിഷ്ഠദിതി ॥
യാനി ച മന്ദാഽ-സ്യുത്യരിച്യന്ത । യാനി ച നോദഭവൻ ।

താനി നിർവീര്യാണി ഹീനാനുമന്യന്ത ।
 സാ ബ്രവീദ്-ബൃഹതീ । മാമേവ ഭൂതാ ।
 മാമുപ സമശ്രയതേതി ।
 ചതുർഭിരക്ഷരെ-രനുഷ്ടുഗ്-ബൃഹതീം നോദഭവത് ।
 ചതുർഭിരക്ഷരെഃ പക്തിർ-ബൃഹതീ-മത്യരിച്യത ।
 തസ്യാമേതാനി ചതാര്യക്ഷരാണ്യ-പച്ഛിദ്യാ-ദധാത് । 60 (10)

T.B. 1.5.12.4

തേ ബൃഹതീ ഏവ ഭൂതാ । ബൃഹതീമുപ സമശ്രയതാം ॥
 അഷ്ടാഭി-രക്ഷരെ-രുഷിഗ്-ബൃഹതീം നോദഭവത് ।
 അഷ്ടാഭി-രക്ഷരെ-സ്രിഷ്ടുഗ്-ബൃഹതീ-മത്യരിച്യത ।
 തസ്യാമേതാ-നൃഷ്ടാവക്ഷരാ-ണ്യപച്ഛിദ്യാദധാത് ।
 തേ ബൃഹതീ ഏവ ഭൂതാ । ബൃഹതീമുപ സമശ്രയതാം ।
 ദ്വാദശഭി-രക്ഷരെർ-ഗായത്രി-ബൃഹതീം നോദഭവത് ।
 ദ്വാദശഭി-രക്ഷരെർ-ജഗതീ-ബൃഹതീ-മത്യരിച്യത ।
 തസ്യാമേതാനി ദ്വാദശാക്ഷരാ-ണ്യപച്ഛിദ്യാദധാത് । 61 (10)

T.B. 1.5.12.5

തേ ബൃഹതീ ഏവ ഭൂതാ । ബൃഹതീമുപ സമശ്രയതാം ॥
 സോബ്രവീത്-പ്രജാപതിഃ । ഛന്ദാസി രഥോ മേ ഭവത ।
 യുഷ്മാഭി-രഹമേത-മദ്ധാനമനു സഞ്ചരാണീതി ।

തസ്യ ഗായത്രീ ച ജഗതീ ച പക്ഷാവദവതാം ।

ഉഷ്ണിക് ച ത്രിഷ്ടുപ് ച പ്രഷ്ടുഃ ।

അനുഷ്ടുപ് ച പക്തിശ്ച ധുര്യഃ ।

ബൃഹത്യേവോദ്ധി-രദവത് ।

സ ഏതം ഛന്ദോരഥമാസ്ഥായ ( ) ।

ഏതമധ്യാനമനു സമചരത് ।

ഏതം ഹ വൈ ഛന്ദോരഥമാസ്ഥായ ।

ഏതമധ്യാനമനു സഞ്ചരതി ।

യേനൈഷ ഏതം സഞ്ചരതി ।

യ ഏവം വിദാൻ സോമേന യജതേ ।

യ ഉചൈനമേവം വേദ ॥ 62 (16)

(അദവൻ - വാവ സാ ദേവാക്ഷരാ ബൃഹ - തൃദധാദ് -

ദാദശാക്ഷരാണുപചിദ്യാദധാ - ദാസ്ഥായ ഷട് ച) (A12)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 12 Anuvaakams :-

(അഗ്നേഃ കൃത്തികാ - യത് പുണ്യം - ദേവസ്യ സവിതുർ
- ബ്രഹ്മവാദിനഃ ക - ത്യൂതമേവ - ദേവാ വാ - ആയുഷഃ
പ്രാണ - മിന്ദ്രോ ദധീചോ-ദേവാസുരാഃ സ പ്രജാപതിഃ -
സ സമുദ്രോ-യേ വൈ ചതാര - സ്തസ്മാവാചോ ദാദശ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(അഗ്നേഃ കൃത്തികാ - ദേവഗൃഹാ - ജതമേവ -
വൈശ്വദേവേന - തേ തദന്തം - തം പഞ്ചദശേന -
തേ ബൃഹതീ ഏവ ദിഷഷ്ടിഃ)

First and Last Word of 5th Prapaatakam :-

(അഗ്നേഃ കൃത്തികാ - യ ഉ ചൈനമേവം വേദ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

പ്രഥമാഷ്ടകേ പഞ്ചമഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

APPENDIX FOR 1.5.1.5

1.5.1.5 "പുർണാ-പശ്വാദ് {1}", "യത്തേ ദേവാ അദധുഃ" {2}

പുർണാ പശ്വാദ്യുത പുർണാ പുരസ്താദുമദ്ധ്യതഃ

പൗർണമാസീ ജിഗായ ।

തസ്യാം ദേവാ അധി സംവസന്ത ഉത്തമേ നാക്

ഇഹ-മാദയന്താം ॥

യത്തേ ദേവാ അദധുർ ഭാഗധേയമാവാസ്യേ

സംവസന്തോ മഹിതാ ।

സാനോ യജ്ഞം പിപൃഹി വിശ്വവാരേ രയിം നോ ധേഹി

സുഭഗേ സുവീരം ॥

(Appearing in TS 3.5.1.1)

=====

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1

Prapaatakam 5 (TB 1.5)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	5	55
Anuvakam 2	9	93
Anuvakam 3	4	48
Anuvakam 4	2	26
Anuvakam 5	7	74
Anuvakam 6	7	70
Anuvakam 7	1	12
Anuvakam 8	3	30
Anuvakam 9	8	79
Anuvakam 10	7	74
Anuvakam 11	4	45
Anuvakam 12	5	56
Total →	62	662

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

1.6 പ്രഥമാഷ്ടകേ ഷഷഃ പ്രപാഠകേ - രാജസുയാനുബ്രാഹ്മണം

1.6.1 അനുവാകം 1 - അനുമത്യാദാ ഇഷ്ടയഃ

T.B.1.6.1.1

അനുമതൈ പുരോധാശ-മഷ്ടാകപാലം നിർവപതി ।
യേ പ്രത്യഞ്ചഃ ശമ്യായാ അവശീയന്തേ ।
തന്നൈർ.ഋത-മേകകപാലം । ഇയം വാ അനുമതിഃ ।
ഇയം നിർ.ഋതിഃ । നൈർ.ഋതേന പൂർവേണ പ്രചരതി ।
പാപ്മാനമേവ നിർ.ഋതിം പൂർവാം നിരവദയതേ ।
ഏക കപാലോ ദവതി ।

ഏകധൈവ നിർ.ഋതിം നിരവദയതേ ।
യദഹുത്യാ ഗാർ.ഹപത്യ ഇഽയുഃ । 1 (10)

T.B.1.6.1.2

രുദ്രോ ഭൂത്യാഽഗ്നിരനുത്ഥായ ।
അദ്ധാര്യം ച യജമാനം ച ഹന്യാത് ।
വീഹി സ്വാഹാ ഽഹുതിം ജുഷാണ ഇത്യാഹ ।
ആഹുതൈവൈനഃ ശമയതി ।
നാർതിമാർച്ഛ-ത്യദ്ധാര്യൂർ ന യജമാനഃ ।
ഏകോൽമുകേന യന്തി ।

തദ്ധി നിർ.ഋത്യേ ഭാഗധേയം । ഇമാം ദിശം യന്തി ।

ഏഷാ വൈ നിർ.ഋത്യേ ദിക് ।

സ്വായാമേവ ദിശി നിർ.ഋതിം നിരവദയതേ । 2 (10)

T.B.1.6.1.3

സ്വകൃത ഇരിണേ ജുഹോതി പ്രദരേ വാ ।

ഏതദ്വൈ നിർ.ഋത്യാ ആയതനം ।

സ്വ ഏവായതനേ നിർ.ഋതിം നിരവദയതേ ।

ഏഷ തേ നിർ.ഋതേ ഭാഗ ഇത്യാഹ ।

നിർദിശത്യേവൈനാം । ഭൂതേ ഹവിഷ്ഠത്വസീത്യാഹ ।

ഭൂതിമേവോപാവർതതേ । മുഞ്ചമച്ഛഹസ ഇത്യാഹ ।

അച്ഛഹസ ഏവൈനം മുഞ്ചതി ।

അങ്ഗുഷ്ഠാഭ്യാം ജുഹോതി । 3 (10)

T.B.1.6.1.4

അന്തത ഏവ നിർ.ഋതിം നിരവദയതേ ।

കൃഷ്ണം വാസഃ കൃഷ്ണത്വം ദക്ഷിണാ ।

ഏതദ്-വൈ നിർ.ഋത്യേ രൂപം ।

രൂപേണൈവ നിർ.ഋതിം നിരവദയതേ ।

അപ്രതീക്ഷമായന്തി ।

നിർ.ഋത്യാ അന്തർ. ഹിത്യേ ।

സ്വാഹാ നമോ യ ഇദം ചകാരേതി പുനരേത്യ
ഗാർഹപത്യേ ജുഹോതി ।

ആഹുതൈവ നമസ്യന്തോ ഗാർഹപത്യ-മുപാർത്ഥത്തേ ।
ആനുമതേന പ്രചരതി । ഇയം വാ അനുമതിഃ । 4 (10)

T.B.1.6.1.5

ഇയമേവാസൈ രാജ്യമനുമന്യതേ । ധേനുർ-ദക്ഷിണാ ।
ഇമാമേവ ധേനും കൂരുതേ । ആദിത്യം ചരും നിർവപതി ।
ഉദയീഷോവ പ്രജാസ്വാദിഷിച്ചതേ ।
ദൈവീഷു ച മാനുഷീഷു ച । വരോ ദക്ഷിണാ ।

വരോ ഹി രാജ്യം സമൃദ്ധ്യേ ।
ആഗ്നാവൈഷ്ണവ-മേകാദശകപാലം നിർവപതി ।
അഗ്നിഃ സർവാ ദേവതാഃ । 5 (10)

T.B.1.6.1.6

വിഷ്ണുർ യജ്ഞഃ । ദേവതാശ്ചൈവ യജ്ഞം ചാപരുന്ധേ ।
വാമനോ വഹീ ദക്ഷിണാ । യദ്-വഹീ । തേനാഗ്നേയഃ ।
യദ്-വാമനഃ । തേന വൈഷ്ണവഃ സമൃദ്ധ്യേ ।
അഗ്നീഷോമീയ-മേകാദശകപാലം നിർവപതി ।
അഗ്നീഷോമാഭ്യം വാ ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹന്നിതി ।
യദഗ്നീഷോമീയ-മേകാദശകപാലം നിർവപതി । 6 (10)

T.B.1.6.1.7

വാർത്ഥ്യമേവ വിജിതൈ ।

ഹിരണ്യം ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധൈ । ഇന്ദ്രോ വൃത്രം ഹതാ ।

ദേവതാഭിശ്ചേന്ദ്രിയേണ ച വ്യാർദ്ധ്യത ।

സ ഏതമൈന്ദ്രാഗ്ന -മേകാദശകപാല-മപശ്യത് ।

തന്നിരവപത് ।

തേന വൈ സ ദേവതാശ്ചേന്ദ്രിയം ചാവാരൂന്ധ ।

യദൈന്ദ്രാഗ്ന-മേകാദശകപാലം നിർവപതി ।

ദേവതാശ്ചൈവ തേനേന്ദ്രിയം ച യജമാനോഽവരൂന്ധേ ।

ഋഷഭോ വഹീ ദക്ഷിണാ । 7 (10)

T.B.1.6.1.8

യദ്-വഹീ । തേനാഗ്നേയഃ । യദൃഷഭഃ ।

തേനൈന്ദ്രഃ സമൃദ്ധൈ ।

ആഗ്നേയമഷ്ടാകപാലം നിർവപതി । ഐന്ദ്രം ദധി ।

യദാഗ്നേയോ ദവതി । അഗ്നിർ വൈ യജ്ഞമുഖം ।

യജ്ഞമുഖമേവർദ്ധിം പുരാസ്താദ്ധത്തേ ।

യദൈന്ദ്രം ദധി । 8 (10)

T.B.1.6.1.9

ഇന്ദ്രിയമേവാവ രൂന്ധേ । ഋഷഭോ വഹീ ദക്ഷിണാ ।

യദ്വഹീ । തേനാഗ്നേയഃ । യദൃഷഭഃ ।

തേനൈന്ദ്രഃ സമൃദ്ധ്യൈ ।
 യാവതീർ വൈ പ്രജാ ഓഷധീനാ-മഹുതാനാ-മാശ്ഞൻ ।
 താഃ പരാഭവൻ । ആഗ്രയണം ഭവതി ഹുതാഭ്യായ ।
 യജമാനസ്യാപരാഭാവായ । 9 (10)

T.B.1.6.1.10

ദേവാ വാ ഓഷധീഷ്വാജിമയുഃ । താ ഇന്ദ്രാഗ്നി ഉദജയതാം ।
 താവേതമൈന്ദ്രാഗ്നം ദാദശകപാലം നിരവൃണാതാം ।
 യദൈന്ദ്രാഗ്നോ ഭവത്യുജ്ജിത്യൈ । ദാദശകപാലോ ഭവതി ।
 ദാദശ മാസാഃ സംവത്സരഃ ।
 സംവത്സരേണൈവാസ്മാ അന്നമവരുന്ധേ ।
 വൈശ്വദേവശ്ചരുർ ഭവതി । വൈശ്വദേവം വാ അന്നം ।
 അന്നമേവാസ്മൈ സ്വദയതി । 10 (10)

T.B.1.6.1.11

പ്രഥമജോ വത്സോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യൈ ।
 സൗമ്യൗ ശ്യാമാകം ചരും നിർവപതി ।
 സോമോ വാ അകൃഷ്ടപച്യസ്യ രാജാ ।
 അകൃഷ്ടപച്യമേവാസ്മൈ സ്വദയതി । വാസോ ദക്ഷിണാ ।
 സൗമ്യൗ ഹി ദേവതയാ വാസഃ സമൃദ്ധ്യൈ ।
 സരസ്വത്യൈ ചരും നിർവപതി । സരസ്വതേ ചരും ।
 മിമുനമേവാവ രുന്ധേ ।

മി॒മു॒ന്നൗ ഗാവൗ॑ ദക്ഷി॒ണാ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ( ) ।

ഏ॒തി വാ ഏ॒ഷ യജ്ഞമു॑വാദൃദ്ധ്യാഃ॑ ।

യോഽഗ്നേ॑ർ ദേ॒വതാ॑യാ ഏ॒തി ।

അ॒ഷ്ടാവേ॑താനി ഹ॒വീഷി॑ ഭവ॒ന്തി । അ॒ഷ്ടാക്ഷ॑രാ ഗായ॒ത്രീ ।

ഗായ॒ത്രോഽഗ്നിഃ॑ ।

തേ॒നൈവ യജ്ഞമു॑വാദൃദ്ധ്യാ അ॒ഗ്നേർ ദേ॒വതാ॑യൈ
നൈ॒തി ॥ 11 (16)

(ഇ॒യുർ - നി॒രവ്വ॑യതേ - ട്വേ॒ഗൃഷ്ടാ॑ഭ്യാം ജു॒ഹോ -
ത്യനു॑മതിർ - ദേ॒വതാ॑ - നിർവ॑പതി - വ॒ഹീ ദക്ഷി॑ണ -
യദൈ॒ന്ദ്രം -ദധ്യ॑പരാഭാവായ - സ്വ॒ഭയ॑തി - ഗാവൗ॑
ദക്ഷി॑ണ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ഷട്ച॑) (A1)

1.6.2 അനുവാകം 2-ചാതുർമാസ്യേ വൈശ്വദേവഹവിംഷി T.B.1.6.2.1

വൈ॒ശ്വദേ॑വേന വൈ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാ അ॑സൃജത ।

താഃ സൃ॒ഷ്ടാ ന പ്രാ॑ജായന്ത । സോഽഗ്നി॑രകാമയത ।

അ॒ഹമി॑മാഃ പ്ര॒ജന॑യേയമിതി ।

സ പ്ര॒ജാപ॑തയേ ശു॒ചമ॑ദധാത് ।

സോഽശോ॑ചത്-പ്ര॒ജാമി॑ച്ചമാനഃ ।

തസ്മാ॑ദ്യം ച പ്ര॒ജാ ഭൂ॑നക്തി യം ച ന ।

താവുഭൗ ശോചതഃ പ്രജാമിചമാനൗ ।

താസ്വഗ്നിമ-പൃസ്യജത് । താ അഗ്നിരദ്ധ്യേത് ॥ 12 (10)

T.B.1.6.2.2

സോമോ രേതോഽഭധാത് । സവിതാ പ്രാജനയത് ।

സരസ്വതീ വാചമദധാത് । പുഷാ ഽപോഷയത് ।

തേ വാ ഏതേ ത്രിഃ സംഽവഥ്സരസ്യ പ്രയുജ്യന്തേ ।

യേ ദേവാഃ പുഷ്ടിപതയഃ । സംഽവഥ്സരോ വൈ പ്രജാപതിഃ ।

സംഽവഥ്സരേണൈവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്രാജനയത് ।

താഃ പ്രജാ ജാതാ മരുതോ ഽഹ്നന് ॥

അസ്മാനപി ന പ്രായുക്ഷതേതി । 13 (10)

T.B.1.6.2.3

സ ഏതം പ്രജാപതിർ മാരുതഃ സ്തപ്തകപാല-മപശ്യത് ।

തം നിരവപത് । തതോ വൈ പ്രജാഭ്യോഽകല്പത ।

യന്മാരുതോ നിരുപ്യതേ । യജ്ഞസ്യ ക്ലൃപ്തൈ ॥

പ്രജാനാ-മഘാതായ । സ്തപ്തകപാലോ ഭവതി ।

സ്തപ്തഗണാ വൈ മരുതഃ ।

ഗണശ ഏവാസ്മൈ വിശം കല്പയതി ।

സ പ്രജാപതി-രശോചത് । 14 (10)

T.B.1.6.2.4

യാഃ പൂർവാഃ പ്രജാ അസൃക്ഷി । മരുതസ്താ അവധിഷുഃ ।
 കഥമപരാഃ സൃജേയേതി ।
 തസ്യ ശൃഷ്ട ആണ്യം ഭൂതം നിർവർത്ത ।
 തദ്വ്യുദഹരത് । തദപോഷയത് ।
 തത് പ്രാജായത । ആണ്യസ്യ വാ ഏതദ് രൂപം ।
 യദാമിക്ഷാ । യദ്വ്യുദ്ധരതി । **15 (10)**

T.B.1.6.2.5

പ്രജാ ഏവ തദ്-യജമാനഃ പോഷയതി ।
 വൈശ്വദേവ്യാമിക്ഷാ ഭവതി । വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ ।
 പ്രജാ ഏവാസൈ പ്രജനയതി । വാജിനമാനയതി ।
 പ്രജാസേവ പ്രജാതാസു രേതോ ദധാതി ।
 ദ്യാവാപൃഥിവ്യ ഏകകപാലോ ഭവതി ।
 പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-മുദയതഃ
 പരി ഗൃഹ്ണാതി ।
 ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസന് ।
 സോഽഗ്നിരബ്രവീത് । **16 (10)**

T.B.1.6.2.6

മാമഗ്രേ യജത । മയാ മുഖേനാസുരാം ജേഷ്യഥേതി ।
 മാം ദിതീയമിതി സോമോഽബ്രവീത് ।

മയാ രാജ്ഞാ ജേഷ്യഥേതി । മാം തൃതീയമിതി സവിതാ ।
 മയാ പ്രസൂതാ ജേഷ്യഥേതി ।
 മാം ചതുർത്ഥമിതി സരസ്വതീ ।
 ഇന്ദ്രിയം ഘോഹം ധാസ്യാമിതി । മാം പഞ്ചമിതി പൃഷാ ।
 മയാ പ്രതിഷ്ഠയാ ജേഷ്യഥേതി । 17 (10)

T.B.1.6.2.7

തേഹ്നിനാ മുഖേനാസുരാജയന് । സോമേന രാജ്ഞാ ।
 സവിത്രാ പ്രസൂതാഃ । സരസ്വതീന്ദ്രിയ-മദധാത് ।
 പൃഷാ പ്രതിഷ്ഠാ ധ്വസീത് । തതോ വൈ ദേവാ വൃജയന്ത ।
 യദേതാനി ഹവീഷ്വി നിരുപ്യന്തേ വിജിത്യൈ ।
 നോത്തരവേദി-മുപവപതി । പശവോ വാ ഉത്തരവേദിഃ ।
 അജാതാ ഇവ ഹ്യേതർഹി പശവഃ ( ) ॥ 18 (10)

(ഐദ് - ഇത്യ - ശോചദ് - വൃദ്ധർ - തൃബ്രവീത് -
 പ്രതിഷ്ഠയാ ജേഷ്യഥേ - തേതർഹി പശവഃ) (A2)

1.6.3 അനുവാകം 3 - വൈശ്വദേവപർവഗതാനി വിശ്വേഷാങ്ഗാനി

T.B.1.6.3.1

ത്രിവൃദ്-ബർഹിർ-ഭവതി । മാതാ പിതാ പുത്രഃ ।
 തദേവ തൻമിമൂനം । ഉല്പം ഗർഭോ ജരായു ।
 തദേവ തൻമിമൂനം । ത്രേധാ ബർഹിഃ സന്നദ്ധം ഭവതി ।

ത്രയ ഇമേ ലോകാഃ | ഏഷോവ ലോകേഷു പ്രതിതിഷ്ഠതി |

ഏകധാ പുനഃ സന്നദ്ധം ഭവതി |

ഏക ഇവ ഹ്യയം ലോകഃ || 19 (10)

T.B.1.6.3.2

അസ്മിന്നേവ തേന ലോകേ പ്രതിതിഷ്ഠതി |

പ്രസുവോ ഭവന്തി | പ്രഥമജാമേവ പുഷ്ടിമവ രൂന്ധേ |

പ്രഥമജോ വത്സോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ |

പൃഷ്ഠാജ്യം ഗൃഹ്ണാതി | പശവോ വൈ പൃഷ്ഠാജ്യം |

പശൂനേവാവ രൂന്ധേ | പഞ്ചഗൃഹീതം ഭവതി |

പാക്താ ഹി പശവഃ | ബഹുരൂപം ഭവതി | 20 (10)

T.B.1.6.3.3

ബഹുരൂപാ ഹി പശവഃ സമൃദ്ധ്യേ | അഗ്നിം മൻമന്തി |

അഗ്നിമുഖാ വൈ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത |

യദഗ്നിം മൻമന്തി |

അഗ്നിമുഖാ ഏവ തത് പ്രജാ യജമാനഃ സൃജതേ |

നവ പ്രയാജാ ഇജ്യന്തേ | നവാനുയാജാഃ |

അഷ്ടൗ ഹവീഷ്വി | ദാവാഘാരൗ | ദാവാജ്യദാഗൗ | 21 (10)

T.B.1.6.3.4

ത്രിശ്ശഥ് സംപദ്യന്തേ | ത്രിശ്ശഥക്ഷരാ വിരാട് |

അന്നം വിരാട് | വിരാജൈവാനാദ്യമവ രൂന്ധേ |

യജമാനോ വാ ഏകകപാലഃ | തേജ ആജ്യം |

യദേകകപാല ആജ്യമാനയതി |

യജമാനമേവ തേജസാ സമർദ്ധയതി |

യജമാനോ വാ ഏകകപാലഃ | പശവ ആജ്യം | 22 (10)

T.B.1.6.3.5

യദേകകപാല ആജ്യമാനയതി |

യജമാനമേവ പശുഭിഃ സമർദ്ധയതി | യദപ്ലമാനയേത് |

അപ്ലാ ഏനം പശവോ ഭൂജ്ഞന്ത ഉപതിഷ്ഠേരന് |

യദ്-ബഹ്വാനയേത് |

ബഹവ ഏനം പശവോ ഭൂജ്ഞന്ത ഉപതിഷ്ഠേരന് |

ബഹ്വാനീയാവിഃ പൃഷ്ഠം കൂര്യാത് |

ബഹവ ഏവൈനം പശവോ ഭൂജ്ഞന്ത ഉപതിഷ്ഠന്തേ |

യജമാനോ വാ ഏകകപാലഃ |

യദേകകപാലസ്യാവദ്യേത് | 23 (10)

T.B.1.6.3.6

യജമാനസ്യാവദ്യേത് | ഉദാ മാദ്യേദ്-യജമാനഃ |

പ്ര വാ മീയേത | സകൃദേവ ഹോതവ്യഃ |

സകൃദിവ ഹി സുവർഗോ ലോകഃ | ഹുത്വാഭി ജുഹോതി |

യജമാനമേവ സുവർഗം ലോകം ഗമയിത്വാ |

തേജസാ സമർദ്ധയതി |

യജമാനോ വാ ഏകകപാലഃ ।

സുവർഗോ ലോക ആഹവനീയഃ । 24 (10)

T.B.1.6.3.7

യദേകകപാല-മാഹവനീയേ ജുഹോതി ।

യജമാനമേവ സുവർഗം ലോകം ഗമയതി ।

യദ്ധസ്തേന ജുഹുയാത് ।

സുവർഗാ-ലോകാദ്-യജമാന-മവവിധേത് ।

സ്രുചാ ജുഹോതി । സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ ।

യത് പ്രാങ്പദ്യേത । ദേവലോകമഭി ജയേത് ।

യദ്-ദക്ഷിണാ പിതൃലോകം । യത് പ്രത്യക് । 25 (10)

T.B.1.6.3.8

രക്ഷാച്സി യജ്ഞച് ഹന്യുഃ । യദുദങ്ങ് ।

മനുഷ്യലോക-മഭിജയേത് । പ്രതിഷ്ഠിതോ ഹോതവ്യഃ ।

ഏകകപാലം വൈ പ്രതിതിഷ്ഠന്തം ദ്യാവാപൃഥിവീ

അനു പ്രതിതിഷ്ഠതഃ ।

ദ്യാവാപൃഥിവീ ഋതവഃ । ഋതൂൻ. യജ്ഞഃ ।

യജ്ഞം യജമാനഃ । യജമാനം പ്രജാഃ ।

തസ്മാത്-പ്രതിഷ്ഠിതോ ഹോതവ്യഃ । 26 (10)

T.B.1.6.3.9

വാ॒ജിനോ॑ യ॒ജതി॑ । അ॒ഗ്നിർ വാ॒യുഃ സൂ॒ര്യഃ ।
 തേ॒ വൈ വാ॒ജിനഃ॑ । താ॒ന്വേ വ॒ത്-യ॒ജതി॑ ।
 അ॒ഥോ വ॒ലാഹുഃ॑ । ഛ॒ന്ദാസ്സി॑ വൈ വാ॒ജിന॑ ഇ॒തി ।
 താ॒ന്വേ വ॒ത്-യ॒ജതി॑ ।
 ഋ॒ഷ്ടാമേ॑ വാ ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ ഹ॒രീ സോ॒മപാ॒നം ॥
 തയോഃ॑ പ॒രിധ॑യ ആ॒ധാനം॑ । വാ॒ജിനം॑ ഭാ॒ഗധേ॑യം ॥ 27 (10)

T.B.1.6.3.10

യദ॒പ്രഹൃ॑ത്യ പ॒രിധീ॑ഞ്ജുഹു॒യാത് ।
 അ॒ന്തരാ॑ധാനാ॒ഭ്യാം ഘാ॒സം പ്ര॑യച്ഛേ॒ത് ।
 പ്ര॒ഹൃത്യ॑ പ॒രിധീ॑ഞ്ജുഹോ॒തി ।
 നിരാ॑ധാനാ॒ഭ്യാമേ॒വ ഘാ॒സം പ്ര॑യച്ഛേ॒തി ।
 ബ॒ർഹി॑ഷി വി॒ഷിഞ്ച॑നാ॒ജിന-മാ॑നയതി ।
 പ്ര॒ജാ വൈ ബ॒ർഹിഃ॑ । രേ॒തോ വാ॒ജിനം॑ ।
 പ്ര॒ജാസേ॒വ രേ॒തോ ദ॑ധാതി । സ॒മുപ॑ഹൃയ ഭക്ഷ॒യന്തി॑ ।
 ഏ॒തഥ് സോ॑മപീ॒മാ ഹ്യേ॑തേ ( ) ।
 അ॒ഥോ ആ॒ത്മന്നേ॒വ രേ॒തോ ദ॑ധതേ ।
 യ॒ജമാ॑ന ഉ॒ത്തമോ॑ ഭക്ഷ॒യതി॑ । പ॒ശവോ॑ വൈ വാ॒ജിനം॑ ।
 യ॒ജമാ॑ന ഏ॒വ പ॒ശുൻ പ്ര॑തിഷ്ഠാപ॒യന്തി॑ ॥ 28 (14)

(ലോകോ - ബഹുരുപം ഭവ - ത്യാജ്യഭാഗൗ - പശവ
 ആജ്യ - മവദ്യേ - ദാഹവനീയഃ - പ്രത്യക് - തസ്മാത്
 പ്രതിഷ്ഠിതോ ഹോതവ്യോ-ഭാഗധേയ-മേതേ
 ചതാരി ച) (A3)

1.6.4 അനുവാകം 4 - വരുണപ്രഘാസാഃ

T.B.1.6.4.1

പ്രജാപതിഃ സവിതാ ഭൂതാ പ്രജാ അസൃജത ।
 താ ഏനമത്യമന്യന്ത । താ അസ്മാദപാക്രാമന് ।
 താ വരുണോ ഭൂതാ പ്രജാ വരുണേനാഗ്രാഹയത് ।
 താഃ പ്രജാ വരുണഗൃഹീതാഃ ।
 പ്രജാപതിം പുനരുപാധാവന്നാഥ-മിച്ഛമാനാഃ ।
 സ ഏതാൻ-പ്രജാപതിർ-വരുണപ്രഘാസാ-നപശ്യത് ।
 താന്നിരവപത് ।

തൈർ വൈ സ പ്രജാ വരുണപാശാ-ദമുഞ്ചത് ।
 യദ്-വരുണപ്രഘാസാ നിരൂപ്യന്തേ । 29 (10)

T.B.1.6.4.2

പ്രജാനാ-മവരുണഗ്രാഹായ ।
 താസാം ദക്ഷിണോ ബാഹുർ നൃക്ത ആസീത് ।
 സവ്യഃ പ്രസ്യുതഃ ।
 സ ഏതാം ദിതീയാം ദക്ഷിണതോ വേദിമുദഹന് ।

തതോ॑ വൈ॒ സ പ്ര॒ജാനാ॑ം ദക്ഷി॒ണം ബാ॒ഹു॑ം
പ്രാ॒സാര॑യത് ।

യദ്-ദി॒തീയാ॑ം ദക്ഷി॒ണതോ॑ വേദി॒മുദ്ധ॑ന്തി ।
പ്ര॒ജാനാ॑മേ॒വ തദ്-യ॑ജമാ॒നോ ദക്ഷി॒ണം ബാ॒ഹു॑ം
പ്രാ॒സാര॑യതി ।

തസ്മാ॑ച്ചാതുർമാ॒സ്യയാ॑ജ്യമു॒ഷിൻ ലോ॒ക ഉ॒ദയാ॑ബാ॒ഹുഃ ।
യജ്ഞാ॑ഭിജി॒തഃ ഹൃ॒സ്യ ।

പൃഥ॒മാത്രാ॑ദ്-വേദി॒ അ॒സംഭി॑ന്നേ ഭവ॒തഃ । 30 (10)

T.B.1.6.4.3

തസ്മാ॑ത്-പൃഥ॒മാത്രം॑ വ്യ॒ച്ഛത് ।
ഉ॒ത്തര॑സ്യാ॒ം വേദി॑-മു॒ത്തര॑വേദി॒മുപ॑ വ॒പതി॑ ।
പശ॑വോ വാ ഉ॒ത്തര॑വേദിഃ । പശു॑നേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ ।
അ॒ഥോ യജ്ഞ॑പരു॒ഷോ ധ॑ന॒ന്തരി॑ത്യേ ।

ഏ॒തദ്-ബ്രാ॑ഹ്മണാ॒ന്യേവ॑ പഞ്ച॑ ഹ॒വീച്ഛ॑തി ।

അ॒ഗ്നിഃ ഐ॒ന്ദ്രാഗ്നോ॑ ഭവ॒തി ।

പ്രാ॒ണാപാ॑നൗ വാ ഏ॒തൗ ദേ॒വാനാ॑ം । യദി॑ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ ।

യദൈ॑ന്ദ്രാഗ്നോ ഭവ॒തി । 31 (10)

T.B.1.6.4.4

പ്രാണാപാനാവേവാവ രുന്ധേ ।
 ഓജോ ബലം വാ ഏതൗ ദേവാനാം । യദിന്ദ്രാഗ്നീ ।
 യദൈന്ദ്രാഗ്നോ ഭവതി । ഓജോ ബലമേവാവ രുന്ധേ ।
 മാരുത്യാമിക്ഷാ ഭവതി ।
 വാരുണ്യാമിക്ഷാ । മേഷീ ച മേഷശ്ച ഭവതഃ ।
 മിഥുനാ ഏവ പ്രജാ വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി ।
 ലോമശൗ ഭവതോ മേധ്യത്വായ । **32 (10)**

T.B.1.6.4.5

ശമീപർണാനൃപ വപതി । ഘാസമേവാഭ്യാമപി യച്ഛതി ।
 പ്രജാപതിമന്നാഭ്യം നോപാനമത് ।
 സ ഏതേന ശതേജ്ഞേന ഹവിഷാ ണ്നാഭ്യമ-വാരുന്ധ ।
 യത് പരഃ ശതാനി ശമീപർണാനി ഭവന്തി ।
 അന്നാഭ്യസ്യാവ-രുദ്ധ്യേ । സൗമ്യാനി വൈ കരീരാണി ।
 സൗമ്യാ ഖലു വാ ആഹുതിർ ദിവോ വൃഷ്ടീം ച്യാവയതി ।
 യത്-കരീരാണി ഭവന്തി ।
 സൗമ്യയൈവാഹുത്യാ ദിവോ വൃഷ്ടീമവ രുന്ധേ ( ) ।
 കായ ഏകകപാലോ ഭവതി । പ്രജാനാം കന്ത്വായ ।
 പ്രതിപൂരുഷം കരന്ദ പാത്രാണി ഭവന്തി ।

ജാതാ ഏവ പ്രജാ വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി ।

ഏകമതിരികതം ।

ജനിഷ്യമാണാ ഏവ പ്രജാ വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി ॥ 33

(16) (നിരുപ്യന്തേ - ഭവന്തോ - ഭവതി - മേദ്ധ്യത്വായ -
രൂന്ധേ ഷഷ്ഠി) (A4)

1.6.5 അനുവാകം 5 - തച്ഛേഷഃ

T.B.1.6.5.1

ഉത്തരസ്യാം ഘേദ്യാമന്യാനി ഹവീഴ്ഷി സാദയതി ।

ദക്ഷിണായാം മാരുതീം । അപധൂരമേവൈനാ യുനക്തി ।

അഥോ ഓജ ഏവാസാമവഹരതി ।

തസ്മാദ്-ബ്രഹ്മണശ്ച ക്ഷത്രാച്ച വിശോഽന്യതോഽപക്രമിണീഃ ।

മാരുത്യാ പൂർവ്വയാ പ്രചരതി । അന്യതമേവാവ യജതേ ।

വാരുണ്യോത്തരയാ । അന്തത ഏവ വരുണമവ-യജതേ ।

യദേവാദ്ധവ്യഃ കരോതി । 34 (10)

T.B.1.6.5.2

തത് പ്രതിപ്രസ്ഥാതാ കരോതി ।

തസ്മാദ്-യശ്ചോയാൻ-കരോതി । തത് പാപീയാൻ-കരോതി ।

പതീം വാചയതി । മേദ്ധ്യാമേവൈനാം കരോതി ।

അഥോ തപ ഏവൈനാ-മുപനയതി ।

യജ്ജാര്യ സന്തം ന പ്രബ്രൂയാത് ।

പ്രിയം ജ്ഞാതിഃ രൂന്ധ്യാത് ।
 അസൗ മേ ജാരു ഇതി നിർദിശേത് ।
 നിർദിശൈവൈനം വരുണപാശേന ഗ്രാഹയതി । 35 (10)

T.B.1.6.5.3

പ്രഘാസ്യാൻ. ഹവാമഹ ഇതി പത്നീ-മുദാൻയതി ।
 അഹ്വൈതൈവൈനാം ।
 യത്-പത്നീ പുരോനുവാക്യാമനു ബ്രൂയാത് ।
 നിർവീര്യോ യജമാനഃ സ്യാത് । യജമാനോ സ്നാഹ ।
 ആത്മന്നേവ വീര്യം ധത്തേ ।
 ഉഭൗ യാജ്യാഃ സവീര്യത്വായ ।
 യദഗ്രാമേ യദരണ്യ ഇത്യാഹ ।
 യഥോദിതമേവ വരുണമവ യജതേ ।
 യജമാനദേവത്യോ വാ ആഹവനീയഃ । 36 (10)

T.B.1.6.5.4

ഭ്രാതൃവ്യദേവത്യോ ദക്ഷിണഃ ।
 യദാഹവനീയേ ജുഹുയാത് ।
 യജമാനം വരുണപാശേന ഗ്രാഹയേത് ।
 ദക്ഷിണേ ഹൗ ജുഹോതി ।
 ഭ്രാതൃവ്യമേവ വരുണപാശേന ഗ്രാഹയതി ।

ശുർപേണ ജുഹോതി । അന്യമേവ വരുണമവയജതേ ।

ശീർഷന്നധി നിധായ ജുഹോതി ।

ശീർഷത ഏവ വരുണമവ യജതേ ।

പ്രത്യങ് തിഷ്ഠഞ്ജുഹോതി । **37 (10)**

T.B.1.6.5.5

പ്രത്യങ്ങേവ വരുണപാശാൻ-നിർമുച്യതേ ।

അക്രന്കർമ്മ കർമ്മകൃത ഇത്യാഹ । ദേവാനൃണം നിരവദായ ।

അനൃണാ ഗൃഹാ-നൃപപ്രേതേതി വാവൈതദാഹ ।

വരുണഗൃഹീതം വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ ।

യദ്-യജുഷാ ഗൃഹീതസ്യാതിരിച്യതേ ।

തുഷാശ്ച നിഷ്ഠാസശ്ച ।

തുഷൈശ്ച നിഷ്ഠാസേന ചാവഭൃഥമവൈതി ।

വരുണഗൃഹീതേനൈവ വരുണമവയജതേ ।

അപോഽവഭൃഥമവൈതി । **38 (10)**

T.B.1.6.5.6

അഹ്നു വൈ വരുണഃ । സാക്ഷാദേവ വരുണമവ യജതേ ।

പ്രതിയുതോ വരുണസ്യ പാശ ഇത്യാഹ ।

വരുണപാശാദേവ നിർമുച്യതേ । അപ്രതീക്ഷ-മായന്തി ।

വരുണസ്യാന്തർഹിത്യേ । ഏധോഽസ്യേധിഷീമഹീത്യാഹ ।

സമിധൈവാഗ്നിം നമസ്യന്ത ഉപായന്തി ।

തേജോഽസി തേജോ മയി യേഹീത്യാഹ ।

തേജ ഏവാത്മൻ ധത്തേ ( ) || 39 (10)

(കരോതി - ഗ്രാഹയ - ത്യാഹവനീയ - സ്തിഷ്ഠഞ്ജുഹോ -
ത്യപോഽവദ്യഥമവൈതി - ധത്തേ) (A5)

1.6.6 അനുവാകം 6 - സാകമേധാഃ

T.B.1.6.6.1

ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസന് । സോഽഗ്നിർബ്രവീത് ।

മമേയ-മനീകവതീ തന്യുഃ । താം പ്രീണീത ।

അമാസുരാനഭി ഭവിഷ്യമേതി ।

തേ ദേവാ അഗ്നയേ ഽനീകവതേ പുരോധാശ്മഷ്ടാകപാലം
നിർവപന് ।

സോഽഗ്നിരനീകവാൻമ് സ്വേന ഭാഗധേയേന പ്രീതഃ ।

ചതുർദ്ധാ ഽനീകാ-ന്യജനയത ।

തതോ ദേവാ അഭവന് । പരാ ഽസുരാഃ । 40 (10)

T.B.1.6.6.2

യദഗ്നയേഽനീകവതേ പുരോധാശ്മഷ്ടാകപാലം നിർവപതി ।

അഗ്നിമേവാനീകവന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേന പ്രീണാതി ।

സോഽഗ്നിരനീകവാൻമ് സ്വേന ഭാഗധേയേന പ്രീതഃ ।

ചതുർദ്ധാ ഽനീകാനി ജനയതേ ।

അസൗ വാ ആദിത്യോഽഗ്നി-രനീകവാൻ ।

തസ്യ രശ്മയോഽനീകാനി ।

സാക്ഷ് സൂര്യേണോദ്യതാ നിർവപതി ।

സാക്ഷാദേവാസാ അനീകാനി ജനയതി ।

തേഽസൂരാഃ പരാജിതാ യന്തഃ ।

ദ്യാവാപൃഥിവീ ഉപാശ്രയന് । 41 (10)

T.B.1.6.6.3

തേ ദേവാ മരുദ്ഭ്യഃ സാന്തപന്നേഭ്യശ്ചരും നിർവപന് ।

താം ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-മേവോദയതഃ സമതപന് ।

യന്മരുദ്ഭ്യഃ സാന്തപന്നേഭ്യശ്ചരും നിർവപതി ।

ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാമേവ തദ്യുദയതോ യജമാനോ

ഭ്രാതൃവ്യാൻമ് സന്തപതി ।

മദ്ധ്യന്ദിനേ നിർവപതി ।

തർഹി ഹി തേഽക്ഷ്ണിഷ്ഠം തപതി । ചരൂർ ഭവതി ।

സർവത ഏവൈനാൻമ് സന്തപതി ।

തേ ദേവാഃശോ വിജയിനഃ സന്തഃ ।

സർവാസാം ദൃഗ്ധേ ഗൃഹമേധീയം ചരൂം

നിർവപന് । 42 (10)

T.B.1.6.6.4

ആശിതാ ഏവാദ്യോപവസാമ । കസ്യ വാഽഹേദം ।

കസ്യ വാ ശോ ഭവിതേതി । സ ശൃതോഽഭവത് ।

തസ്യാഹുതസ്യ നാശ്ഞൻ ।
 ന ഹി ദേവാ അഹുതസ്യാശ്ഞന്തി । തേഃബ്രൂവൻ ।
 കസ്മാ ഇമച്ഛ് ഹോഷ്യാമ ഇതി ।
 മരുദ്ഭ്യോ ഗൃഹമേധിഭ്യ ഇത്യബ്രൂവൻ ।
 തം മരുദ്ഭ്യോ ഗൃഹമേധിഭ്യോഽജുഹവുഃ । 43 (10)

T.B.1.6.6.5

തതോ ദേവാ അഭവൻ । പരാഽസൂരാഃ ।
 യസ്യൈവം വിദുഷോ മരുദ്ഭ്യോ ഗൃഹമേധിഭ്യോ
 ഗൃഹേ ജുഹ്വതി ।
 ഭവത്യാത്മനാ । പരാഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി ।
 യദൈ യജ്ഞസ്യ പാകത്രാ ക്രിയതേ । പശവ്യം തത് ।
 പാകത്രാ വാ ഏതത്ക്രിയതേ । യന്നേദ്ധ്വാബർഹിർ-ഭവതി ।
 ന സാമിയേനീ-രന്വാഹ । 44 (10)

T.B.1.6.6.6

ന പ്രയാജാ ഇജ്യന്തേ । നാനൂയാജാഃ । യ ഏവം വേദ ।
 പശുമാൻ ഭവതി । ആജ്യഭാഗൗ യജതി ।
 യജ്ഞസ്യൈവ ചക്ഷുഷീ നാന്തരേതി ।
 മരുതോ ഗൃഹമേധിനോ യജതി ।
 ഭാഗധേയേ-നൈവൈനാൻമ്-സമർദ്ധയതി ।

അഗ്നിഃ സിഷ്ടകൃതം യജതി പ്രതിഷ്ഠിതൈഃ ।

ഇധാന്തോ ഭവതി ( ) । പശവോ വാ ഇധാ ।

പശുഷോപരിഷ്ഠാത് പ്രതി തിഷ്ഠതി ॥ 45 (12)

(അസുരാ - അശ്രയൻ - ഗൃഹമേധീയം ചരും നിർവപൻ

- നജുഹവു - രന്വാ - ഹേധാന്തോ ഭവതി ദേ ച) (A6)

1.6.7 അനുവാകം 7 - തച്ഛേഷഃ

T.B.1.6.7.1

യത്പതീ ഗൃഹമേധീയ-സ്യാശ്ഠീയാത് ।

ഗൃഹമേധ്യേവ സ്യാത് । വി ത്വസ്യ യജ്ഞേ ജ്യേത ।

യന്നാശ്ഠീയാത് । അഗൃഹമേധീ സ്യാത് ।

നാസ്യ യജ്ഞോ വ്യുദ്ധ്യേത । പ്രതിവേശം പചേയുഃ ।

തസ്യാശ്ഠീയാത് । ഗൃഹമേധ്യേവ ഭവതി ।

നാസ്യ യജ്ഞോ വ്യുദ്ധ്യേതേ । 46 (10)

T.B.1.6.7.2

തേ ദേവാ ഗൃഹമേധീയേനേഷ്ടാ । ആശിതാ അഭവന് ।

ആഞ്ജതാഭ്യഞ്ജത । അനു വത്സാ-നവാസയന് ।

തേഭ്യോഽസുരാഃ ക്ഷുധം പ്രാഹിണ്യന് ।

സാ ദേവേഷു ലോകമവിത്താ । അസുരാൻ-പുനരഗച്ഛത് ।

ഗൃഹമേധീയേനേഷ്ടാ । ആശിതാ ഭവന്തി ।

ആഞ്ജതേഭ്യഞ്ജതേ । 47 (10)

T.B.1.6.7.3

അനു വ॒ർത്സാൻ. വാ॒സയ॑ന്തി ।
 ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യാ॒യൈ॒വ തദ്-യ॑ജമാനഃ ക്ഷു॒ധം പ്ര॑ഹീണോതി ।
 തേ ദേ॒വാ ഗൃ॑ഹമേ॒ധീയേ॑നേഷ്ടാ ।
 ഇ॒ന്ദ്രാ॒യ നി॑ഷ്ക്രാ॒സം നൃ॑ദധുഃ ।
 അ॒സ്മാ॒നേ॒വ ശ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ നി॑ഹിതഭാഗ ഉ॒പാവ॑ർതിതേതി ।
 താ॒നി॒ന്ദ്രോ നി॑ഹിതഭാഗ ഉ॒പാവ॑ർത്തത ।
 ഗൃ॒ഹമേ॒ധീയേ॑നേഷ്ടാ । ഇ॒ന്ദ്രാ॒യ നി॑ഷ്ക്രാ॒സം നി॑ദധ്യാത് ।
 ഇ॒ന്ദ്ര ഏ॒വൈ॒നം നി॑ഹിതഭാഗ ഉ॒പാവ॑ർത്തതേ ।
 ഗാർ.ഹ॒പത്യേ॑ ജുഹോതി । **48 (10)**

T.B.1.6.7.4

ഭാ॒ഗധേ॑യേനേ॒വൈ॒നം സ॑മർദ്ധയതി । ഋ॒ഷഭ॑മാഹ॒വയ॑തി ।
 വ॒ഷട്കാ॒ര ഏ॒വാ॒സ്യ സഃ॑ ।
 അ॒ഥോ ഇ॒ന്ദ്രി॒യമേ॒വ തദ്-വീ॑ര്യം യ॑ജമാനോ ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യ॒സ്യ
 വൃ॒ക്തേ॑ ।
 ഇ॒ന്ദ്രോ വൃ॒ത്രം ഹ॒ന്താ । പ॒രാം പ॒രാ॒വത॑-മഗ॒ച്ഛത്॑ ।
 അ॒പാ॒രാ॒ധമി॑തി മ॒ന്യമാ॑നഃ । സോ॒ഽബ്ര॑വീത് ।
 ക ഇ॒ദം വേ॑ദി॒ഷ്യതീ॑തി ।
 തേ॒ഽബ്രു॑വൻ മ॒രുതോ॑ വ॒രം വൃ॑ണാമ॒ഹൈ । **49 (10)**

T.B.1.6.7.5

അഥ വയം വേദാമ ।

അസ്മദ്യമേവ പ്രഥമ്യ ഹവിർ നിരുപ്യാതാ ഇതി ।

ത ഏനമധ്യ-ക്രീഡന് ।

തത്ക്രീഡിനാം ക്രീഡിത്വം ।

യൻ മരുദ്ഭ്യഃ ക്രീഡിഭ്യഃ പ്രഥമ്യ ഹവിർ നിരുപ്യതേ
വിജിത്യൈ ।

സാക്യ സൂര്യേണോദ്യതാ നിർവപതി ।

ഏതസ്മിൻ വൈ ലോക ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻമ സമൃദ്ധ്യൈ ।

ഏതദ്-ബ്രാഹ്മണാനേവ പഞ്ച ഹവീഷി ।

ഏതദ്-ബ്രാഹ്മണ ഐന്ദ്രാഗ്നഃ ।

അഥൈഷ ഐന്ദ്രശ്ചരുർ-ഭവതി ( ) । 50 (10)

T.B.1.6.7.6

ഉദ്ധാരം വാ ഏതമിന്ദ്ര ഉദഹരത । വൃത്ര്യ ഹതാ ।

അന്യാസു ദേവതാസ്യാധി । യദേഷ ഐന്ദ്ര-ശ്ചരുർ ഭവതി ।

ഉദ്ധാരമേവ തം യജമാന ഉദ്ധരതേ । അന്യാസു പ്രജാസ്യാധി ।

വൈശ്വകർമ്മണ ഏകകപാലോ ഭവതി ।

വിശ്വാന്യേവ തേന കർമാണി യജമാനോ ഽവരുന്ധേ ॥ 51 (8)

(ഋദ്ധ്യതേ - ഭൃഞ്ജതേ - ജുഹോതി - വൃണാമഹൈ -
ഭവത്യ - ഹൃഷ്ടം ച) (A7)

1.6.8 അനുവാകം 8 - പിതൃയജ്ഞഃ

T.B.1.6.8.1

വൈശ്വദേവേന വൈ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത ।
താ വരുണപ്രച്ഛാസൈർ-വരുണപാശാദമുഞ്ചത് ।
സാകമേധൈഃ പ്രത്യസ്ഥാപയത് ।
ത്ര്യംബകൈ രുദ്രം നിരവാദയത ।
പിതൃയജ്ഞേന സുവർഗം ലോകമഗമയത് ।
യദ്-വൈശ്വദേവേന യജതേ ।
പ്രജാ ഏവ തദ്-യജമാനഃ സൃജതേ ।
താ വരുണപ്രച്ഛാസൈർ-വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി ।
സാകമേധൈഃ പ്രതിഷ്ഠാപയതി ।
ത്ര്യംബകൈ രുദ്രം നിരവാദയതേ । 52 (10)

T.B.1.6.8.2

പിതൃയജ്ഞേന സുവർഗം ലോകം ഗമയതി ।
ദക്ഷിണതഃ പ്രാചീനാവീതീ നിർവപതി ।
ദക്ഷിണാവൃദ്ധി പിതൃണാം । അനാദൃത്യ തത് ।
ഉത്തരത ഏവോപവീയ നിർവപേത് ।
ഉദയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചേജ്യന്തേ ।

അഥോ യദേവ ദക്ഷിണാർദ്ധേഽധി ശ്രയതി ।

തേന ദക്ഷിണാവൃത് ।

സോമായ പിതൃമതേ പുരോധാശ്ഠ ഷട്കപാലം നിർവ്വപതി ।

സംവത്സരോ വൈ സോമഃ പിതൃമാൻ । 53 (10)

T.B.1.6.8.3

സംവത്സരമേവ പ്രീണാതി ।

പിതൃഭ്യോ ബർഹിഷദ്ഭ്യോ ധാനാഃ ।

മാസാ വൈ പിതരോ ബർഹിഷദഃ ।

മാസാനേവ പ്രീണാതി ।

യസ്മിൻ വാ ഋതൗ പുരുഷഃ പ്രമീയതേ ।

സോഽസ്യാമുഷ്മിൻ ലോകേ ഭവതി ।

ബഹുരുപാ ധാനാ ഭവന്തി ।

അഹോരാത്രാണാമഭിജിത്യൈ ।

പിതൃഭ്യോ ധനിഷ്ഠാത്തേഭ്യോ മൻഥം ।

അർദ്ധമാസാ വൈ പിതരോഽഗ്നിഷ്ഠാത്താഃ । 54 (10)

T.B.1.6.8.4

അർദ്ധമാസാനേവ പ്രീണാതി ।

അഭിവാന്യായൈ ദുഗ്ധേ ഭവതി ।

സാ ഹി പിതൃഭേവത്യം ദുഹേ । യത് പൂർണം ।

തൻ മനുഷ്യാണാം । ഉപര്യർദ്ധോ ദേവാനാം ।

അർദ്ധഃ പിതൃണാം । അർദ്ധ ഉപമൻമതി ।

അർദ്ധോ ഹി പിതൃണാം । ഏകയോപമൻമതി । 55 (10)

T.B.1.6.8.5

ഏകാ ഹി പിതൃണാം । ദക്ഷിണോപമൻമതി ।

ദക്ഷിണാവൃദ്ധി പിതൃണാം । അനാരഭ്യോപമൻമതി ।

തദ്ധി പിതൃൻ-ഗച്ഛതി । ഇമാം ദിശം വേദിമുദ്ധന്തി ।

ഉദയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചേജ്യന്തേ ।

ചതുഃസ്രക്തിർ ഭവതി । സർവാ ഹ്യനു ദിശഃ പിതരഃ ।

അഖാതാ ഭവതി । 56 (10)

T.B.1.6.8.6

ഖാതാ ഹി ദേവാനാം । മദ്ധ്യതോ ഽഗ്നിരാധീയതേ ।

അന്തതോ ഹി ദേവാനാ-മാധീയതേ ।

വർഷീയാനിദ്ധു ഇദ്ധാദ്-ഭവതി വ്യാവൃത്തേത്യ ।

പരി ശ്രയതി ।

അന്തർ.ഹിതോ ഹി പിതൃലോകോ മനുഷ്യലോകാത് ।

യത്-പരുഷി ദിനം । തദ്-ദേവാനാം । യദന്തരാ ।

തൻ-മനുഷ്യാണാം । 57 (10)

T.B.1.6.8.7

യഥ് സമൂലം । തത് പിതൃണാം ।

സമൂലം ബർ.ഹിർ-ഭവതി വ്യാവൃത്തേത്യ ।

ദക്ഷി॑ണാ സ്തൃ॑ണാതി । ദക്ഷി॑ണാവൃ॒ദ്ധി പി॑തൃ॒ണാം ।
 ത്രിഃ പരേ॑തി ।

തൃ॒തീയേ॒ വാ ഇ॒തോ ലോ॒കേ പി॑തരഃ । താ॒നേ॒വ പ്രീ॑ണാതി ।
 ത്രിഃ പു॒നഃ പരേ॑തി । ഷട്സ്സം॑പദ്യന്തേ । **58 (10)**

T.B.1.6.8.8

ഷഡ്॑വാ ഋ॒തവഃ॑ । ഋ॒തൂനേ॒വ പ്രീ॑ണാതി ।
 യത് പ്ര॑സ്തരം യജു॑ഷാ ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാത് ।
 പ്ര॒മായു॑കോ യജ॑മാനഃ സ്യാത് । യ॒ന്ന ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാത് ।
 അ॒നായ॑തനഃ സ്യാത് । തൃ॒ഷ്ണീമേ॒വ നൃ॑സ്യേത് ।
 ന പ്ര॒മായു॑കോ ഭ॒വതി॑ । നാ॒നായ॑തനഃ ।
 യത്-ത്രീ॑ൻ-പരി॒ധീൻ പരി॑ഭദ്യാത് । **59 (10)**

T.B.1.6.8.9

മൃ॒ത്യുനാ॑ യജ॑മാനം പരി॑ ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാത് ।
 യ॒ന്ന പരി॑-ഭദ്യാത് । രക്ഷാ॑ച്ഛി യജ്ഞ॑ച്ഛ് ഹ॒ന്യുഃ ।
 ദ॒വാ പരി॑ധീ പരി॑ഭധാതി । രക്ഷ॑സാ-മ॒പഹ॑ന്തേ ।
 അ॒ഥോ മൃ॒ത്യോരേ॒വ യജ॑മാന-മൃ॒ഗ്സൃ॑ജതി ।
 യത് ത്രീ॑ണി ത്രീ॑ണി ഹ॒വീഃഷു॑ദാഹരേ॒യുഃ ।
 ത്ര॒യസ്ത്രേ॑ ഏ॒ഷാച്ഛ് സാ॒കം പ്ര॒മീ॑യേരൻ ।
 ഏ॒കൈക॑-മ॒നുചീ॑നാ-നൃ॒ഗാഹ॑രന്തി ।

ഏകൈക ഏവൈഷാമനഞ്ചഃ പ്രമീയതേ ( ) ।
 കശിപു കശിപവ്യായ । ഉപബർഹണ-മുപബർഹണ്യായ ।
 ആഞ്ജന-മാഞ്ജന്യായ । അഭ്യഞ്ജന-മഭ്യഞ്ജന്യായ ।
 യഥാഭാഗമേവൈനാൻ പ്രീണാതി ॥ 60 (15) (നിരവ്ദയതേ -
 പിതൃമാ - നഗ്നിഷ്യാത്താ - ഏകയോപ മൻമ - തൃഖാതാ
 ഭവതി - മനുഷ്യാണാം - പദ്യന്തേ - പരിഭദ്യാൻ -
 മീയതേ പഞ്ച ച) (A8)

1.6.9 അനുവാകം 9 - തച്ഛേഷഃ

T.B.1.6.9.1

അഗ്നയേ ദേവേഭ്യഃ പിതൃഭ്യഃ സമിദ്ധ്യമാനായാ-
 നുബ്രൂഹീത്യാഹ ।
 ഉഭയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചേജ്യന്തേ । ഏകാമനാഹ ।
 ഏകാ ഹി പിതൃണാം । ത്രിരനാഹ ।
 ത്രിർഹി ദേവാനാം । ആഘാരാവാരയതി ।
 യജ്ഞപരുഷോ-രനന്തരിത്യേ ।
 നാർഷേയം വൃണീതേ । ന ഹോതാരം । 61 (10)

T.B.1.6.9.2

യദാർഷേയം വൃണീത । യദ്ധോതാരം ।
 പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാത് । പ്രമായുകോ ഹോതാ ॥
 തസ്മാന്ന വൃണീതേ । യജമാനസ്യ ഹോതൂർ-ഗോപീമായ ।

അപ॑ബ॒ർ.ഹി॑ഷഃ പ്ര॒യാ॒ജാൻ. യ॒ജതി॑ । പ്ര॒ജാ വൈ ബ॒ർ.ഹിഃ॑ ।
 പ്ര॒ജാ ഏ॒വ മൃ॒ത്യോരു॑ഥ്സ്യ॒ജതി॑ ।
 ആ॒ജ്യദാ॑ഗൗ യ॒ജതി॑ । **62 (10)**

T.B.1.6.9.3

യ॒ജ്ഞൈ॑സ്യ॒വ ച॑ക്ഷു॒ഷീ നാ॑ന്തരേ॒തി ।
 പ്രാ॒ചീനാ॑വീ॒തീ സോ॑മം യ॒ജതി॑ । പി॒തൃദേ॒വത്യാ॑ ഹി ।
 ഏ॒ഷാ ssഹു॑തിഃ । പ॒ഞ്ചകൃ॑ത്യോഽവ॒ദ്യതി॑ ।
 പ॒ഞ്ച ഹേ॑താ ദേ॒വതാഃ॑ । ദേ॒വ പു॑രോ॒നുവാ॑ക്യേ ।
 യാ॒ജ്യോ ദേ॒വതാ॑ വ॒ഷട്കാ॑രഃ ।
 താ ഏ॒വ പ്രീ॑ണാതി । സ॒ന്തത॑മ॒വ ദൃ॑തി । **63 (10)**

T.B.1.6.9.4

ഋ॒തൂനാ॑ഽ സ॒ന്തതൈ॑ ।
 പ്രൈ॒വൈദ്യഃ॑ പു॒ർവ്വയാ॑ പു॒രോ॒നുവാ॑ക്യയാ॒ ssഹ ।
 പ്ര॒ണയ॑തി ദി॒തീയ॑യാ । ഗ॒മയ॑തി യാ॒ജ്യയാ॑ ।
 തൃ॒തീയേ॒ വാ ഇ॒തോ ലോ॑കേ പി॒തരഃ॑ ।
 അ॒ഹ ഏ॒വൈനാൻ॑ പു॒ർവ്വയാ॑ പു॒രോ॒നുവാ॑ക്യയാ॒
 ഽത്യാ॑നയതി ।
 രാ॒ത്രിയൈ॑ ദി॒തീയ॑യാ ।
 ഐ॒വൈനാൻ॑. യാ॒ജ്യയാ॑ ഗ॒മയ॑തി । ദ॒ക്ഷിണ॑തോഽവ॒ദായ॑ ।
 ഉ॒ദങ്ങ॑തി ക്രാ॒മതി॑ വ്യാവൃ॒ത്തൈ॑ । **64 (10)**

T.B.1.6.9.5

ആ സ്വയേത്യാ-ശ്രാവയതി ।
 അസ്മു സ്വയേതി പ്രത്യാശ്രാവയതി ।
 സ്വധാ നമ ഇതി വഷ്ട്കരോതി ।
 സ്വധാകാരോ ഹി പിതൃണാം । സോമമഗ്രേ യജതി ।
 സോമപ്രയാജാ ഹി പിതരഃ । സോമം പിതൃമന്തം യജതി ।
 സംവത്സരോ വൈ സോമഃ പിതൃമാൻ ।
 സംവത്സരമേവ തദ്-യജതി ।
 പിതൃൻ-ബർഹിഷദോ യജതി । **65 (10)**

T.B.1.6.9.6

യേ വൈ യജാനഃ । തേ പിതരോ ബർഹിഷദഃ ।
 താനേവ തദ്-യജതി । പിതൃനഗ്നിഷ്യാത്താൻ. യജതി ।
 യേ വാ അയജാനോ ഗൃഹമേധിനഃ ।
 തേ പിതരോഽഗ്നിഷ്യാത്താഃ । താനേവ തദ്-യജതി ।
 അഗ്നിം കവ്യവാഹനം യജതി ।
 യ ഏവ പിതൃണാമഗ്നിഃ । തമേവ തദ്-യജതി । **66 (10)**

T.B.1.6.9.7

അഥോ യഥാഽഗ്നിഃ സിഷ്ടകൃതം യജതി । താദൃഗേവ തത് ।
 ഏതത്തേ തത യേ ച ത്വാനിതി തിസൃഷ്ടു സ്രക്തീഷ്ടു
 നിദധാതി ।

തസ്മാദാ തൃതീയാത് പുരുഷാന്നാമ ന ഗൃഹ്ണന്തി ।

ഏതാവന്തോ ഹീജ്യന്തേ ॥

അത്ര പിതരോ യഥാഭാഗം മന്ദദ്ധാമിത്യാഹ ।

ഘ്നീകാ ഹി പിതരഃ । ഉദഞ്ചോ നിശ്ക്ലാമന്തി ।

ഏഷാ വൈ മനുഷ്യാണാം ദിക് ।

സ്വാമേവ തദ്-ദിശമനു നിശ്ക്ലാമന്തി । 67 (10)

T.B.1.6.9.8

ആഹവനീയ-മുപതിഷ്ഠന്തേ । ന്യേവാസൈ തദ്ധ്നുവതേ ।

യഥ്സത്യാഹവനീയേ । അമാന്യത്ര ചരന്തി ।

ആതമിതോ-രുപതിഷ്ഠന്തേ । അഗ്നിമേവോപദ്രഷ്ടാരം കൃതാ ।

പിതൃന്-നിരവദയന്തേ ।

അന്തം വാ ഏതേ പ്രാണാനാം ഗച്ഛന്തി ।

യ ആതമിതോ-രുപതിഷ്ഠന്തേ ।

സുസന്ദൃശം ത്വാ വയമിത്യാഹ । 68 (10)

T.B.1.6.9.9

പ്രാണോ വൈ സുസന്ദൃക് । പ്രാണമേവാത്മൻ-ദധതേ ।

യോജാ നിന്ദ്ര തേ ഹരീ ഇത്യാഹ ।

പ്രാണമേവ പുനരയുക്ത ।

അക്ഷന്നമീമദന്ത ഹീതി ഗാർഹപത്യ-മുപതിഷ്ഠന്തേ ।

അക്ഷന്നമീമദന്താഥ ത്യാപതിഷ്ഠാമഹ ഇതി വാവൈതദാഹ ।

അമീമദന്ത പിതരഃ സോമോ ഇത്യഭി പ്രപദ്യന്തേ ।
 അമീമദന്ത പിതരോഽഥ ത്വാഭി പ്രപദ്യാമഹ ഇതി
 വാവൈതദാഹ ।

അപഃ പരിഷിഞ്ചതി ।

മാർജയത്യേവൈനാൻ । 69 (10)

T.B.1.6.9.10

അഥോ തർപയത്യേവ । തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിഃ ।
 യ ഏവം ഘേദ । അപ ബർഹിഷാവനുയാജൗ യജതി ।
 പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ । പ്രജാ ഏവ മൃത്യോരുമ്സൃജതി ।
 ചതുരഃ പ്രയാജാൻ. യജതി । ദാവനുയാജൗ ।
 ഷട്സംപദ്യന്തേ । ഷഡ്യാ ഗുതവഃ ( ) । 70 (10)

T.B.1.6.9.11

ഗുതൂനേവ പ്രീണാതി । ന പത്യന്മാസ്മേ । ന സംഘായന്തി ।
 യത്പത്യന്മാസീത । യത്സംഘായേയുഃ ।

പ്രമായുക്താ സ്മാത് । തസ്മാന്നാസ്മേ । ന സംഘായന്തി ।
 പത്നീയൈ ഗോപീമായ ॥ 71 (9) (ഹോതാര - മാജ്യഭാഗൗ

യജതി - സന്തതമവദ്യതി - വ്യാവൃത്തൈ - ബർഹിഷഭോ
 യജതി - തമേവ തദ് യജ - തൃനു നിഷ്ക്രാമന്ത്യാ - ഹൈ -
 നാൻ - ഗുതവോ - +നവ ച) (A9)

1.6.10 അനുവാകം 10 - ത്ര്യംബകഹവിഷി

T.B.1.6.10.1

പ്രതിപുരുഷ-മേകപാലാൻ നിർവപതി ।

ജാതാ ഏവ പ്രജാ രുദ്രാന്നിരവദയതേ । ഏകമതിരിക്തം ।

ജനിഷ്യമാണാ ഏവ പ്രജാ രുദ്രാന്നിരവദയതേ ।

ഏകകപാലാ ഭവന്തി ।

ഏകധൈവ രുദ്രം നിരവദയതേ । നാഭിഘാരയതി ।

യദഭിഘാരയേത് । അന്തരവചാരിണഃ രുദ്രം കൂര്യാത് ।

ഏകോൽമുകേന യന്തി । 72 (10)

T.B.1.6.10.2

തദ്ധി രുദ്രസ്യ ഭാഗധേയം । ഇമാം ദിശം യന്തി ।

ഏഷാ വൈ രുദ്രസ്യ ദിക് ।

സ്വായാമേവ ദിശി രുദ്രം നിരവദയതേ ।

രുദ്രോ വാ അപശുകായാ ആഹുതൈ നാതിഷ്ഠത ।

അസൗ തേ പശുരിതി നിർദിശേദ്യം ദിഷ്യാത് ।

യമേവ ദേഷ്ടി । തമസ്മൈ പശും നിർദിശതി ।

യദി ന ദിഷ്യാത് । ആഖുന്തേ പശുരിതി ബ്രൂയാത് । 73 (10)

T.B.1.6.10.3

ന ഗ്രാമ്യാൻ പശൂൻ. പിനസ്തി । നാരണ്യാൻ ।

ചതുഷ്ഠമേ ജുഹോതി ।

ഏഷ വാ അഗ്നിനാം പഡ്ബീശോ നാമ ।
 അഗ്നിവത്യേവ ജുഹോതി । മദ്ധ്യമേന പർണേന ജുഹോതി ।
 സ്രുഗ്ഷേഘൃഷാ । അഥോ ഖലു । അന്തമേനൈവ ഹോതവ്യം ।
 അന്തത ഏവ രൂദ്രം നിരവദയതേ । 74 (10)

T.B.1.6.10.4

ഏഷ തേ രൂദ്ര ഭാഗഃ സഹ സ്വസ്രാഽംബികയേത്യാഹ ।
 ശരദാ അസ്ട്രാഽംബികാ സ്വസാ । തയാ വാ ഏഷ ഹിനസ്തി ।
 യച് ഹിനസ്തി । തയൈവൈനച് സഹ ശമയതി ।
 ഭേഷജം ഗവ ഇത്യാഹ । യാവന്ത ഏവ ഗ്രാമ്യാഃ പശവഃ ।
 തേഭ്യോ ഭേഷജം കരോതി । അവാഽംബ രൂദ്രമദിമഹീത്യാഹ ।
 ആശിഷ-മേവൈതാ-മാശാസ്മേ । 75 (10)

T.B.1.6.10.5

ത്ര്യംബകം യജാമഹ ഇത്യാഹ ।
 മൃത്യോർ മൃക്ഷീയ മാ മൃതാദിതി വാവൈതദാഹ ।
 ഉത്കിരന്തി । ഭഗസ്യ ലീപ്തന്തേ । മൃതേ കൃതാഽഽസജന്തി ।
 യഥാ ജനം യതേഽവസം കരോതി ।
 താദൃഗേവ തത് ।
 ഏഷ തേ രൂദ്ര ഭാഗ ഇത്യാഹ നിരവന്തൈത്യ ।
 അപ്രതീക്ഷ-മായന്തി । അപഃ പരിഷിഞ്ചതി ( ) ।

രുദ്രസ്യാ¹ന്തർ. ഹി¹തൈ¹ ।

പ്ര¹വാ ഏതേ¹¹ഽസ്മാ¹-ഘോ¹കാ¹ച്യവ¹ന്തേ ।

യേ¹ ത്ര്യം¹ബ¹കൈ¹ശ്ച¹ര¹ന്തി ।

ആ¹ദി¹ത്യം¹ ച¹രും¹ പു¹ന¹രേ¹ത്യ¹ നി¹ർവ¹പ¹തി ।

ഇ¹യം¹ വാ¹ അ¹ദി¹തിഃ ।

അ¹സ്യാ¹മേ¹വ പ്ര¹തി¹ തി¹ഷ്ഠ¹ന്തി ॥ 76 (16) (യ¹ന്തി - ബ്ര¹ഹ്മ¹യാ¹ൻ -
നി¹ര¹വ¹ദ¹യ¹തേ - ശാ¹സ്മേ - സി¹ഞ്ച¹തി ഷ¹ട്ച¹) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(അനു॑മതൈ॒ - വൈ॒ശ്വദേ॒വേന॑ താഃ സൂ॒ഷ്ടാ - സ്തീ॒വൃത്
- പ്ര॒ജാപ॑തിഃ സ॒വി - തോ॑ത്തര॒സ്യാം - ദേ॒വാസു॒രാഃ
സോ॑ഽഗ്നി॒ർ - യത് പ॑തീ - വൈ॒ശ്വദേ॒വേന॑ താ
വരു॑ണപ്ര॒ച്ഛാസൈ॑-ര॒ഗ്നയേ॑ ദേ॒വേഭ്യഃ॑-പ്ര॒തിപു॑രു॒ഷം ദശ॑)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(അനു॑മതൈ॒ - പ്ര॒ഥമ॑ജോ വ॒മ്സോ - ബ॑ഹു॒രുപാ॑ ഹി
പ॒ശവ॑ - സ്ത॒സ്മാത് പൃ॑ഥ॒മാത്രം॑ - യദ॒ഗ്നയേ॑ഽനീ॒കവ॑ത -
ഉ॒ദ്ധാരം॑ വാ-അ॒ഗ്നയേ॑ ദേ॒വേഭ്യഃ॑-ഋ॒തൂനേ॒വ ഷട്॑മ്സ॒പ്തതിഃ॑)

First and Last Word of 6th Prapaatakam :-

(അനു॑മതൈ॒ - പ്ര॒തി തി॑ഷ്ഠ॒ന്തി)

॥ ഹ॒രിഃ ഓം ॥

॥ കൃ॒ഷ്ണ യ॒ജുർവേ॑ദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

പ്ര॒ഥമാ॑ഷ്ടകേ ഷഷ്ഠഃ പ്ര॒പാഠ॑കഃ സമാപ്തഃ ॥

**Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1
Prapaatakam 6 (TB 1.6)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	11	116
Anuvakam 2	7	70
Anuvakam 3	10	104
Anuvakam 4	5	56
Anuvakam 5	6	60
Anuvakam 6	6	62
Anuvakam 7	6	58
Anuvakam 8	9	95
Anuvakam 9	11	109
Anuvakam 10	5	56
Total →	76	786

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

1.7 പ്രഥമാഷ്ടകേ സപ്തമ പ്രപാഠകേ - രാജസുയാനുബ്രാഹ്മണം

1.7.1 അനുവാകം 1 - ശൂനാസീരീയേന്ദ്ര തൂരീയപഞ്ചാവത്തിയാപാമാർഗഹോമാഃ

T.B.1.7.1.1

ഏതദ്-ബ്രാഹ്മണാനേവ പഞ്ച ഹവീഷ്വി ।
അഥേന്ദ്രായ ശൂനാസീരായ പുരോധാശം ദാദശകപാലം
നിർവപതി ।

സംവത്സരോ വാ ഇന്ദ്രാ ശൂനാസീരഃ ।
സംവത്സരേണൈവാസ്മാ അന്നമവ രൂന്ധേ ।
വായവ്യം പയോ ഭവതി ।

വായുർ വൈ വൃഷ്ട്യ പ്രദാപയിതാ ।

സ ഏവാസൈ വൃഷ്ടിം പ്രദാപയിതി ।

സൗര്യ ഏകകപാലോ ഭവതി ।

സൂര്യേണ വാ അമൃഷ്ണിൻ ലോകേ വൃഷ്ടിർ ധൃതാ ।

സ ഏവാസൈ വൃഷ്ടിം നി യച്ഛതി । 1 (10)

T.B.1.7.1.2

ദ്വാദശഗവഃ¹ സീരം ദക്ഷിണാ¹ സമൃദ്ധ്യ¹ ।
 ദേവാസുരാഃ¹ സംയത്താ¹ ആസന് ।
 തേ ദേവാ അഗ്നിമബ്രുവന് ।
 ത്വയാ¹ വീരേണാസുരാ-നഭിദവാമേതി¹ । സോഽബ്രവീത്¹ ।
 ത്രേയാഽഹമാത്മാനം¹ വികരിഷ്യ¹ ഇതി¹ ।
 സ ത്രേയാ ഷത്മാനം¹ വ്യകുരുത¹ । അഗ്നിം തൃതീയം¹ ।
 രുദ്രം തൃതീയം¹ । വരുണം¹ തൃതീയം¹ । 2 (10)

T.B.1.7.1.3

സോഽബ്രവീത്¹ । ക ഇദം തുരീയമിതി¹ ।
 അഹമിതിന്ദോ¹ ബ്രവീത്¹ । സം തു സൃജാവഹാ¹ ഇതി¹ ।
 തൗ സമസൃജേതാം¹ । സ ഇന്ദ്രസ്തുരീയ-മഭവത്¹ ।
 യദിന്ദ്ര-സ്തുരീയ-മഭവത്¹ ।
 തദിന്ദ്ര-തുരീയസ്യേ¹-ന്ദ്രതുരീയത്വം¹ ।
 തതോ വൈ ദേവാ വൃജയന്ത¹ ।
 യദിന്ദ്രതുരീയം¹ നിരുപ്യതേ¹ വിജിത്യൈ¹ । 3 (10)

T.B.1.7.1.4

വഹിനീ¹ ധേനുർ-ദക്ഷിണാ¹ । യദ്-വഹിനീ¹ । തേനാഗ്രേയീ¹ ।
 യദ്-ഗൗഃ¹ । തേന¹ രൗദ്രീ¹ । യദ്-ധേനുഃ¹ । തേനൈന്ദ്രീ¹ ।

യഥ്സ്രീ സതീ ദാന്താ । തേന വാരുണീ സമൃദ്ധ്യേ ।
പ്രജാപതിർ-യജ്ഞമസൃജത । 4 (10)

T.B.1.7.1.5

തച് സൃഷ്ട്യ് രക്ഷാഽസൃജിഘാച്സന് ।
സ ഏതാഃ പ്രജാപതി-രാത്മനോ ദേവതാ നിരമിമീത ।
താദിർ വൈ സ ദിഗ്ഭ്യോ രക്ഷാച്സി പ്രാണുദത ।
യത് പഞ്ചാവന്തീയം ജുഹോതി ।
ദിഗ്ഭ്യ ഏവ തദ്-യജമാനോ രക്ഷാച്സി പ്രാണുദതേ ।
സമൃദ്ധ്യ് രക്ഷഃ സന്ദഗ്ധ്യ് രക്ഷ ഇത്യാഹ ।
രക്ഷാഽസൃവ സന്ദഹതി ।
അഗ്നയേ രക്ഷോഘ്നേ സ്വാഹേത്യാഹ ।
ദേവതാഭ്യ ഏവ വിജിഗ്യാനാഭ്യോ ഭാഗധേയം കരോതി ।
പ്രഷ്ടിവാഹീ രഥോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ । 5 (10)

T.B.1.7.1.6

ഇന്ദ്രോ വൃത്രച് ഹന്താ । അസുരാൻ പരാഭാവ്യ ।
നമുചിമാസുരം നാലഭത । തച് ശ്ചയാഽഗൃഹ്ണാത് ।
തൗ സമലഭേതാം । സോഽസ്മാ-ദദിശുനതരോഽഭവത് ।
സോഽബ്രവീത് । സന്ധാച് സന്ദധാവഹൈ ।

അഥ ത്വാഽവ സ്രക്ഷ്യാമി ।

ന മാ ശുഷ്കേണ നാർദ്ദ്രേണ ഹനഃ । 6 10)

T.B.1.7.1.7

ന ദിവാ ന നക്തമിതി । സ ഏതമപാം ഫേനമസിഞ്ചത് ।

ന വാ ഏഷ ശുഷ്കോ നാർദ്ദ്രോ വ്യുഷ്ടാഽഽസീത് ।

അനുദിതഃ സൂര്യഃ । ന വാ ഏതദ്-ദിവാ ന നക്തം ।

തസ്യൈതസ്മിൻ ലോകേ ।

അപാം ഫേനേന ശിര ഉദവർത്തയത് ।

തദേന-മനവർത്ത । മിത്രദ്രുഗിതി । 7 (9)

T.B.1.7.1.8

സ ഏതാ-നപാമാർഗാ-നജനയത് । താനജുഹോത് ।

തൈർ വൈ സ രക്ഷാഽസ്യപാഹത ।

യദപാ-മാർഗഹോമോ ദവതി । രക്ഷസാ-മപഹത്യേ ।

ഏകോല്യമുക്തേന യന്തി । തദ്ധി രക്ഷസാം ഭാഗധേയം ।

ഇമാം ദിശം യന്തി । ഏഷാ വൈ രക്ഷസാം ദിക് ।

സ്വായാമേവ ദിശി രക്ഷാഽസി ഹന്തി । 8 (10)

T.B.1.7.1.9

സ്വകൃത ഇരിണേ ജുഹോതി പ്രദരേ വാ ।

ഏതദ് വൈ രക്ഷസാമായതനം ।

സ്വ ഏവായതനേ രക്ഷാഽസി ഹന്തി ।

പ॒ർണമ॑യേന॒ സ്രു॒വേണ॑ ജുഹോതി । ബ്ര॒ഹ്മ॒ വൈ പ॒ർണഃ ।

ബ്ര॒ഹ്മ॒ണ്ണൈവ॑ രക്ഷാ॒പ്സി॑ ഹന്തി ।

ദേ॒വ॒സ്യ॑ താ സ॒വിതുഃ॑ പ്ര॒സവ॑ ഇത്യാഹ ।

സ॒വിതു॑പ്ര॒സുത॑ ഏ॒വ രക്ഷാ॒പ്സി॑ ഹന്തി ।

ഹ॒തപ് രക്ഷോ॑ ഽവ॒ധിഷ്ഠ॑ രക്ഷ॒ ഇത്യാഹ॑ ।

രക്ഷ॑സാഽ സൃ॒തൈഃ॑ ( ) ।

യദ്വ॑സ്മൈ തദ്-ദക്ഷി॑ണാ നി॒രവ॑ത്തൈഃ ।

അ॒പ്രതീ॑ക്ഷ-മാ॒യന്തി॑ ।

രക്ഷ॑സാ-മന്തർ.ഹി॒തൈഃ॑ ॥ 9 (13) (യ॒ജുതി॑ - വരു॑ണം

തൃ॒തീയം॑ - റ്റവിജി॑ത്യാ - അ॒സൃജ॑ത - സമൃ॑ദ്ധൈഃ -

ഹനോ॑ -മി॒ത്രദ്രു॑ഗിതി-ഹന്തി-സൃ॒തൈഃ॑ ത്രീ॒ണീ ച॑) (A1)

1.7.2 അനുവാകം 2 - ദേവികാവഹവിംഷി

T.B.1.7.2.1

ധാ॒ത്രേ പു॒രോ॒ധാശം॑ ദ്വാദ॒ശക॑പാലം നിർവ॑പതി ।

സം॑വ॒മ്സരോ॑ വൈ ധാ॒താ ।

സം॑വ॒മ്സരേ॑ണ്ണൈവാ॒സ്മൈ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജന॑യതി ।

അ॒ന്യേവാ॒സ്മാ അ॒നുമ॑തിർ മ॒ന്യതേ॑ । രാ॒തേ രാ॒കാ ।

പ്ര॒സിനീ॑വാലീ ജന॑യതി ।

പ്ര॒ജാസ്യേ॒വ പ്ര॒ജാതാ॑സു കൃ॒ഹാ വാ॒ചം ദധാ॑തി ।

മി॒മു॒ന്നൗ ഗാവൗ॑ ദക്ഷി॒ണാ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ।
 ആ॒ഗ്നാവൈ॒ഷ്ണവ॑-മേ॒കാദ॑ശകപാലം നിർവ॑പതി ।
 ഐ॒ന്ദ്രാവൈ॒ഷ്ണവ॑-മേ॒കാദ॑ശകപാലം । 10 (10)

T.B.1.7.2.2

വൈ॒ഷ്ണവം॑ ത്രി॒കപാ॑ലം । വീ॒ര്യം॑ വാ॒ അ॒ഗ്നിഃ ।
 വീ॒ര്യമി॑ന്ദ്രഃ । വീ॒ര്യം॑ വി॒ഷ്ണുഃ ।
 പ്ര॒ജാ ഏ॒വ പ്ര॒ജാതാ॑ വീ॒ര്യേ॑ പ്രതി॒ഷ്ഠാ॑പയതി ।
 തസ്മാ॑ത് പ്ര॒ജാ വീ॒ര്യാ॑വതീഃ ।
 വാ॒മന॑ ഋ॒ഷഭോ॑ വഹീ॒ ദക്ഷി॑ണാ । യദ്വ॒ഹീ ।
 തേനാ॑ഗ്നേയഃ । യദൃ॒ഷഭഃ॑ । 11 (10)

T.B.1.7.2.3

തേ॒നൈ॒ന്ദ്രഃ । യദ്വാ॑മനഃ । തേ॒ന വൈ॒ഷ്ണവഃ॑ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ।
 അ॒ഗ്നീഷോ॑മീയ-മേ॒കാദ॑ശകപാലം നിർവ॑പതി ।
 ഇ॒ന്ദ്രാസോ॑മീയ-മേ॒കാദ॑ശകപാലം । സൗ॒മ്യം ച॒രും ।
 സോ॒മോ വൈ॑ രേ॒തോ॒ധാഃ । അ॒ഗ്നിഃ പ്ര॒ജാനാ॑ം പ്ര॒ജന॑യിതാ ।
 വൃ॒ദ്ധാനാ॑മിന്ദ്രഃ പ്ര॒ദാ॑പയിതാ ।
 സോ॒മ ഏ॒വാ॒സൈ രേ॒തോ॒ ദധാ॑തി । 12 (10)

T.B.1.7.2.4

അ॒ഗ്നിഃ പ്ര॒ജാം പ്ര॒ജന॑യതി । വൃ॒ദ്ധാമി॑ന്ദ്രഃ പ്രയ॒ച്ഛതി॑ ।
 ബ॒ഭ്രുർ-ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ।

സോമാപൗഷം ചരും നിർവപതി । ഐന്ദ്രാപൗഷം ചരും ।
 സോമോ വൈ രേതോധാഃ । പുഷാ പശൂനാം പ്രജനയിതാ ।
 വൃദ്ധാനാനിന്ദ്രഃ പ്രദാപയിതാ ।
 സോമ ഏവാസൈ രേതോ ദധാതി ।
 പുഷാ പശൂൻ പ്രജനയതി । 13 (10)

T.B.1.7.2.5

വൃദ്ധാനിന്ദ്രഃ പ്രയച്ഛതി । പൗഷശ്ചരുർ-ഭവതി ।
 ഇയം വൈ പുഷാ । അസ്യാമേവ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।
 ശ്യാമോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 ബഹു വൈ പുരുഷോഽമേദ്ധ്യ-മുപഗച്ഛതി ।
 വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം നിർവപതി ।
 സംവത്സരോ വാ അഗ്നിർ-വൈശ്യാനരഃ ।
 സംവത്സരേണൈവൈനഃ സ്വദയതി ।
 ഹിരണ്യം ദക്ഷിണാ । 14 (10)

T.B.1.7.2.6

പവിത്രം വൈ ഹിരണ്യം । പുനാത്യേവൈനം ।
 ബഹു വൈ രാജന്യോ ഽന്യൂതം കരോതി ।
 ഉപ ജാമ്യേ ഹരതേ । ജിനാതി ബ്രാഹ്മണം । വദത്യന്യൂതം ।
 അന്യുതേ ഖലു വൈ ക്രിയമാണേ വരുണോ ഗൃഹ്ണാതി ।

വാ॒രു॒ണം ധ്വ॑വ॒മ॒യം ച॒രും നി॒ർവ॑പതി ।

വ॒രു॒ണ॒പാ॒ശാ॒ഭേ॒വൈ॒നം മു॑ഞ്ചതി ।

അ॒ശോ॒ ദക്ഷി॑ണാ ( ) ।

വാ॒രു॒ണോ ഹി॑ ദേ॒വത॑യാശ്ശഃ സമൃ॑ദ്ധ്യേ ॥ 15 (11)

(ഐ॒ന്ദ്രാ॒വൈ॒ഷ്ണ॑വമേ॒കാദ॑ശക॒പാലം॑ - ധ്വ॑ദ്യു॒ഷഭോ॑ -
ദധാ॑തി - പു॒ഷാ പ॒ശുൻ പ്ര॑ജനയതി - ഹി॑രണ്യം
ദക്ഷി॑ണാ - ദക്ഷി॑ണൈകം ച) (A2)

1.7.3 അനുവാകം 3 - രതിനാം ഹവിഷി

T.B.1.7.3.1

രതി॑നാമേ॒താനി॑ ഹ॒വിഷി॑ ഭവന്തി ।

ഏ॒തേ വൈ॑ രാ॒ശ്ട്രസ്യ॑ പ്ര॒ദാതാ॑രഃ । ഏ॒തേപാ॑ദാതാ॒രഃ ।

യ ഏ॒വ രാ॒ശ്ട്രസ്യ॑ പ്ര॒ദാതാ॑രഃ । യേ॒പാദാ॑താ॒രഃ ।

ത ഏ॒വാ॒സൈ രാ॒ശ്ട്രം പ്ര॑യച്ഛന്തി ।

രാ॒ശ്ട്രമേ॒വ ഭ॑വതി । യഥ് സ॒മാഹൃ॑ത്യ നി॒ർവ॑പേത് ।

അ॒രതി॑നഃ സ്യുഃ ।

യഥാ॑യഥം നി॒ർവ॑പതി രതി॑തായ । 16 (10)

T.B.1.7.3.2

യഥ് സ॒ഭ്യോ നി॒ർവ॑പേത് ।

യാ॒വതീ॑മേ॒കേന॑ ഹ॒വിഷാ॑ ഷ॒ശിഷ॑മ॒വ രു॑ന്ധേ ।

താ॒വതീ॑മ॒വ രു॑ന്ധീത । അ॒ന്യഹം॑ നി॒ർവ॑പതി ।

ഭൂ॒യ॒സീ॒-മേ॒വാ॒ശി॒ഷ॒മ॒വ॒ രു॒ന്ധേ॒ ।
 ഭൂ॒യ॒സോ॒ യ॒ജ്ഞ॑കൃ॒തൂ॒നു॒പൈ॑തി ।
 ബാ॒ർഹ॒സ്ത॒ത്യം ച॒രും നി॒ർവ॑പതി ബ്ര॒ഹ്മ॑ണോ ഗൃ॒ഹേ॒ ।
 മു॒ഖ॒ത ഏ॒വാ॒സൈ॒ ബ്ര॒ഹ്മ॑ സൗ॒ശൃ॑തി ।
 അ॒ഥോ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണേ॒വ ക്ഷ॒ത്ര-മ॒ന്വാ॒രംഭ॑യതി ।
 ശി॒തി॒പൃ॒ഷ്ഠോ ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॒ദ്ധ്യേ॒ । 17 (10)

T.B.1.7.3.3

ഐ॒ന്ദ്ര-മേ॒കാദ॑ശക॒പാല॑ꣳ രാജ॒ന്യ॑സ്യ ഗൃ॒ഹേ॒ ।
 ഇ॒ന്ദ്രി॒യമേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ॒ । ജ॒ഷഭോ॑ ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॒ദ്ധ്യേ॒ ।
 ആ॒ദി॒ത്യം ച॒രും മ॒ഹീ॑ഷ്യ ഗൃ॒ഹേ॒ । ഇ॒യം വാ॑ അ॒ദി॒തിഃ॒ ।
 അ॒സൃ॒ഗ്വമേ॒വ പ്ര॑തി॒തി॒ഷ്ഠ॑തി । ധേ॒നുർ-ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॒ദ്ധ്യേ॒ ।
 ഭഗായ॑ ച॒രും വാ॒വാ॒താ॑യൈ ഗൃ॒ഹേ॒ ।
 ഭഗ॑മേ॒വാസി॑ൻ ദധാ॒തി॒ ।
 വി॒ചി॒ത്തഗർഭാ॑ പ॒ഷ്ടൗഹീ॑ ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॒ദ്ധ്യേ॒ । 18 (10)

T.B.1.7.3.4

നൈ॒ർജു॒തം ച॒രും പ॑രി॒വൃ॒ക്കൈ॑ത്യ ഗൃ॒ഹേ॒ കൃ॒ഷ്ണാ॑നാം
 വ്രീ॒ഹീ॑ണാം നഖനിർഭി॒ന്നം॒ ।
 പാ॒പ്മാ॑നമേ॒വ നി॒ർജു॑തിം നി॒രവ॑ദയതേ ।
 കൃ॒ഷ്ണാ॑ കൃ॒ട്ടാ ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॒ദ്ധ്യേ॒ ।

ആഗ്നേയ-മഷ്ടാകപാലച് സേനാനേയാ ഗൃഹേ ।
 സേനാമേവാസ്യ സൗശൃതി ।
 ഹിരണ്യം ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 വാരുണം ദശകപാലച് സൂതസ്യ ഗൃഹേ ।
 വരുണസവ-മേവാവരുന്ധേ ।
 മഹാനിരഷ്ടോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 മാരുതച് സപ്തകപാലം ഗ്രാമണ്യോ ഗൃഹേ । 19 (10)

T.B.1.7.3.5

അന്നം വൈ മരുതഃ । അന്നമേവാവരുന്ധേ ।
 പൃശ്ണിർ-ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 സാവിത്രം ദാദശകപാലം ക്ഷത്തൂർ ഗൃഹേ പ്രസ്മുതൈ ।
 ഉപദ്ധ്യന്തോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 ആശ്വിനം ദികപാലച് സംഗ്രഹീതൂർ ഗൃഹേ ।
 അശ്വിനൗ വൈ ദേവാനാം ഭിഷജൗ ।
 താഭ്യാമേവാസ്മൈ ഭേഷജം കരോതി ।
 സവാത്യൗ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ।
 പൗഷം ചരും ഭാഗദ്വന്ധസ്യ ഗൃഹേ । 20 (10)

T.B.1.7.3.6

അന്നം ധൈ പൃഷ്ഠാ | അന്നമേവാവരുന്ധേ |
 ശൃഗ്മോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ |
 രൗദ്രം ഗാവീധുകം ചരുമക്ഷാവാപസ്യ ഗൃഹേ |
 അന്തത ഏവ രുദ്രം നിരവദയതേ |
 ശബല ഉദാരോ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ |
 ദാദശൈതാനി ഹവീഷ്വി ഭവന്തി |
 ദാദശ മാസാഃ സംഘ്മസരഃ |
 സംഘ്മസരേണൈവാസ്മൈ രാശ്വമവരുന്ധേ |
 രാശ്വമേവ ഭവന്തി | **21 (10)**

T.B.1.7.3.7

യന്ന പ്രതി നിർവപേത് | രതിന് ആശിഷോഽവരുന്ധീരന് |
 പ്രതി നിർവപതി |
 ഇന്ദ്രായ സുത്രാംണേ പുരോധാശ-മേകാദശകപാലം |
 ഇന്ദ്രായാഷ്ഠോമുചേ | ആശിഷ ഏവാവരുന്ധേ |
 അയം നോ രാജാ വൃത്രഹാ രാജാ ഭൂത്വാ
 വൃത്രം ഘ്വദ്യാദിത്യാഹ |
 ആശിഷമേവൈതാമാശാസ്മേ |

മൈത്രാബാർ.ഹസ്തത്യം ഭവതി ।

ശ്വേതായൈ ശ്വേതവർഷായൈ ദുഗ്ധേ । 22 (10)

T.B.1.7.3.8

ബാർ.ഹസ്തത്യേ മൈത്രമപി ദധാതി ।

ബ്രഹ്മ ചൈവാസൈ ക്ഷത്രം ച സമീചീ ദധാതി ।

അഥോ ബ്രഹ്മണേവ ക്ഷത്രം പ്രതിഷ്ഠാപയതി ।

ബാർ.ഹസ്തത്യേന പൂർവേണ പ്രചരതി ।

മുഖത ഏവാസൈ ബ്രഹ്മ സൗശൃതി ।

അഥോ ബ്രഹ്മണേവ ക്ഷത്ര-മന്യാരംഭയതി ।

സ്വയംകൃതാ വേദിർ ഭവതി । സ്വയംദിനം ബർഹിഃ ।

സ്വയംകൃത ഇദ്ധുഃ । അനഭിജിതസ്യ-ഭിജിതൈ ( ) ।

തസ്മാദ്-രാജ്ഞാമരണ്യ-മഭിജിതം ।

സൈവ ശ്വേതാ ശ്വേതവർഷാ ദക്ഷിണാ

സമൃദ്ധ്യേ ॥ 23 (12)

(രതിത്വായ - സമൃദ്ധ്യേ - പശ്ചാഹി ദക്ഷിണാ

സമൃദ്ധ്യേ - ഗ്രാമണ്യോ ഗൃഹേ - ഭാഗദുഷ്ടസ്യ ഗൃഹേ

- ഭവതി - ദുഗ്ധേ - ഭിജിതൈ ദേ ച) (A3)

1.7.4 അനുവാകം 4 – ദേവസുവാം ഹവീംഷി

T.B.1.7.4.1

ദേവസുവാമേതാനി ഹവീഷി ഭവന്തി ।
ഏതാവന്തോ വൈ ദേവാനായ് സവാഃ ।
ത ഏവാസൈ സവാൻ പ്രയച്ഛന്തി । ത ഏനയ് സുവന്തേ ।
അഗ്നിരേവൈനം ഗൃഹപതീനായ് സുവന്തേ ।
സോമോ വനസ്സതീനാം । രുദ്രഃ പശുനാം ।
ബൃഹസ്സതീർ–വാചാം । ഇന്ദ്രോ ജ്യേഷ്ഠാനാം ।
മിത്രഃ സത്യാനാം । **24 (10)**

T.B.1.7.4.2

വരുണോ ധർമപതീനാം । ഏതദേവ സർവം ഭവന്തി ।
സവിതാ താ പ്രസവാനായ് സുവതാമിതി ഹസ്തം ।
ഗൃഹ്ണാതി പ്രസുതൈ ।
യേ ദേവാ ദേവസുവഃ സ്ഥേത്യാഹ ।
യഥായജുരേവൈ തത് ।
മഹതേ ക്ഷത്രായ മഹത ആധിപത്യായ മഹതേ ।
ജാനരാജ്യായേത്യാഹ ।
ആശിഷമേവൈതാമാശാസ്മേ ।

ഏ॒ഷ വോ॑ ഭ॒രതാ॑ രാ॒ജാ സോ॒മോ॒ഽസ്മാ॑കം ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑നാ॒യു
രാജേ॑ത്യാഹ ।

ത॒സ്മാമ്-സോ॒മരാ॒ജാനോ॑ ബ്രാ॒ഹ്മണാഃ॑ ।

പ്ര॒തി തൃ॑ന്നാമ രാ॒ജ്യമ॑ധാ॒യീത്യാ॑ഹ । 25 (10)

T.B.1.7.4.3

രാ॒ജ്യമേ॒വാസി॑ൻ പ്ര॒തി ദ॒ധാതി॑ ।

സ്വാ॑ം ത॒നുവ॑ം വരു॑ണോ അ॒ശിശ്രേ॑ഭിത്യാഹ ।

വ॒രുണ॑സ॒വ-മേ॒വാവ॑രു॒ന്ധേ ।

ശുചേ॑ർ മി॒ത്രസ്യ॑ വ്ര॒ത്യാ അ॒ഭ്യമേ॑ത്യാഹ ।

ശുചി॑മേ॒വൈന॑ം വ്ര॒ത്യാം ക॑രോതി ।

അ॒മന്മ॑ഹി മ॒ഹത॑ ഋ॒തസ്യ॑ നാമേ॑ത്യാഹ ।

മ॒നുത॑ ഏ॒വൈന॑ം ।

സർവേ॑ വ്രാ॒താ വ॒രുണ॑സ്യാഭ്യ॒വന്നി॑ത്യാഹ ।

സർവ॑വ്രാ॒തമേ॒വൈന॑ം ക॑രോതി ।

വി മി॒ത്ര ഏ॒വൈര॑രാതി-മ॒താരി॑ഭിത്യാഹ । 26 (10)

T.B.1.7.4.4

അ॒രാതി॑മേ॒വൈന॑ം താ॒രയ॑തി ।

അ॒സൃഷ്ട॑ന്ത യ॒ജ്ഞിയാ॑ ഋ॒തേനേ॑ത്യാഹ ।

സ്വ॒ദയ॑ത്യേ॒വൈന॑ം ।

വ॒ധു॒ ത്രി॒തോ॒ ജ॒രി॒മാ॒ണം॒ ന॒ ആ॒ന॒ധി॒ത്യാ॒ഹ ।
 ആ॒യു॒രേ॒വാ॒സ്മിൻ॑ ദ॒ധാ॒തി । ദാ॒ഭ്യാം॒ വി॒മൃ॒ഷ്ടേ॑ ।
 ദി॒പാദ്-യ॑ജമാനഃ പ്രതി॑ഷ്ഠി॒ത്യൈ॑ ।
 അ॒ഗ്നി॒ഷോ॒മീയ॑സ്യ ചൈ॒കാദ॑ശക॒പാല॑സ്യ ദേ॒വസു॒വാം
 ച॒ ഹ॒വി॒ഷാ॒മഗ്ന॑യേ സി॒ഷ്ടകൃ॑തേ സ॒മവ॑ദ്യതി ।
 ദേ॒വതാ॑ഭി॒രേ॒വൈന॑-മു॒ദയ॑തഃ പ॒രിഗൃ॑ഹ്ണാതി ।
 വി॒ഷ്ണു॒ക്രമാ॑ൻ ക്ര॒മതേ॑ ( ) ।
 വി॒ഷ്ണു॒രേവ॑ ഭൂ॒ത്വേമാ॑ൻ ലോ॒കാ-ന॑ഭി॒ജയ॑തി ॥ 27 (11)

(സ॒ത്യാ॒നാ - മ॒ധായീ॑ത്യാ - ഹാ॒താ॒രീ॒ഭി॒ത്യാ॒ഹ -
 ക്ര॒മത॑ ഏ॒കം ച॑) (A4)

1.7.5 അനുവാകം 5 - അഭിഷേകാർത്ഥമപാംഗ്രഹഗ്രഹണം T.B.1.7.5.1

അർ॒ത്ഥേ॒തഃ സ്വേ॑മതി ജു॒ഹോ॑തി ।
 ആ॒ഹു॒ത്യൈ॒വൈനാ॑ നി॒ഷ്ക്രീ॑യ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി ।
 അ॒ഥോ ഹ॒വി॒ഷ്ഠതാ॑നാ-മേ॒വാഭി॑ഷ്ഠതാ॒നാം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി ।
 വ॒ഹന്തീ॑നാം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി । ഏ॒താ വാ॑ അ॒പാꣳ രാ॒ശ്ട്രം ।
 രാ॒ശ്ട്രമേ॒വാസ്മൈ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി ।
 അ॒ഥോ ശ്രീ॑യമേ॒വൈന॑മഭി॒വഹ॑ന്തി ।

അപാം പതിരസീത്യാഹ | മിമുനമേവാകഃ |

വൃഷാഃസ്യൂർമിരിത്യാഹ | **28 (10)**

T.B.1.7.5.2

ഊർമിമന്തമേവൈനം കരോതി | വൃഷസേനോഽസീത്യാഹ |

സേനാമേവാസ്യ സൗശൃതി | വ്രജക്ഷിതഃ സ്ഥേതയാഹ |

ഏതാ വാ അപാം വിശഃ | വിശമേവാസ്മൈ പര്യുഹതി |

മരുതാമോജഃ സ്ഥേതയാഹ | അന്നം വൈ മരുതഃ |

അന്നമേവാവരുന്ധേ | സൂര്യവർചസഃ സ്ഥേതയാഹ | **29 (10)**

T.B.1.7.5.3

രാശ്രമേവ വർചസ്വകഃ | സൂര്യത്വചസഃ സ്ഥേതയാഹ |

സത്യം വാ ഏതത് | യദ്-വർഷതി |

അന്യതം യദാതപതി വർഷതി |

സത്യാന്യതേ ഏവാവരുന്ധേ |

നൈനം സത്യാന്യതേ ഉദിതേ ഹിംസ്തഃ | യ ഏവം വേദഃ |

മാന്ദാഃ സ്ഥേതയാഹ | രാശ്രമേവ ബ്രഹ്മവർചസ്യകഃ | **30 (10)**

T.B.1.7.5.4

വാശാഃ സ്ഥേതയാഹ | രാശ്രമേവ വശ്യകഃ |

ശക്വരീഃ സ്ഥേതയാഹ | പശവോ വൈ ശക്വരീഃ |

പശൂനേവാവരുന്ധേ | വിശ്വഭൃതഃ സ്ഥേതയാഹ |

രാശ്രമേവ പയസ്വകഃ | ജനഭൃതഃ സ്ഥേതയാഹ |

രാ॒ഷ്ട്രമേ॒വേന്ദ്രി॑യാ॒വ്യകഃ॑ ।

അ॒ഗേ॒സ്യേജ॒സ്യാഃ॑ സ്ഥേ॒ത്യാഹ॑ । 31 (10)

T.B.1.7.5.5

രാ॒ഷ്ട്രമേ॒വ തേ॑ജ॒സ്വ്യകഃ॑ ।

അ॒പാമോ॑ഷധീ॒നാപ്ത॑ ര॒സഃ സ്ഥേ॒ത്യാഹ॑ ।

രാ॒ഷ്ട്രമേ॒വ മധ॑വ്യ॒മകഃ॑ । സാ॒രസ്വ॑തം ഗ്ര॒ഹം ഗൃ॑ഹ്ണാതി ।

ഏ॒ഷാ വാ അ॒പാം പൃ॒ഷ്ഠം । യഥ്॑സരസ്വതീ ।

പൃ॒ഷ്ഠമേ॒വൈനപ്ത॑ സമാ॒നാനാ॑ം കരോതി ।

ഷോ॒ഡശ॑ദിർ-ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ । ഷോ॒ഡശ॑കലോ॒ വൈ പു॑രു॒ഷഃ ।

യാവാ॑നേ॒വ പു॑രു॒ഷഃ ( ) । ത॒സ്മിൻ വീ॑ര്യം ദധാതി ।

ഷോ॒ഡശ॑ദിർ-ജു॒ഹോതി॑ ഷോ॒ഡശ॑ദിർ-ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ ।

ദാ॒ത്രിപ്ത॑ശ്മ് സംപ॑ദ്യന്തേ । ദാ॒ത്രിപ്ത॑ശദക്ഷരാ॒സ്മൃഷ്ടു॑ക് ।

വാ॒ഗസ്മൃ॑ഷ്ടുഹ് സർവാ॑ണി ച॒ന്ദാപ്ത॑സി ।

വാചൈ॑വൈനപ്ത॑ സർവേ॑ദി ശ്ല॒ഘോദി॑-രദി॒ഷിഞ്ച॑തി ॥ 32 (16)

(ഊ॒ർമി॑രി॒ത്യാഹ॑ - സൂ॒ര്യവ॑ർച॒സഃ സ്ഥേ॒ത്യാഹ॑ -

ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സ്യക॑ - സ്തേ॒ജ്സ്യാഃ॑ സ്ഥേ॒ത്യാഹൈ॒വ -

പു॑രു॒ഷഃ ഷട്ച॑) (A5)

1.7.6 അനുവാകം 6 - അഭിഷേകാർത്ഥജലസംസ്കാരം

T.B.1.7.6.1

ദേവീരാപഃ സം മധു॑മതീ॒ർ-മധു॑മതീ॒ഭിഃ സൃ॒ജ്യദ്ധാ॑മി॒ത്യാഹ॑ ।

ബ്ര॑ഹ്മ॒ണൈവൈ॒നാഃ സ॒സൃ॑ജതി ।

അ॒നാധൃ॑ഷ്ടാഃ സീ॒ദതേ॑ത്യാഹ॑ ।

ബ്ര॑ഹ്മ॒ണൈവൈ॒നാഃ സാ॒ദയ॑തി ।

അ॒ന്തരാ॑ ഹോ॒തുശ്ച॒ ധി॒ഷ്ണി॑യം ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑ച്ച॒സീ॒നശ്ച॒
സാ॒ദയ॑തി ।

ആ॒ഗ്നേ॒യോ വൈ॒ ഹോ॒താ॑ ।

ഐ॒ന്ദ്രോ ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑ച്ച॒സീ॒ ।

തേ॒ജസാ॑ ചൈ॒വേന്ദ്രി॑യേ॒ണ ചോ॒ദയ॑തോ॒ രാ॒ശ്ട്രം
പരി॑ഗൃഹ്ണാതി ।

ഹി॒രണ്യേ॒നോത് പു॑നാതി ।

ആ॒ഹു॒ത്വൈ॒ ഹി പ॒ വി॒ത്രാ॑ഭ്യാമു॒ത്പു॑നന്തി

വ്യാവൃ॑ത്തൈ॒ത്യ । 33 (10)

T.B.1.7.6.2

ശ॒തമാ॑നം ദ॒വതി॑ । ശ॒തായുഃ॑ പു॒രുഷഃ॑ ശ॒തേന്ദ്രി॑യഃ ।

ആ॒യുഷ്യേ॒വേന്ദ്രി॑യേ പ്ര॒തിതി॑ഷ്ഠതി । അ॒നിഭൃ॑ഷ്ടമ॒സീത്യാ॑ഹ॑ ।

അ॒നിഭൃ॑ഷ്ടം ഹേ॒തത് । വാ॒ചോ ബ॒ന്ധുരി॑ത്യാഹ॑ ।

വാചോ ഹ്യേഷ ബന്ധുഃ | തപോജാ ഇത്യാഹ |

തപോജാ ഹ്യേതത് | സോമസ്യ ദാത്രമസീത്യാഹ | **34 (10)**

T.B.1.7.6.3

സോമസ്യ ഹ്യേതദാത്രം |

ശുക്രാ വഃ ശുക്രേണോത്പുനാ-മീത്യാഹ | ശുക്രാ ഹ്യാപഃ |

ശുക്രച്ഛ് ഹിരണ്യം | ചന്ദ്രാശ്ചന്ദ്രേണേത്യാഹ |

ചന്ദ്രാ ഹ്യാപഃ | ചന്ദ്രച്ഛ് ഹിരണ്യം |

അമൃതാ അമൃതേനേത്യാഹ | അമൃതാ ഹ്യാപഃ |

അമൃതച്ഛ് ഹിരണ്യം | **35 (10)**

T.B.1.7.6.4

സ്വാഹാ രാജസുയായേത്യാഹ |

രാജസുയായ ഹ്യേനാ ഉത്പുനാതി |

സധമാദോ ദധ്മിനീരുർജ ഏതാ ഇതി വാരുണ്യർചാ
ഗൃഹ്ണാതി |

വരുണസവ-മേവാവരുന്ധേ | ഏകയാ ഗൃഹ്ണാതി |

ഏകധൈവ യജമാനേ വീര്യം ദധാതി |

ക്ഷത്രസ്യോല്പമസി ക്ഷത്രസ്യ യോനീരസീതി താർപ്യം

ചോഷീഷം ച പ്രയച്ഛതി സയോനിത്വായ |

ഏകശതേന ദർഭപുണ്ണീലൈഃ പവയതി |

ശതായുർ വൈ പുരുഷഃ ശതവീര്യഃ ।

ആത്മൈകശതഃ । 36 (10)

T.B.1.7.6.5

യാവാനേവ പുരുഷഃ । തസ്മിൻ വീര്യം ദധാതി ।

ദദ്ധ്യാശയതി । ഇന്ദ്രിയ-മേവാവരുന്ധേ ।

ഉദുംബര-മാശയതി । അന്നാദൃസ്ട്യാവരുദ്ധ്യേ ।

ശഷ്ഠാണ്ട്യാശയതി । സുരാബലി-മേവൈനം കരോതി ।

ആവിദ ഏതാ ഭവന്തി ।

ആവിദമേവൈനം ഗമയന്തി । 37 (10)

T.B.1.7.6.6

അഗ്നിരേവൈനം ഗാർഹപത്യേനാവതി । ഇന്ദ്ര ഇന്ദ്രിയേണ് ।

പുഷാ പശുഭിഃ । മിത്രാവരുണൗ പ്രാണാപാനാഭ്യാം ।

ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രമുദയച്ഛത് । സ ദിവമലിഖത് ।

സോഽര്യംണഃ പൻമാ അഭവത് ।

സ ആവിന്നേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ധൃതപ്രതേ ഇതി

ദ്യാവാപൃഥിവീ ഉപാധാവത് ।

സ ആഭ്യാമേവ പ്രസൂത ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രം പ്രാഹരത് ।

ആവിന്നേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ധൃതപ്രതേ ഇതി യദാഹ । 38 (10)

T.B.1.7.6.7

ആദ്യാമേവ പ്രസൂതോ യജമാനോ വജ്രം ഭ്രാതൃവ്യായ
പ്രഹരതി ।

ആവിന്നാ ദേവ്യദിതിർ-വിശ്വരൂപീത്യാഹ ।

ഇയം വൈ ദേവ്യദിതിർ-വിശ്വരൂപീ ।

അസ്യാമേവ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।

ആവിന്നോ ധൈമസാവാമുഷ്ടായണോ ധസ്യാം

വിശ്വസ്മിൻ രാശ്ട്ര ഇത്യാഹ ।

വിശൈശവൈനഃ രാശ്ട്രേണ സമർദ്ധയതി ।

മഹതേ ക്ഷത്രായ മഹത ആധിപത്യായ

മഹതേ ജാനരാജ്യായേത്യാഹ ।

ആശിഷമേവൈതാമാശാസ്മേ ।

ഏഷ വോ ഭരതാ രാജാ സോമോഽസ്മാകം ബ്രാഹ്മണാനാഃ
രാജേത്യാഹ ।

തസ്മാഥ് സോമരാജാനോ ബ്രാഹ്മണാഃ । 39 (10)

T.B.1.7.6.8

ഇന്ദ്രസ്യ വജ്രോഽസി വാർത്ത്രഷ്ട്ര ഇതി ധനുഃ പ്രയച്ഛതി
വിജിത്യൈ ।

ശത്രുബാധനാഃ സ്ഥേതീഷുൻ ।

ശത്രുനേവാസ്യ ബാധന്തേ ।
 പാത മാ പ്രത്യഞ്ചം പാതമാ തിരുഞ്ചമന്വഞ്ചം മാ
 പാതേത്യാഹ ।
 തിസ്രോ വൈ ശരവ്യാഃ । പ്രതീചീ തിരശ്ചുനുചീ ।
 താഭ്യ ഏവൈനം പാന്തി । ദിഗ്ഭ്യോ മാ പാതേത്യാഹ ।
 ദിഗ്ഭ്യ ഏവൈനം പാന്തി ।
 വിശ്വാഭ്യോ മാ നാശ്വാഭ്യഃ പാതേത്യാഹ ( ) ।
 അപരിമിതാഭേവൈനം പാന്തി ।
 ഹിരണ്യവർണാവുഷസാം വിരോക ഇതി ത്രിഷ്ടുഭാ
 ബാഹു ഉദ്-ഗൃഹ്ണാതി ।
 ഇന്ദ്രിയം വൈ വീര്യം ത്രിഷ്ടുക് ।
 ഇന്ദ്രിയമേവ വീര്യ-മുപരിഷ്ടാദാത്മൻ-ധത്തേ ॥ 40 (14)
 (വ്യാവൃത്തേ - ദാത്രമസീത്യാഹ - മൃതഃ ഹിരണ്യ -
 മേകശതോ - ഗമയൻ - ത്യാഹ - ബ്രാഹ്മണാ -
 നാശ്വാഭ്യഃ പാതേത്യാഹ ചതാരി ച) (A6)

1.7.7 അനുവാകം 7 - ദിഗ്യാസ്ഥാപനം

T.B.1.7.7.1

ദിശോ വ്യാസ്ഥാപയതി । ദിശാമഭിജിതൈ ।
 യദനു പ്രക്രാമേത് । അഭി ദിശോ ജയേത് । ഉത്തു മാഭ്യേത് ।

മന॒സാ॒സന്തു॑ പ്ര॒ക്രാമ॑തി । അ॒ഭി ദി॒ശോ ജ॑യതി । നോ॒ന്മാദ്യ॑തി ।
 സ॒മീധ॑-മാ॒തിഷ്ഠേ॑ത്യാഹ । തേജ॑ ഏ॒വാവ॑രുന്ധേ । 41 (10)

T.B.1.7.7.2

ഉ॒ഗ്രാ-മാ॒തിഷ്ഠേ॑ത്യാഹ । ഇ॒ന്ദ്രീയ॑മേ॒വാവ॑ രുന്ധേ ।
 വി॒രാജ॑-മാ॒തിഷ്ഠേ॑ത്യാഹ । അ॒ന്നാദ്യ॑മേ॒വാവ॑ രുന്ധേ ।
 ഉ॒ദീചീ॑-മാ॒തിഷ്ഠേ॑ത്യാഹ । പ॒ശുനേ॑വാവ॑ രുന്ധേ ।
 ഉ॒ൗർദ്ധ്വാ-മാ॒തിഷ്ഠേ॑ത്യാഹ ।
 സു॒വർഗ॑മേ॒വ ലോ॒ക-മ॑ഭിജയതി । അ॒നുജ॑ജീഹീ॒തേ ।
 സു॒വർഗ॑സ്യ ലോ॒കസ്യ॑ സ॒മഷ്ടേ॑ । 42 (10)

T.B.1.7.7.3

മാ॒രുത॑ ഏ॒ഷ ഭ॒വതി॑ । അ॒ന്നം ഘ്നേ॑ മ॒രുതഃ॑ ।
 അ॒ന്നമേ॑വാവ॑ രുന്ധേ ।
 ഏ॒കവി॑ൿശ॒തിക॑പാലോ ഭ॒വതി॑ പ്ര॒തിഷ്ഠി॑തൈ ।
 യോ॒ഽര॑ണ്യേ ॒സുവാ॑ക്യോ ഗ॒ണഃ । തം മ॑ദ്ധ്യത ഉ॒പദ॑ധാതി ।
 ഗ്രാ॒മൈരേ॒വ പ॒ശുഭി॑-രാ॒രണ്യാൻ പ॒ശുൻ പ॑രിഗൃഹ്ണാതി ।
 തസ്മാ॑ദ്-ഗ്രാ॒മൈഃ പ॒ശുഭി॑രാ॒രണ്യാഃ പ॒ശവഃ॑ പ॑രിഗൃഹീ॒താഃ ।
 പൃ॒ഥിർ വൈ॑ന്യഃ । അ॒ഭ്യഷി॑ച്യത । 43 (10)

T.B.1.7.7.4

സ രാ॒ശ്ട്രം നാ॑ഭവത് । സ ഏ॒താനി॑ പാ॒ർത്ഥാ॑ന്യപശ്യത് ।
 താ॒ന്യജു॑ഹോത് । തൈർ വൈ സ രാ॒ശ്ട്ര-മ॑ഭവത് ।

യത് പാർത്ഥാ॑നി ജുഹോ॑തി । രാ॒ഷ്ട്രമേ॑വ ഭ॒വതി॑ ।
 ബാ॒ർഹ॒സ്വ॒ത്യം പൂ॑ർവേഷാമു॒ത്തമം॑ ഭ॒വതി॑ ।
 ഐ॒ന്ദ്രമു॑ത്തരേഷാ॒ം പ്രഥ॑മം ।
 ബ്ര॒ഹ്മ ചൈ॒വാസൈ॑ ക്ഷ॒ത്രം ച॑ സ॒മീചീ॑ ഭ॒ധാതി॑ ।
 അ॒ഥോ ബ്ര॒ഹ്മണേ॑വ ക്ഷ॒ത്രം പ്ര॑തിഷ്ഠാ॒പയ॑തി । 44 (10)

T.B.1.7.7.5

ഷദ്പൂ॒രസ്താ॑-ഭദി॒ഷേക॑സ്യ ജുഹോ॑തി । ഷ॒ഡുപ॑രിഷ്ഠാത് ।
 ദ്വാ॒ദശ॑ സം പ॒ദ്യന്തേ॑ । ദ്വാ॒ദശ॑ മാ॒സാഃ॑ സം॒വത്സ॑രഃ ।
 സം॒വത്സ॑രഃ ഖ॒ലു വൈ॑ ദേ॒വാനാ॑ം പൂഃ ।
 ദേ॒വാനാ॑മേ॒വ പു॑രം മ॒ദ്ധ്യതോ॑ വ്യ॒വസ॑ർപതി ।
 ത॒സ്യ ന॑ കൃ॒ത-ശ്ച॑നോപാ॒വ്യാധോ॑ ഭ॒വതി॑ ।
 ഭൂ॒താനാ॑-മ॒വേഷ്ടീ॑ർ- ജുഹോ॑തി ।
 അ॒ത്രാ॒ത്ര വൈ॑ മൃ॒ത്യുർ-ജാ॑യതേ ।
 യ॒ത്ര യ॒ത്രൈ॒വ മൃ॒ത്യുർ-ജാ॑യതേ ( ) ।
 ത॒ത് ഏ॒വൈ॒നമ॑വയജതേ ।
 ത॒സ്മാദ്-രാ॑ജ॒സ്യയേ॑നേ॒ജാനഃ॑ സ॒ർവമാ॑യു॒രേതി॑ ।
 സ॒ർവേ॑ ഹൃ॒സ്യ മൃ॒ത്യുവോ॑ഽവേഷ്ടാഃ ।
 ത॒സ്മാദ്-രാ॑ജ॒സ്യയേ॑നേ॒ജാനോ॑ നാഭി॒ചരി॑ത॒വൈ॑ ।
 പ്ര॒ത്യഗേ॑ന-മഭി॒ചാരഃ॑ സ്തൂ॒ണ്യതേ॑ ॥ 45 (15)

(രുന്ധേ - സമഷ്ടാ - അസിച്യത - സ്ഥാപയതി -
ജായതേ പഞ്ച ച) (A7)

1.7.8 അനുവാകം 8 - അഭിഷേകഃ

T.B.1.7.8.1

സോമസ്യ തിഷിരസി തവേവ മേ തിഷിർ ഭൂയാദിതി
ശാർദ്ദൂലചർമോപസ്മൃണാതി ।

യൈവ സോമേ തിഷിഃ ।

യാ ശാർദ്ദൂലേ । താമേവാവ രുന്ധേ ।

മൃത്യോർ വാ ഏഷ വർണം । യച്ഛാർദ്ദൂലഃ ।

അമൃതച് ഹിരണ്യം ।

അമൃതമസി മൃത്യോർ മാ പാഹീതി ഹിരണ്യ-മുപാസ്യതി ।

അമൃതമേവ മൃത്യോരന്തർ-ധത്തേ ।

ശതമാനം ഭവതി । **46 (10)**

T.B.1.7.8.2

ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ ।

ആയുഷ്ഠേവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।

ദിദ്യാന്മാ പാഹീത്യുപരിഷ്ഠാദധി നിദധാതി ।

ഉഭയത ഏവാസ്മൈ ശർമ ദധാതി ।

അവേഷാ ദന്ദശൂകാ ഇതി ക്ലീബച് സീസേന വിദ്ധ്യതി ।

ദന്ദശൂകാ-നേവാവ യജതേ ।

തസ്മാത് ക്ലീബം ദന്ദശൂകാ ദശ്ശൂകാഃ ।

നിരസ്തം നമുചേഃ ശിര ഇതി ലോഹിതായസം നിരസ്യതി ।

പാപ്മാനമേവ നമുചിം നിരവദയതേ ।

പ്രാണാ ആത്മനഃ പൂർവേദിഷിച്ഛാ ഇത്യാഹുഃ । 47 (10)

T.B.1.7.8.3

സോമോ രാജാ വരുണഃ । ദേവാ ധർമ്മസുവശ്ച യേ ।

തേ തേ വാചശ്ച സുവന്താം തേ തേ പ്രാണശ്ച

സുവന്താമിത്യാഹ ।

പ്രാണാനേവാത്മനഃ പൂർവാ-നദിഷിഞ്ചതി । യദ്-ബ്രൂയാത് ।

അഗ്നേസ്താ തേജസാ ദിഷിഞ്ചാമീതി ।

തേജസ്യേവ സ്മാത് । ദൃശ്വർമാ തു ദിവേത് ।

സോമസ്യ ത്വാ ദൃമ്നേനാ-ദിഷിഞ്ചാമിത്യാഹ ।

സൗമ്യോ വൈ ദേവതയാ പൂരുഷഃ । 48 (10)

T.B.1.7.8.4

സ്വയൈവൈനം ദേവതയാദിഷിഞ്ചതി ।

അഗ്നേ-സ്മേജസേത്യാഹ । തേജ ഏവാസ്മിൻ ദധാതി ।

സൂര്യസ്യ വർചസേത്യാഹ । വർച ഏവാസ്മിൻ ദധാതി ।

ഇന്ദ്രസ്യേ-ന്ദ്രിയേണേത്യാഹ । ഇന്ദ്രിയമേവാസ്മിൻ ദധാതി ।

മി॒ത്രാവ॑രുണയോർ-വീ॒ര്യേ॑ണേ॒ത്യാഹ॑ ।

വീ॒ര്യമേ॑വാ॒സ്മിൻ॑ ദധാതി । മരു॒താമോ॑ജസേ॒ത്യാഹ॑ । 49 (10)

T.B.1.7.8.5

ഓജ॑ ഏ॒വാസ്മിൻ॑ ദധാതി ।

ക്ഷ॒ത്രാണാം॑ ക്ഷ॒ത്രപ॑തിര॒സീത്യാ॑ഹ ।

ക്ഷ॒ത്രാണാമേ॑വൈനം ക്ഷ॒ത്രപ॑തിം കരോതി ।

അ॒തി ദിവ॑സ്സാഹീ॒ത്യാഹ॑ ।

അ॒ത്യന്യാൻ പാ॒ഹീതി॑ വാ॒വൈതദാ॑ഹ ।

സമാ॑വ॒വൃ॒ത്രന്ന-ധ॑രാ-ഗു॒ദീചീ॑-രി॒ത്യാഹ॑ ।

രാ॒ഷ്ട്രമേ॑വാ॒സ്മിൻ॑ ധ്രു॒വമ॑കഃ । ഉ॒ച്ഛേ॑ഷണേ॒ന ജു॑ഹോതി ।

ഉ॒ച്ഛേ॑ഷണഭാഗോ॒ വൈ രു॒ദ്രഃ॑ ।

ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒ന്നൈവ॑ രു॒ദ്രം നി॒രവ॑ദയതേ । 50 (10)

T.B.1.7.8.6

ഉദ॑ങ് പരേ॒ത്യാഗ്നീ॑ശ്വേ ജുഹോതി ।

ഏ॒ഷാ വൈ രു॒ദ്രസ്യ॑ ദിക് ।

സ്വാ॒യാമേ॑വ ദി॒ശി രു॒ദ്രം നി॒രവ॑ദയതേ ।

രു॒ദ്ര യ॑ത്തേ ക്ര॒യീ പ॒രം നാമേ॑ത്യാഹ ।

യദാ॑ അ॒സ്യ ക്ര॒യീ പ॒രം നാമ॑ ।

തേ॒ന വാ ഏ॒ഷ ഹി॑നസ്തി । യച്ഛ॑ ഹി॒നസ്തി॑ ।

തേ॒ന്നൈ॒വൈ॒നഃ॑ സ॒ഹ ശ॒മയ॑തി ।

ത॒സ്മൈ॒ ഹൃ॒തമ॑സി യ॒മേഷു॑-മ॒സീ॒ത്യാഹ॑ ।

യമാ॒ദേ॒വാ॒സ്യ മൃ॒ത്യു॒മവ॑യജതേ । 51 (10)

T.B.1.7.8.7

പ്ര॒ജാപ॑തേ ന താ॒ദേ॒താ॒ന്യ॒ന്യ ഇ॒തി ത॒സ്മൈ॒ ഗൃ॒ഹേ
ജു॑ഹുയാത് ।

യാം കാ॒മയേ॑ത രാ॒ഷ്ട്രമ॑സ്മൈ പ്ര॒ജാ സൃ॒ാദി॑തി ।

രാ॒ഷ്ട്രമേ॒വാ॒സ്മൈ॒ പ്ര॒ജാ ദ॒വതി॑ ।

പ॒ർണ-മ॑യേ॒നാ-ധാ॒ര്യു-ര॒ഭി॒ഷി॑ഞ്ചതി ।

ബ്ര॒ഹ്മ॒വർ॒ച॒സമേ॒വാ॒സ്മിൻ-ത॑രി॒ഷിം ദ॒ധാതി॑ ।

ഔ॒ദ്യംബ॑രേണ രാജ॒ന്യഃ ।

ഊ॒ർജമേ॒വാ॒സ്മി-ന്ന॑ന്നാദ്യം ദധാതി ।

ആ॒ശാ॒ത്ഥേ॒ന വൈ॒ശ്യഃ॑ । വി॒ശമേ॒വാ॒സ്മിൻ പു॒ഷ്ടിം ദ॒ധാതി॑ ।

നൈ॒യഗ്രോ॑ധേ॒ന ജ॒ന്യഃ ( ) । മി॒ത്രാ॒ണ്യേ॒വാ॒സ്മൈ॒ ക॒ല്പ॑യതി ।

അ॒ഥോ പ്ര॑തി॒ഷ്ഠി॑ത്യേ ॥ 52 (12)

(ഭ॒വ - ത്യാഹുഃ - പു॒രുഷ - ഓ॒ജസേ॑ത്യാഹ -

നി॒രവ॑ദയതേ - യജതേ - ജ॒ന്യോ ദേ॒ ച) (A8)

1.7.9 അനുവാകം 9 - സ്ഥാരോഹണം. വിജയഃ

T.B.1.7.9.1

ഇന്ദ്രസ്യ വജ്രോഽസി വാർത്ത്രഷ്ഠ ഇതി രഥമുപാവഹരതി
വിജിതൈഃ ।

മിത്രാവരുണയോസ്താ പ്രശാസ്മോഃ പ്രശിഷാ
യുനജ്മീത്യാഹ ।

ബ്രഹ്മണൈവൈനം ദേവതാഭ്യാം യുനക്തി ।

പ്രഷ്ടിവാഹിനം യുനക്തി । പ്രഷ്ടിവാഹീ വൈ ദേവരഥഃ ।

ദേവരഥ-മേവാസ്മൈ യുനക്തി । ത്രയോഽശ്വാ ഭവന്തി ।

രഥശ്ചതുർഥഃ । ദ്വാ സവ്യേഷ്ടസാരഥീ ।

ഷട്ഥ് സംപദ്യന്തേ । 53 (10)

T.B.1.7.9.2

ഷഡ്വാ ജുതവഃ । ജുതുഭിരേവൈനം യുനക്തി ।

വിഷ്ണുക്രമാൻ-ക്രമതേ ।

വിഷ്ണുരേവ ഭൂതേമാൻ ലോകാനഭിജയതി ।

യഃ ക്ഷത്രിയഃ പ്രതിഹിതഃ । സാഽന്യാർഭതേ ।

രാഷ്ട്രമേവ ഭവതി । ത്രിഷ്ടുഭാ ഽന്യാർഭതേ ।

ഇന്ദ്രിയം വൈ ത്രിഷ്ടുക് ।

ഇന്ദ്രിയമേവ യജമാനേ ദധാതി । 54 (10)

T.B.1.7.9.3

മരുതാം പ്രസവേ ജേഷ്ഠിത്യാഹ ।
 മരുദ്ഭിരേവ പ്രസൂത ഉജ്ജയതി । ആപ്തം മന ഇത്യാഹ ।
 യദേവ മനസൈസ്തീത് । തദാപത് । രാജന്യം ജിനാതി ।
 അനാക്രാന്ത ഏവാക്രമതേ ।
 വി വാ ഏഷ ഇന്ദ്രിയേണ വീര്യേണർദ്ധ്യതേ ।
 യോ രാജന്യം ജിനാതി ।
 സമഹമിന്ദ്രിയേണ വീര്യേണേത്യാഹ । **55 (10)**

T.B.1.7.9.4

ഇന്ദ്രിയമേവ വീര്യമാത്മൻ-ധത്തേ ।
 പശൂനാം മന്യൂരസി തവേവ മേ മന്യൂർ ഭൂയാദിതി
 വാരാഹീ ഉപാനഹാവുപ മുഞ്ചതേ ।
 പശൂനാം വാ ഏഷ മന്യുഃ । യദ് വരാഹഃ ।
 തേനൈവ പശൂനാം മന്യുമാത്മൻ ധത്തേ ।
 അഭി വാ ഇയച് സുഷുവാണം കാമയതേ ।
 തസ്യേശരേന്ദ്രിയം വീര്യമാദാതോഃ ।
 വാരാഹീ ഉപാനഹാവുപമുഞ്ചതേ ।
 അന്ധാ ഏവാന്തർദ്ധത്തേ ।
 ഇന്ദ്രിയസ്യ വീര്യസ്യാനാഞ്ഞേ । **56 (10)**

T.B.1.7.9.5

നമോ॑ മാ॒ത്രേ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാ ഇ॒ത്യാഹാ॑ഹി॒ഷ്സാ॑യൈ ।
 ഇ॒യദ॑സ്യ-യു॒രസ്യായു॑ർ മേ॒ ധേ॒ഹീ॒ത്യാഹ॑ ।
 ആ॒യുരേ॒വാത്മൻ॑ ധ॒ത്തേ॑ ।
 ഊ॒ർഗ॑സ്യുർജം മേ॒ധേ॒ഹീ॒ത്യാഹ॑ । ഊ॒ർജമേ॒വാത്മൻ॑ ധ॒ത്തേ॑ ।
 യു॒ങ്സി॒ വർചോ॑സി॒ വർചോ॑ മയി॒ ധേ॒ഹീ॒ത്യാഹ॑ ।
 വർച॑ ഏ॒വാത്മൻ॑ ധ॒ത്തേ॑ । ഏ॒ക॒ധാ ബ്ര॒ഹ്മണ॑ ഉ॒പ ഹ॑രതി ।
 ഏ॒ക॒ധൈവ॑ യജമാ॒ന ആ॒യുരൂ॑ർജം വർചോ॑ ദധാതി ।
 ര॒ഥ॒വി॒മോച॑നീയാ ജുഹോതി പ്രതി॒ഷ്ഠി॑ത്യൈ । **57 (10)**

T.B.1.7.9.6

ത്രയോ॑ഽശ്വാ ദ॒വന്തി॑ । ര॒ഥശ്ച॑തുർമഃ ।
 തസ്മാ॑-ചതുർ ജുഹോതി । യദു॒ഭൗ സ॒ഹാവ॑തിഷ്ഠതാം ।
 സ॒മാനം॑ ലോകമിയാതാം ।
 സ॒ഹ സ॑ങ്ഗ്രഹീ॒ത്രോ ര॒ഥവാ॑ഹനേ ര॒ഥമാ॑ദധാതി ।
 സു॒വർഗാ॑ഭേവൈനം ലോകാദന്തർദധാതി ।
 ഹ॒ഷ്ടഃ ശു॒ചി॒ഷ-ദി॑ത്യാദധാതി ।
 ബ്ര॒ഹ്മണൈ॑വൈന-മു॒പാവ॑ഹരതി । ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ ഽദധാതി ( ) ।
 അ॒തി॒ച॒ന്ദ്രസാ॑ ഽദധാതി ।
 അ॒തി॒ച॒ന്ദ്രാ വൈ॑ സർവാ॒ണി ച॑ന്ദാ॒ഹ്സി॑ ।

സർവേദിരേവൈനം ഛന്ദോഭി-രാദധാതി ।

വർഷ വാ ഏഷാ ഛന്ദസാം । യദതിച്ഛന്ദഃ ।

യദതിച്ഛന്ദസാ ഛന്ദധാതി ।

വർഷൈവൈനം സമാനാനാം കരോതി ॥ 58 (17)

(പദ്യന്തേ - ദധാതി - വീര്യേണേത്യാഹ - നാതൈത്യ -
പ്രതിഷ്ഠിതൈത്യ - ബ്രഹ്മണാഛന്ദധാതി സപ്ത ച) (A9)

1.7.10 അനുവാകം 10 - ആസനേ സമുപവേശഃ
സർവൈസ്സേവ്യത്വം ച

T.B.1.7.10.1

മിത്രോഽസി വരുണോഽസീത്യാഹ । മൈത്രം വാ അഹഃ ।

വാരുണീ രാത്രിഃ ।

അഹോരാത്രാഭ്യം-മേവൈന-മുപാവഹരതി ।

മിത്രോഽസി വരുണോഽസീത്യാഹ ।

മൈത്രോ വൈ ദക്ഷിണം । വാരുണം സവ്യഃ ।

വൈശ്വദേവ്യാമിക്ഷാ ।

സ്വമേവൈനം ഭാഗധേയ-മുപാവഹരതി ।

സമഹം വിശ്വൈർദേവൈ-രിത്യാഹ । 59 (10)

T.B.1.7.10.2

വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ ।

താ ഏവാദയാഃ കുരുതേ ।

ക്ഷത്രസ്യ നാദിരസി ക്ഷത്രസ്യ യോനി-
 രസി-ത്യധീവാസ-മാസ്തുണാതി സയോനിതായ ।
 സ്യോനാ-മാസീദ സുഷഭാ-മാസീദേത്യാഹ ।
 യഥായജു-രേവൈ തത് ।
 മാ ത്വാ ഹിച്സീൻ മാ മാ ഹിച്സീദിത്യാഹാ-ഹിച്സായൈ ।
 നിഷസാദ ധൃതപ്രതോ വരുണഃ പസ്ത്യാസാ സാമ്രാജ്യായ
 സുകൃതുരിത്യാഹ ।
 സാമ്രാജ്യമേവൈനച് സുകൃതും കരോതി ।
 ബ്രഹ്മാ(3)ന്തച് രാജൻ-ബ്രഹ്മാഽസി സവിതാഽസി
 സത്യസവ ഇത്യാഹ ।
 സവിതാര-മേവൈനച് സത്യസവം കരോതി । 60 (10)

T.B.1.7.10.3

ബ്രഹ്മാ(3)ന്തച് രാജൻ-ബ്രഹ്മാഽസീന്ദ്രോഽസി സത്യൗജാ
 ഇത്യാഹ ।
 ഇന്ദ്രമേവൈനച് സത്യൗജസം കരോതി ।
 ബ്രഹ്മാ(3)ന്തച് രാജൻ-ബ്രഹ്മാഽസി മിത്രോഽസി സുശേവ
 ഇത്യാഹ ।
 മിത്രമേവൈനച് സുശേവം കരോതി ।

ബ്രഹ്മാ(3)ന്തച് രാജൻ-ബ്രഹ്മാസി വരുണോസി
സത്യധർമ്മേത്യാഹ ।

വരുണമേവൈനച് സത്യധർമാണം കരോതി ।

സവിതാസി സത്യസവ ഇത്യാഹ ।

ഗായത്രീ-മേവൈതേ-നാഭിവ്യാഹരതി ।

ഇന്ദ്രോസി സത്യൗജാ ഇത്യാഹ ।

ത്രിഷ്ടുഭ-മേവൈതേ-നാഭിവ്യാഹരതി । 61 (10)

T.B.1.7.10.4

മിത്രോസി സുശേവ ഇത്യാഹ ।

ജഗതീ-മേവൈതേ-നാഭിവ്യാഹരതി । സത്യമേതാ ദേവതാഃ ।

സത്യമേതാനി ചന്ദാച്സി । സത്യമേവാവരുന്ധേ ।

വരുണോസി സത്യധർമ്മേത്യാഹ ।

അനുഷ്ടുഭ-മേവൈതേ-നാഭിവ്യാഹരതി ।

സത്യാന്യതേ വാ അനുഷ്ടുപ് । സത്യാന്യതേ വരുണഃ ।

സത്യാന്യതേ ഏവാവരുന്ധേ । 62 (10)

T.B.1.7.10.5

നൈനച് സത്യാന്യതേ ഉദിതേ ഹിംസ്രഃ । യ ഏവം വേദഃ ।

ഇന്ദ്രസ്യ വജ്രോസി വാർത്ത്രഹ്ത ഇതി സ്ഥ്യം പ്രയച്ഛതി ।

വജ്രോ വൈ സ്ഥ്യഃ ।

വജ്രേ॑ണ്ണ॒വാ॒സ്മാ॑ അ॒വര॑പ॒രച് ര॒ന്ധ॑യതി ।
 ഏ॒വച് ഹി॑ തദ്വേ॒ധഃ । യദ॑സ്മാ ഏ॒തേ ര॒ദ്ധ്യ॑യുഃ ।
 ദി॒ശോഽഭ്യ॑യച് രാജാ॑ ഽഭ്യ॒ദിതി॑ പ॒ഞ്ചാ॒ക്ഷാൻ-പ്ര॑യച്ഛതി ।
 ഏ॒തേ വൈ॑ സർവ്വേ॒ഽയാഃ॑ ।
 അ॒പരാ॑ജായി॒ന-മേ॒വൈനം॑ കരോതി । 63 (10)

T.B.1.7.10.6

ഓ॒ദന॑മുദ്ബ്ര॒വതേ॑ । പ॒രമേ॑ഷ്ടീ വാ ഏ॒ഷഃ । യദോ॑ദനഃ ।
 പ॒രമാ॑മേ॒വൈനഃ॑ ശ്രീ॒യം ഗ॑മയതി ।
 സു॒ശ്ലോ॒കാം(4)॑ സു॒മൺ॑ഗ്ഗലാം(4) സത്യ॑രാജാ(3)നിത്യാ॑ഹ ।
 ആ॒ശി॒ഷമേ॒വൈതാ॑മാശാ॒സ്തേ । ശൗ॒നഃശേ॒പ-മാ॑ഖ്യാപയതേ ।
 വ॒രുണ॑പാശാ-ദേ॒വൈനം॑ മു॒ഞ്ച॑തി । പ॒രഃശ॑തം ഭ॒വതി॑ ।
 ശ॒തായുഃ॑ പു॒രുഷഃ॑ ശ॒തേന്ദ്രി॑യഃ ( ) ।
 ആ॒യുഷ്യേ॒വേന്ദ്രി॑യേ പ്രതി॑തിഷ്ഠതി ।
 മാ॒രുത॑സ്യ ചൈ॒കവി॑ച്ശതി॒കപാ॑ലസ്യ വൈ॒ശാദേ॑വ്യ
 ചാ॒മി॒ക്ഷായാ॑ അ॒ഗ്നയേ॑ സി॒ഷ്ടകൃ॑തേ സ॒മവ॑ദ്യതി ।
 ദേ॒വതാ॑ഭി॒രേ॒വൈനം॑-മു॒ഭയ॑തഃ പ॒രിഗൃ॑ഹ്ണാതി ।
 അ॒പാം ന॑പ്രേ॒സ്ത സ്വാ॑ഹോർജോ നപ്രേ॒സ്ത സ്വാ॑ഹാഽഗ്നയേ॑
 ഗൃ॒ഹപ॑തയേ॒ സ്വാ॑ഹേതി॒ തി॒സ്ര ആ॑ഹുതീർ ജുഹോതി ।

ത്രയ ഇമേ ലോകാഃ ।

ഏഷേവ ലോകേഷു പ്രതി തിഷ്ഠതി ॥ 64 (16)

(ഭേവൈരിത്യാഹ - സത്യസംവം കരോതി

ത്രിഷ്ടുഭമേവൈതേനാഭി വ്യാഹരതി - സത്യാനുതേ

ഏവാവരുന്ധേ - കരോതി - ശതേന്ദ്രിയഃ ഷട്ച) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(ഏതദ് ബ്രാഹ്മണാനി - ധാത്രേ - രതിനാം -
ദേവസുവാ-മർത്ഥേതോ - ദേവീർ - ദിശഃ - സോമസ്യേ -
ന്ദ്രസ്യ - മിത്രോ ദശ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(ഏതദ് ബ്രാഹ്മണാനി - വൈഷ്ണവം ത്രികപാല - മന്നം വൈ
പുഷാ - വാശാഃസ്ഥേത്യാഹ - ദിശോ വ്യാസ്ഥാപയ -
ത്യുദങ്പരേത്യ - ബ്രഹ്മാ(3)ന്താപ് രാജൻ ചതുഷ്ഷഷ്ടിഃ)

First and Last Word of 7th Prapaatakam :-

(ഏതദ്ബ്രാഹ്മണാനി - പ്രതി തിഷ്ഠതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

പ്രഥമാഷ്ടകേ സപ്തമഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

**1.7 Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,
Prapaatakam 7 (TB 1.7)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	9	93
Anuvakam 2	6	61
Anuvakam 3	8	82
Anuvakam 4	4	41
Anuvakam 5	5	56
Anuvakam 6	8	84
Anuvakam 7	5	55
Anuvakam 8	7	72
Anuvakam 9	6	67
Anuvakam 10	6	66
Total →	64	677

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

**1.8 പ്രഥമാഷ്ടകേ അഷ്ടമ പ്രപാഠകേ -
രാജസുയാനുബ്രാഹ്മണം**

1.8.1 അനുവാകം 1 - സംസ്കൃപാം ഹവിംഷി ദശ

T.B.1.8.1.1

വരുണസ്യ സുഷുവാണസ്യ ദശധേന്ദ്രിയം ഹീര്യം
പരാപതത് ।

തഥ് സച്ഛ്യദിരനു സമസർപത് ।

തഥ് സച്ഛ്യപാച്ഛ് സച്ഛ്യത്താം ।

അഗ്നിനാ ദേവേന പ്രഥമേ ഹന്നനു പ്രായുക്ത ।

സരസ്വത്യാ വാചാ ദിതീയേ ॥

സവിത്രാ പ്രസവേന തൃതീയേ । പുഷ്ണാ പശുഭിശ്ചതുർത്ഥേ ।

ബൃഹസ്പതിനാ ബ്രഹ്മണാ പഞ്ചമേ ।

ഇന്ദ്രേണ ദേവേന ഷഷ്ഠേ ।

വരുണേന സ്വയാ ദേവതയാ സപ്തമേ । **1 (10)**

T.B.1.8.1.2

സോമേന രാജന്താഷ്ടമേ । തപശ്ചാ രൂപേണ നവമേ ।

വിഷ്ണുനാ യജ്ഞേനാപ്തോത് ॥ യഥ് സച്ഛ്യപോ ദവന്തി ।

ഇന്ദ്രിയമേവ തദ്-വീര്യം യജമാന ആപ്നോതി ।
 പൂർവാ പൂർവാ വേദിർ ഭവതി ।
 ഇന്ദ്രിയസ്യ വീര്യസ്യാവരുദ്ധൈ ।
 പുരസ്താ-ദൃപസദാ സൗമ്യേന പ്രചരതി ।
 സോമോ വൈ രേതോധാഃ । രേത ഏവ തദ്-ദധാതി ( ) ।
 അന്തരാ ത്യാശ്വേണ ।
 രേത ഏവ ഹിതം ത്യാശ്വാ രൂപാണി വികരോതി ।
 ഉപരിഷ്ടാദ്-വൈഷ്ണവേന । യജ്ഞോ വൈ വിഷ്ണുഃ ।
 യജ്ഞ ഏവാന്തതഃ പ്രതി തിഷ്ഠതി ॥ 2 (15)

(സപ്തമേ - ദധാതി പഞ്ച ച) (A1)

1.8.2 അനുവാകം 2 - ദശപേയഃ

T.B.1.8.2.1

ജാമി വാ ഏതത് കുർവന്തി ।
 യഥ്സദ്യോ ദീക്ഷയന്തി സദ്യഃ സോമം ക്രീണന്തി ।
 പുണ്ഡരിസ്രജാം പ്രയച്ഛത്യജാമിത്വായ ।
 അങ്ഗിരസഃ സുവർഗം ലോകം യന്തഃ ।
 അഹ്നു ദീക്ഷാതപസീ പ്രാവേശയന് ।
 തത് പുണ്ഡരീക-മഭവത് । യത് പുണ്ഡരിസ്രജാം പ്രയച്ഛതി ।
 സാക്ഷാദേവ ദീക്ഷാതപസീ അവരുന്ധേ ।

ദശദിർ വമ്സതരൈഃ സോമം ക്രീണാതി ।

ദശാക്ഷരാ വിരാട് । 3 (10)

T.B.1.8.2.2

അന്നം വിരാട് । വിരാജൈവാനാദ്യമവ രുന്ധേ ।

മുഷ്കരാ ഭവന്തി സേന്ദ്രത്വായ । ദശപേയോ ഭവതി ।

അന്നാദ്യസ്യാവരുദ്ധൈഃ । ശതം ബ്രാഹ്മണാഃ പിബന്തി ।

ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ ।

ആയുഷ്യേവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।

സപദശഃ സ്തോത്രം ഭവതി । സപദശഃ പ്രജാപതിഃ । 4 (10)

T.B.1.8.2.3

പ്രജാപതേരാപ്തൈഃ । പ്രാകാശാവധാര്യവേ ദദാതി ।

പ്രകാശ-മേവൈനം ഗമയതി । സ്രജ-മുദ്ഗാത്രേ ।

വ്യുവാസൈ വാസയതി । രൂക്മഃ ഹോത്രേ ।

ആദിത്യമേവാസ്മാ ഉന്നയതി ।

അശ്വം പ്രസ്തോത്യപ്രതിഹർത്യഭ്യാം ।

പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ । പ്രജാപതേരാപ്തൈഃ । 5 (10)

T.B.1.8.2.4

ദാദശ-പഷ്ടൗഹീർ-ബ്രഹ്മണേ । ആയുരേവാവരുന്ധേ ।

വശാം മൈത്രാവരുണായ । രാശ്ട്രമേവ വശ്യകഃ ।

ഋഷഭം ബ്രാഹ്മണാച്ഛിനേ । രാശ്ട്ര-മേവേന്ദ്രിയാവ്യകഃ ।

വാ॒സ॒സീ॑ നേ॒ഷ്ടാ॒പോ॒ത്യു॒ഭ്യാം॑ । പ॒വി॒ത്രേ॑ ഏ॒വാ॒സ്യേ॒തേ॑ ।
സ്വ॒മു॒രി॑ യ॒വാ॒ചി॒ത-മ॒ച്ഛാ॒വാ॒കായ॑ ।

അ॒ന്ത॒ത ഏ॒വ വ॒രു॒ണ-മ॒വ॒യ॒ജ്ജതേ॑ । 6 (10)

T.B.1.8.2.5

അ॒ന॒ഡാ॒ഹ-മ॒ഗ്നീ॒ധേ॑ । വ॒ഹ്നി॒ർ വാ॑ അ॒ന॒ഡാ॒ൻ ।
വ॒ഹ്നി॒ര॒ഗ്നീത്॑ । വ॒ഹ്നി॒നൈ॒വ വ॒ഹ്നി॑ യ॒ജ്ഞ॑സ്യാ॒വ॒രു॒ന്ധേ॑ ।
ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ॒ സു॒ഷു॒വാ॒ണ॒സ്യ॑ ത്രേ॒ധേ॒ന്ദ്രി॒യം വീ॒ര്യം॑
പരാ॑ഽപ॒തത്॑ ।

ഭൃ॒ഗു-സ്തൃ॒തീ॒യ-മ॒ഭ॒വത്॑ । ശ്രാ॒യ॒ന്തീ॒യം തൃ॒തീ॒യം ।
സ॒ര॒സ്വ॒തീ॒ തൃ॒തീ॒യം । ഭാ॒ർഗ॒വോ॑ ഹോ॒താ॑ ഭ॒വതി॑ ।
ശ്രാ॒യ॒ന്തീ॒യം ബ്ര॒ഹ്മ॒സാ॒മം ഭ॒വതി॑ ( ) ।

വാ॒ര॒വ॒ന്തീ॒യ-മ॒ഗ്നി॒ഷ്ടോ॒മ॒സാ॒മം॑ ।
സാ॒ര॒സ്വ॒തീ॒ര॒പോ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒തി॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രി॒യ॒സ്യ॑ വീ॒ര്യ॑സ്യാ॒വ॒രു॒ദ്ധ്യേ॑ ।
ശ്രാ॒യ॒ന്തീ॒യം ബ്ര॒ഹ്മ॒സാ॒മം ഭ॒വതി॑ ।

ഇ॒ന്ദ്രി॒യ॒മേ॒വാ॒സ്മി॑ൻ വീ॒ര്യം॑ ശ്ര॒യതി॑ ।
വാ॒ര॒വ॒ന്തീ॒യ-മ॒ഗ്നി॒ഷ്ടോ॒മ॒സാ॒മം॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രി॒യ॒മേ॒വാ॒സ്മി॑ൻ വീ॒ര്യം॑ വാ॒ര॒യതി॑ ॥ 7 (17)

(വിരാട് - പ്രജാപതി - രശ്മഃ പ്രജാപതേരാഹ്വൈ - യജ്ഞേ
- ബ്രഹ്മസാമം ഭവതി സ്തപ് ച) (A2)

**1.8.3 അനുവാകം 3 - ദിശാമവേഷ്ടയഃ, പശുബന്ധഃ,
സാത്യദൂതഹവിംഷി ച**

T.B.1.8.3.1

ഇഃശാരോ വാ ഏഷ ദിശോഽനുന്മദിതോഃ ।
യം ദിശോഽനു വ്യാസ്ഥാപയന്തി । ദിശാമവേഷ്ടയോ ഭവന്തി ।
ദിക്ഷേവ പ്രതി തിഷ്ഠത്യനുന്മാദായ । പഞ്ച ദേവതാ യജതി ।
പഞ്ച ദിശഃ । ദിക്ഷേവ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।
ഹവിഷോ ഹവിഷ ഇഷ്ടാ ബാർഹസ്സത്യ-മദിഷ്ഠാരയതി ।
യജമാനദേവത്യോ വൈ ബൃഹസ്സതിഃ ।
യജമാനമേവ തേജസാ സമർദ്ധയതി । 8 (10)

T.B.1.8.3.2

ആദിത്യാം മല്ഹാം ഗർഭിണീ-മാലഭതേ ।
മാരുതീം പൃശ്ണീം പഷ്ടൗഹീം ।
വിശം ചൈവാസ്മൈ രാശ്വം ച സമീചീ ദധാതി ।
ആദിത്യയാ പൂർവ്വയാ പ്രചരതി । മാരുത്യോത്തരയാ ।
രാശ്വ ഏവ വിശമനുബദ്ധാതി ।
ഉച്ചൈരാദിത്യായാ ആശ്രാവയതി । ഉപാഘ്നു മാരുത്യൈ ।

തസ്മാദ്-രാശ്രം വിശമതിവദതി ।

ഗർഭിണ്യാദിത്യാ ഭവതി । 9 (10)

T.B.1.8.3.3

ഇന്ദ്രിയം വൈ ഗർഭഃ । രാശ്ര-മേവേന്ദ്രിയാവ്യക്തഃ ।

അഗർഭാ മാരുതീ । വിന്ധൈ മരുതഃ ।

വിശമേവ നിരിന്ദ്രിയാമകഃ ।

ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസന് ।

തേ ദേവാ അശിനോഃ പൃഷ്ണ-വാചഃ സത്യം സന്നിധായ ।

അന്യതേനാസുരാ-നഭ്യഭവന് ।

തേഽശിഭ്യാം പൃഷ്ണ പുരോധാശം ദാദശകപാലം

നിർവപന് ।

തതോ വൈ തേ വാചഃ സത്യമവാരുന്ധത । 10 (10)

T.B.1.8.3.4

യദശിഭ്യാം പൃഷ്ണ പുരോധാശം ദാദശകപാലം

നിർവപതി ।

അന്യതേനൈവ ഭ്രാതൃവ്യാ-നഭിഭൂയ ।

വാചഃ സത്യമവാരുന്ധേ । സരസ്വതേ സത്യവാചേ ചരും ।

പൂർവമേവോദിതം । ഉത്തരേണാഭി ഗൃണാതി ।

സവിത്രേ സത്യപ്രസവായ പുരോധാശം ദാദശകപാലം
പ്രസൂതൈഃ ।

ദൂതാൻ-പ്രഹീണോതി । ആവിദ് ഏതാ ഭവന്തി ।

ആവിദ്മേവൈനം ഗമയന്തി ( ) ।

അഥോ ദൂതേഭ്യ ഏവ ന ചരിദ്യതേ ।

തിസ്യധന്വഃ ശുഷ്കദൂതിർ-ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ ॥ 11 (12)

(അർദ്ധയതി - ഭവ - തുരുന്ധത - ഗമയന്തി ദേ ച) (A3)

1.8.4 അനുവാകം 4 - പ്രയുജാം ഹവിംഷി ദാദശ

T.B.1.8.4.1

ആഗേയ-മഷ്ടാകപാലം നിർവപതി ।

തസ്മാ-ചിശിരേ കുരുപഞ്ചാലാഃ പ്രാഞ്ചോ യാന്തി ।

സൗമ്യം ചരും । തസ്മാദ്-വസന്തം വ്യവസായാദയന്തി ।

സാവിത്രം ദാദശകപാലം ।

തസ്മാത്-പുരസ്താദ്-യവാനാഃ സവിത്രാ വിരുന്ധതേ ।

ബാർഹസ്ത്യം ചരും । സവിത്രൈവ വിരുദ്ധ്യ ।

ബ്രഹ്മണാ യവാനാദധതേ ।

താപ്രഷ്ട-മഷ്ടാകപാലം । 12 (10)

T.B.1.8.4.2

രൂപാ॑ണ്യേ॒വ തേ॑ന കു॒ർവതേ॑ ।

വൈ॒ശ്യാന॑രം ദ്വാ॒ദശ॑കപാലം ।

തസ്മാ॑ജ്ജപ്ത॒ന്യേ നൈ॑ദാ॒ഷേ പ്ര॒ത്യഞ്ചഃ॑ കുരു॒പഞ്ചാ॑ലാ
യാ॒ന്തി ।

സാ॒രസ്വ॑തം ച॒രും നിർവ॑പതി ।

തസ്മാ॑ത്-പ്രാ॒വൃഷി॑ സർവാ॒ വാചോ॑ വദന്തി ।

പൗ॒ഷ്ണേ॒ന വൃ॒വസ്യ॑ന്തി । മൈ॒ത്രേണ॑ കൃ॒ഷ്ണേ ।

വാ॒രുണേ॑ന വി॒ധൃതാ॑ ആ॒സതേ॑ ।

കൈ॒ത്രപ॑ത്യേ॒ന പാ॒ചയ॑ന്തേ । ആ॒ദി॒ത്യേനാ॑ദധതേ । **13 (10)**

T.B.1.8.4.3

മാ॒സിമാ॑സ്യേ॒താനി॑ ഹ॒വീഷി॑ നിരു॒പ്യാണീ॑ത്യാ॒ഹുഃ ।

തേ॒നൈ॒വർതൂ॑ൻ-പ്ര॒യുക്ത॑ ഇ॒തി । അ॒ഥോ॒ വലാ॑ഹുഃ ।

കഃ॑ സ॒ഽവ॒ഥ്സരം॑ ജീ॒വിഷ്യ॑തീതി ।

ഷഡ്വേ॒വ പൂ॑ർവ്വേ॒ദ്യുർ നിരു॒പ്യാണി॑ । ഷഡ്വ॑ത്തരേ॒ദ്യുഃ ।

തേ॒നൈ॒വർതൂ॑ൻ-പ്ര॒യുക്തേ॑ ।

ദക്ഷി॑ണോ രഥ॒വാഹ॑നവാ॒ഹഃ പൂ॑ർവ്വേ॒ഷാം ദക്ഷി॑ണാ ।

ഉ॒ത്തര॑ ഉ॒ത്തരേ॑ഷാം ।

സ॒ഽവ॒ഥ്സര॑സ്യേ॒വാന്തൗ॑ യു॒നക്തി॑ ( ) ।

സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ടൗ || 14 (11)

(ത്യാശ്രമശ്ലോകപാലം - ദധതേ - യുനക്തേകം ച) (A4)

1.8.5 അനുവാകം 5 - സൗത്രാമണിഃ, പശവഃ, ഹവിഷി ച

T.B.1.8.5.1

ഇന്ദ്രസ്യ സുഷുവാണസ്യ ദശധേന്ദ്രിയം വീര്യം
പരാപതത് |

സ യത് പ്രഥമം നിരശ്ഠീവത് | തത്-കലമഭവത് |

യദ്-ദിതീയം | തദ്-ബദരം |

യത്-തൃതീയം | തത്-കർകസ്യ | യന്നസ്യഃ |

സ സിംഹഃ | യദക്ഷ്യാഃ | **15 (10)**

T.B.1.8.5.2

സ ശാർദ്ധൂലഃ | യത്-കർണ്യോഃ | സ വൃകഃ |

യ ഊർദ്ധ്വഃ | സ സോമഃ | യാ ഽവാചീ | സാ സുരാ |

ത്രയാഃ സക്തവോ ദവന്തി | ഇന്ദ്രിയസ്യാവരുദ്ധ്യേ |

ത്രയാണി ലോമാനി | **16 (10)**

T.B.1.8.5.3

തിഷിമേവാവരുന്ധേ | ത്രയോ ഗ്രഹാഃ |

വീര്യമേവാവരുന്ധേ | നാമ്നാ ദശമീ |

നവ വൈ പുരുഷേ പ്രാണാഃ | നാഭീർ ദശമീ |

പ്രാണാ ഇന്ദ്രിയം വീര്യം |

പ്രാണാനേവേന്ദ്രിയം ഹീര്യം യജമാന ആത്മൻ-ധത്തേ ।
സീസേന ക്ലീബാച്ഛാണി ക്രീണാതി ।

ന വാ ഏതദയോ ന ഹിരണ്യം । 17 (10)

T.B.1.8.5.4

യഥ്-സീസം । ന സ്രീ ന പുമാൻ । യത്-ക്ലീബഃ ।
ന സോമോ ന സുരാ । യഥ്-സത്രാമണീ സമൃദ്ധ്യേ ।
സ്വാദിം ത്വാ സ്വാദുനേത്യാഹ ।

സോമമേവൈനാം കരോതി ।

സോമോഽസൃശിദ്യാം പചുസ്വ സർവ്വതൈ
പചുസ്വേന്ദ്രായ സുത്രാംണേ പചുസ്വേത്യാഹ ।
ഏതാഭ്യോ ഹൃഷാ ദേവതാഭ്യഃ പചുതേ ।

തിസ്രഃ സപ്സൃഷ്ടാ വസതി । 18 (10)

T.B.1.8.5.5

തിസ്രോ ഹി രാത്രിഃ ക്രീതഃ സോമോ വസതി ।
പുനാതു തേ പരിസ്രുതമിതി യജുഷാ പുനാതി
വ്യാവൃത്തൈത്യ ।

പവിത്രേണ പുനാതി । പവിത്രേണ ഹി സോമം പുനന്തി ।
വാരേണ ശശ്വതാ തനേത്യാഹ ।
വാരേണ ഹി സോമം പുനന്തി ।

വാ॒യുഃ പൃ॒തഃ പ॒വിത്രേ॑ണേതി॒ നൈത॑യാ പു॒നീയാ॑ത് ।
 വൃ॒ദ്ധാ ഹേ॒ഷാ । അ॒തിപ॒വിത॑സൈ॒ത്യത॑യാ പു॒നീയാ॑ത് ।
 കൃ॒വിദ॑ങ്ഗേ-ത്യ॒നിരു॑ക്തയാ പ്രാ॒ജാപ॑ത്യയാ
 ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി । 19 (10)

T.B.1.8.5.6

അ॒നിരു॑ക്തഃ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ । പ്ര॒ജാപ॑തേരാ॒പ്തൈഃ॑ ।
 ഏ॒കയ॑ർചാ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി ।
 ഏ॒കധൈ॑വ യ॒ജമാ॑നേ വീ॒ര്യം॑ ദധാതി ।
 ആ॒ശി॒നം ധൃ॒മമാ॑ലഭതേ ।
 അ॒ശി॒നൗ വൈ॑ ദേ॒വാനാം॑ ഭി॒ഷജൗ॑ ।
 താ॒ഭ്യാമേ॒വാസൈ॑ ഭേ॒ഷജം॑ കരോതി ।
 സാ॒ര॒സ്വതം॑ മേ॒ഷം । വാ॒ഗൈ॑ സ॒ര॒സ്വതീ॑ ।
 വാ॒ചൈ॑വൈ॒നം ഭി॒ഷജ്യ॑തി ( ) ।

ഐ॒ന്ദ്രമൃ॑ഷഭ്യ॒ സേ॑ന്ദ്ര॒ത്വായ॑ ॥ 20 (11)

(അ॒ക്ഷേ॒ധാർ - ലോ॑മാ॒നി - ഹി॑ർണ്യം - വ॒സതി॑ -
 ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി - ഭി॒ഷജ്യ॑ത്യേ॒കം ച) (A5)

1.8.6 അനുവാകം 6 - സൗത്രാമണിഃ, പശവഃ, ഹവീംഷി ച

T.B.1.8.6.1

യത്-ത്രിഷു യുപേഷാ-ലഭേത |
 ബഹിർദ്ധാ സ്മാദിന്ദ്രിയം വീര്യം ദധ്യാത് |
 ഭ്രാതൃവൃമസ്മൈ ജനയേത് | ഏകയുപ ആലഭതേ |
 ഏകധൈവാസി-ന്നിന്ദ്രിയം വീര്യം ദധാതി |
 നാസ്മൈ ഭ്രാതൃവൃം ജനയതി |
 നൈതേഷാം പശൂനാം പുരോധാശാ ഭവന്തി |
 ഗ്രഹപുരോധാശാ ഹ്യേതേ |
 യുവച് സുരാമ-മശിനേതി സർവദേവത്യേ
 യാജ്യാനുവാക്യേ ഭവതഃ |
 സർവാ ഏവ ദേവതാഃ പ്രീണാതി | 21 (10)

T.B.1.8.6.2

ബ്രാഹ്മണം പരിക്രീണീയാ-ദുച്ഛേഷണസ്യ പാതാരം |
 ബ്രാഹ്മണോ ഹ്യാഹുത്യാ ഉച്ഛേഷണസ്യ പാതാ |
 യദി ബ്രാഹ്മണം ന വിന്ദേത് | വലൂകവപായാമവ നയേത് |
 സൈവ തതഃ പ്രായശ്ചിത്തിഃ |
 യദ്-വൈ സൗത്രാമണ്യേ വ്യൂഢം | തദസ്യ സമൂഢം |
 നാനാദേവതാഃ പശവശ്ച പുരോധാശാശ്ച ഭവന്തി
 സമൂഢേധ്യ |

ஹெந்ருஃ பஶ்ருநா஢ுத்த஢ோ டவதி ।

ஹெந்ருஃ புரோடாஸாநா஢் ஸ்ர஢஢ஃ । 22 (10)

T.B.1.8.6.3

ஹ்ருதியே ஹ்வாஸெஸ்ஸு ஸ஢ீஃபீ டயாதி ।

புரஸ்தா-டநுயாஜாநா஢் புரோடாஸைஃ ஸ்ரஃபதி ।

பஸவோ வை புரோடாஸாஃ । பஶ்ருநேவாவருஸே ।

ஹெந்ருஃ-஢ேகாடஸகபால஢் நிர்வபதி ।

ஹ்ருதிய-஢ேவாவருஸே ।

ஸாவிர்த்ரு஢் டாடஸகபால஢் ஸ்ரஸ்துதே ।

வாருஸ஢் டஸகபால஢் । ஂந்நத ஹ்வ வருஸ஢்வ-யஜதே ।

வடஸ்வா டகஃபிஸா । 23 (10)

T.B.1.8.6.4

஁த வா ஹ்ஷாஸஸாஸு ஸுதே । ஁தாஸாத்ரு஢் ।

஁த ஸோ஢ ஁த ஸுரா । ய஢்-ஸாஸ்த்ராத்ரு஢ி ஸ஢ுதே ।

ஸா஢்.ஹஸ்துத்ய஢் பஶு஢் ஃதூர்஢஢்஢ிபவித-ஸுதாலதே ।

ஸ்ர஢்வ வை டேவாநா஢் ஸுஹஸ்துதிஃ ।

ஸ்ர஢்வஸைவ யஜஸ்தஸு வ்யுத஢்஢ி-வபதி ।

புரோடாஸவாஸேஷ பஶுர் டவதி ।

ந ஹேதஸு ஸ்ரஹ஢் ஸுஹ்ஸி ।

സോമപ്രതീകാഃ പിതര-സ്തൃപ്ണുതേതി ശതാത്യുണ്ണായാഽ
സമവനയതി । 24 (10)

T.B.1.8.6.5

ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ ।
ആയുഷ്ഞേവേന്ദ്രിയേ പ്രതിതിഷ്ഠതി ।
ദക്ഷിണേഽഗൗ ജുഹോതി ।
പാപവസ്യസസ്യ വ്യാവൃത്തേത്യ ।
ഹിരണ്യമന്തരാ ധാരയതി । പുതാമേവൈനാം ജുഹോതി ।
ശതമാനം ദവതി । ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ ।
ആയുഷ്ഞേവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।
യത്രൈവ ശതാത്യുണ്ണാം ധാരയതി । 25 (10)

T.B.1.8.6.6

തന്നിദധാതി പ്രതിഷ്ഠിതൈത്യ ।
പിതൃന്ദ. വാ ഏതസ്യേന്ദ്രിയം വീര്യം ഗച്ഛതി ।
യഽ സോമോഽതിപവതേ ।
പിതൃണാം യാജ്യാ-നുവാക്യാഭിരുപ തിഷ്ഠതേ ।
യദേവാസ്യ പിതൃനിന്ദ്രിയം വീര്യം ഗച്ഛതി ।
തദേവാവരുന്ധേ । തിസൃഭിരുപ തിഷ്ഠതേ ।
തൃതീയേ വാ ഇതോ ലോകേ പിതരഃ । താനേവ പ്രീണാതി ।

അഥോ ത്രീണി വൈ യജ്ഞസ്യേന്ദ്രിയാണി ( ) ।

അദ്ധ്യർ.-ഹോതാ ബ്രഹ്മാ । ത ഉപതിഷ്ഠന്തേ ।

യാന്യേവ യജ്ഞസ്യേന്ദ്രിയാണി ।

തൈരേവാസൈ ദേഷജം കരോതി || 26 (14)

(പ്രീണാതി - പ്രഥമോ - ദക്ഷിണാ - സമവനയതി -
ധാരയ - തീന്ദ്രിയാണി ചത്വാരീ ച) (A6)

**1.8.7 അനുവാകം 7 - രാജസുയസാഗ്രേ കർതവ്യം
പവിത്രാഖ്യമഗ്നിഷ്ടോമമഹഃ**

T.B.1.8.7.1

അഗ്നിഷ്ടോമഗ്ര ആഹരതി ।

യജ്ഞമുഖം വാ അഗ്നിഷ്ടോമഃ ।

യജ്ഞമുഖമേവാദഭ്യ സവമാക്രമതേ ।

അഥൈഷോ-ഭിഷേചനീയ-ശ്ചതുസ്രിച്ശപവമാനോ
ഭവതി ।

ത്രയസ്രിച്ശഗ്വൈ ദേവതാഃ । താ ഏവാപ്നോതി ।

പ്രജാപതി-ശ്ചതുസ്രിച്ശഃ । തഥേവാപ്നോതി ।

സച്ശര ഏഷ സ്തോമാനാ-മയമാപൂർവം ।

യദ്വിഷമാഃ സ്തോമാഃ || 27 (10)

T.B.1.8.7.2

ഏ॒താ॒വാൻ. വൈ॒ യ॒ജ്ഞഃ॑ । യാ॒വാൻ-പ॒വ॒മാ॒നാഃ॑ ।
 അ॒ന്തഃശ്ലോ॒ഷണ॑ം ത്വാ അ॒ന്യത് । യഥ്-സ॒മാഃ പ॒വ॒മാ॒നാഃ॑ ।
 തേ॒നാസ॑ഷ്ട॒ശരഃ॑ । തേ॒ന യ॒ഥാപൂ॑ർവം ।
 ആ॒ത്മ॒നൈ-വാ॒ഗ്നിഷ്ടോ॑മേ॒നർദ്ധ്വോ॑തി ।
 ആ॒ത്മ॒നാ പു॒ണ്യോ ഭ॒വതി॑ ।
 പ്ര॒ജാ വാ ഉ॒ക്ഥാ॑നി ।
 പ॒ശവ॑ ഉ॒ക്ഥാ॑നി ( ) ।
 യദു॒ക്ഥ്യോ ഭ॒വത്യു॒നു സ॒ന്തതൈ॑ ॥ 28 (11)

(സ്തോമഃ - പശവ ഉക്ഥാന്യേകം ച) (A7)

1.8.8 അനുവാകം 8 - അഭിഷേചനീയേ സാമമന്ത്രവിശേഷഃ

T.B.1.8.8.1

ഉ॒പ ത്വാ ജാ॒മയോ॑ ഗി॒ര ഇ॒തി പ്ര॒തിപ॑ദ്ഭ॒വതി॑ ।
 വാ॒ഗ്വൈ വാ॒യുഃ । വാ॒ച ഏ॒വൈഷോ॑ഭി॒ഷേകഃ॑ ।
 സ॒ർവാ॒സാമേ॑വ പ്ര॒ജാനാ॑ഷ്ട॒സൂയ॑തേ ।
 സ॒ർവാ॒ ഏ॒നം പ്ര॒ജാ രാ॒ജേതി॑ വ॒ദന്തി॑ ।
 ഏ॒തമു॒ത്യാം ദ॒ശക്ഷി॑പ ഇ॒ത്യാഹ॑ । ആ॒ദി॒ത്യാ വൈ പ്ര॒ജാഃ ।
 പ്ര॒ജാനാ॑-മേ॒വൈതേ॑ന സൂ॒യതേ॑ ।

യന്തി വാ ഏതേ യജ്ഞമുവാത് ।

യേ സംഭാര്യോ അക്രന് । 29 (10)

T.B.1.8.8.2

യദാഹ പവസ്വ വാചോ അഗ്രിയ ഇതി ।

തേനൈവ യജ്ഞമുവാൻ-ന യന്തി ।

അനുഷ്ടൂക്-പ്രഥമാ ഭവതി । അനുഷ്ടൂ-ഗുത്തമാ ।

വാഗ്വാ അനുഷ്ടൂക് । വാചൈവ പ്രയന്തി । വാചോദ്യന്തി ।

ഉദ്യതിർ-ഭവന്തി । ഉദ്യദാ അനുഷ്ടൂഭോ രൂപം ।

ആനുഷ്ടൂഭോ രാജന്യഃ । 30 (10)

T.B.1.8.8.3

തസ്മാദ്യദ്യതിർ-ഭവന്തി । സൗര്യനുഷ്ടൂ-ഗുത്തമാ ഭവതി ।

സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സന്തത്യേ ।

യോ വൈ സവാദേതി । നൈനച് സ്വ ഉപനമതി ।

യഃ സാമഭ്യ ഏതി । പാപീയാൻമ്-സുഷുവാണോ ഭവതി ।

ഏതാനി ഖലു വൈ സാമാനി । യത്പൃഷ്ടാനി ।

യത്പൃഷ്ടാനി ഭവന്തി । 31 (10)

T.B.1.8.8.4

തൈരേവ സവാന്നൈതി । യാനി ദേവരാജാനാച് സാമാനി ।

തൈരമുഷ്മിൻ ലോക ഋദ്ധ്വേതി ।

യാനി മനുഷ്യരാജാനാച് സാമാനി ।

തൈരസ്മിൻ ഘോക ഋദ്ധോതി ।
 ഉദയോരേവ ലോകയോർ.-ഋദ്ധോതി ।
 ദേവലോകേ ച മനുഷ്യലോകേ ച ।
 ഏകവിപ്ലശോ ടഭിഷേചനീയ-സ്യോത്തമോ ഭവതി ।
 ഏകവിപ്ലശഃ കേശവപനീയസ്യ പ്രഥമഃ ।
 സ്തപ്തദശോ ദശപേയഃ । **32 (10)**

T.B.1.8.8.5

വിധ്യാ ഏകവിപ്ലശഃ । രാഷ്ട്രപ് സ്തപ്തദശഃ ।
 വിശ ഏവൈതൻ-മദ്ധ്യതോടഭിഷിച്യതേ ।
 തസ്മാദാ ഏഷ വിശാം പ്രിയഃ ।
 വിശോ ഹി മദ്ധ്യതോടഭിഷിച്യതേ ।
 യദാ ഏനമദോ ദിശോസനു വ്യാസ്ഥാപയന്തി ।
 തഥ്-സുവർഗം ഘോക-മദ്യാരോഹതി ।
 യദിമം ഘോകം ന പ്രത്യവരോഹേത് ।
 അതിജനം വേയാത് । ഉദാ മാദ്യേത് ( ) ।
 യദേഷ പ്രതീചീനഃസ്തോമോ (പ്രതീചീനസ്തോമോ)
 ഭവതി ।
 ഇമമേവ തേന ലോകം പ്രത്യവരോഹതി ।

അഥോ അസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതി

തിഷ്ഠത്യ-നൃന്മാദായ || 33 (13)

(അക്രന് - രാജന്യോ - ഭവന്തി - ദശപേയോ - മാദ്യേത്
ത്രീണി ച) (A8)

**1.8.9 അനുവാകം 9 - അഭിഷേചനീയവിഷയയോ
രൂക്മയോഃ സ്തുതിഃ**

T.B.1.8.9.1

ഇയം വൈ രജതാ । അസൗ ഹരിണീ । യദ്-രൂക്മ ഭവതഃ ।

ആഭ്യാമേവൈന-മുദയതഃ പരി ഗൃഹ്ണാതി ।

വരുണസ്യ വാ അഭിഷിച്യമാനസ്യാപഃ ।

ഇന്ദ്രിയം വീര്യം നിർഘ്നം ।

തഥ്-സുവർണ്യ ഹിരണ്യ-മഭവത് ।

യദ്-രൂക്മ-മന്തർ-ദധാതി ।

ഇന്ദ്രിയസ്യ വീര്യസ്യാനിർഘാതായ ।

ശതമാനോ ഭവതി ശതക്ഷരഃ ( ) ।

ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ ।

ആയുഷ്ഽവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി ।

ആയുർ വൈ ഹിരണ്യം ।

ആയുഷ്യാ ഏവൈന-മഭ്യതി ക്ഷരന്തി ।

തേജോ॑ വൈ॒ ഹിര॑ണ്യം ।

തേജ॑സ്യാ॒ ഏ॒വൈന॑മദ്യതി॒ ക്ഷര॑ന്തി ।

വർചോ॑ വൈ॒ ഹിര॑ണ്യം ।

വർച॑സ്യാ॒ ഏ॒വൈന॑മദ്യതി॒ ക്ഷര॑ന്തി ॥ 34 (18)

(ശതക്ഷരോഽഷ്ടൗ ച) (A9)

1.8.10 അനുവാകം 10 - വ്യുഷ്ടിദിരാത്രം രാജസുയാന്തേ
കർതവ്യം

T.B.1.8.10.1

അ॒പ്രതി॑ഷ്ഠിതോ॒ വാ ഏ॒ഷ ഇ॒ത്യാഹുഃ॑ ।

യോ॒ രാജ॑സു॒യേന॑ യജ॒ത ഇ॒തി ।

യദാ॒ വാ ഏ॒ഷ ഏ॒തേന॑ ദിരാ॒ത്രേണ॑ യജ॒തേ ।

അ॒ഥ പ്ര॑തി॒ഷ്ഠാ । അ॒ഥ സം॑വ॒ർത്സ॑രമാ॒പ്നോതി॑ ।

യാ॒വ॒ന്തി സം॑വ॒ർത്സ॑ര॒സ്യാ-ഹോ॒രാത്രാ॑ണി॒ ।

താ॒വ॒ന്തീരേ॒തസ്യ॑ സ്തോ॒ത്രീയാഃ॑ ।

അ॒ഹോ॒രാത്രേ॒ഷ്വവ॑ പ്ര॒തി തി॑ഷ്ഠതി ।

അ॒ഗ്നി॒ഷ്ടോമഃ॑ പൂർവ॒മഹർ-ഭ॑വതി ।

അ॒തിരാ॒ത്ര ഉ॒ത്തരം॑ । 35 (10)

T.B.1.8.10.2

നാ॒നൈ॒വാഹോ॒രാത്ര॑യോഃ പ്ര॒തി തി॑ഷ്ഠതി ।

പൗർ॒ണ്ണമാ॒സ്യാം പൂർവ॑മ॒ഹർ-ഭ॑വതി ।

വ്യഷ്ടകായാ-മുത്തരം ।

നാനൈവാർദ്ധ മാസയോഃ പ്രതിതിഷ്ഠതി ।

അമാവാस्याയാം പൂർവമഹർ-ഭവതി । ഉദ്യഷ്ട ഉത്തരം ।

നാനൈവ മാസയോഃ പ്രതി തിഷ്ഠതി । അഥോ ഖലു ।

യേ ഏവ സമാനപക്ഷേ പുണ്യാഹേ സയാതാം ।

തയോഃ കാര്യം പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ । 36 (10)

T.B.1.8.10.3

അപശവ്യോ ദിരാത്ര ഇത്യാഹുഃ । ദേ ഹ്യേതേ ചരന്സീ ।

ഗായത്രം ച ത്രൈഷ്ടുഭം ച । ജഗതീമന്തര്യന്തി ।

ന തേന ജഗതീ കൃതേത്യാഹുഃ ।

യദേനാം തൃതീയസവനേ കുർവന്തീതി ।

യദാ വാ ഏഷാഹീനസയാഹർ ദജതേ ।

സാഹസ്യ വാ സവനം । അഥൈവ ജഗതീ കൃതാ ।

അഥ പശവ്യഃ ( ) । വ്യുഷ്ടീർ വാ ഏഷ ദിരാത്രഃ ।

യ ഏവം വിദാൻ ദിരാത്രേണ യജതേ ।

വ്യുവാസാ ഉച്ഛതി । അഥോ തമ ഏവാപഹതേ ।

അഗ്നിഷ്ടോമ-മന്തത ആഹരതി ।

അഗ്നിഃ സർവാ ദേവതാഃ ।

ദേവതാസ്ത്വേവ പ്രതി തിഷ്ഠതി ॥ 37 (17)

(ഉത്തരം - പ്രതിഷ്ഠിതൈഃ - പശുവഃ സപ്ത ച) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(വരുണസ്യ - ജാ - മീശ്വര - ആഗ്നേയ - മിന്ദ്രസ്യ -
യത് ത്രി - ഷാഗ്നിഷ്ടോമ - മൃപ ത്വേ - യം വൈ രജതാ-
പ്രതിഷ്ഠിതോ ദശ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(വരുണസ്യ - യദഗ്നിഭ്യാം - യത് ത്രിഷു - തസ്മാദുദാതീഃ
സപ്തത്രിശ്ശത്)

First and Last Word of 8th Prapaatakam :-

(വരുണസ്യ - പ്രതി തിഷ്ഠതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

പ്രഥമാഷ്ടകേ അഷ്ടമഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

ബ്രാഹ്മണം പ്രഥമാഷ്ടകം സമാപ്തം ॥

=====

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,

Prapaatakam 8 (TB 1.8)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	2	25
Anuvakam 2	5	57
Anuvakam 3	4	42
Anuvakam 4	3	31
Anuvakam 5	6	61
Anuvakam 6	6	64
Anuvakam 7	2	21
Anuvakam 8	5	53
Anuvakam 9	1	18
Anuvakam 10	3	37
Total →	37	409

Details for Full Ashtakam 1

	Anuvaakam	Dasini	Vaakyam
Prapaatakam 1	10	80	831
Prapaatakam 2	6	50	511
Prapaatakam 3	10	65	666
Prapaatakam 4	10	66	690
Prapaatakam 5	12	62	662
Prapaatakam 6	10	76	786
Prapaatakam 7	10	64	677
Prapaatakam 8	10	37	409
Total →	78	500	5232